

รายงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อการส่งเสริมการศึกษาอุปกรณ์และการศึกษาตามอัธยาคัย
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 “ก้าวใหม่ : ก้าวแห่งคุณภาพ” หัวข้อด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ข้อ 1.7 พัฒนา Digital Learning Platform แพลตฟอร์มการเรียนรู้ของสำนักงาน กศน. ตลอดจน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ และให้มีคลังสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อที่ถูกต้องตามกฎหมาย ง่ายต่อการสืบค้นและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ที่ให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระบบทั้งการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรศัพท์มือถือ การศึกษา และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากผู้รับบริการในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไปและนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนางานต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม

(นางสาวกร ประสมศรี)

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

สิงหาคม 2565

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

ก - ก

บทที่

1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประเด็นที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	7
เอกสาร เดล (รายประสบการณ์).....	16
แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	17
นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา.....	20
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ขอบเขตของการศึกษา.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
ตอนที่ 2 การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล	48
ตอนที่ 3 ความต้องการด้านเนื้อหา.....	69
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผล.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	120
- แบบสอบถามการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2565	
- การวิเคราะห์ความสอดคล้องข้อถกเถียง	
- หนังสือติดต่อประสานงานกับสำนักงาน กศน.จังหวัดในการติดตามผลการใช้สื่อ ^{เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565}	
คณบัญชีดำเนินการ.....	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา.....	5
3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา.....	39
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
4.2 แสดงการให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV.....	49
4.3 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV).....	51
4.4 แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา.....	51
4.5 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา.....	56
4.6 แสดงปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา.....	57
4.7 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริม ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	60
4.8 แสดงปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	61
4.9 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	63
4.10 แสดงปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	65
4.11 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	69
4.12 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ.....	71
4.13 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง.....	73
4.14 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก.....	74
4.15 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้.....	75
4.16 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	76
4.17 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ.....	79
4.18 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง.....	82

ตาราง	หน้า
4.19 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก.....	83
4.20 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้.....	84
4.21 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	86
4.22 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคเหนือ.....	89
4.23 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคกลาง.....	90
4.24 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคตะวันออก.....	91
4.25 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคใต้.....	92
4.26 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อ เทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	93

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงภาพการรู้ใช้ รู้เข้าใจ รู้สร้างสรรค์.....	15
2 แสดงภาพรายประสบการ์เน็ตของ เออดการ์เดล.....	16
3 แสดงกรอบแนวความคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	37
4 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	45

บทสรุปผู้บริหาร

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาอกรอบและ การศึกษาตาม อัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การใช้บริการ ปัญหา ข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

โดยดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ในรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผ่านระบบ ออนไลน์ (Google forms) จากทุกภาคทั่วประเทศ สามารถนำเสนอบบทสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล

สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้ในการจัดการศึกษาอกรอบและ การศึกษาตาม อัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.21 รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV คิดเป็นร้อยละ 7.74 และรายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ

1.1 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV กศน. ตำบล ส่วนใหญ่ รับชมสื่อ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมาคือรับชมทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนห้องถิน ตามลำดับ เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำคือรายการตัวเข้มเต็มความรู้ รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตาม อัธยาศัย รายการส่งเสริม การศึกษาสายอาชีพ รายการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา และรายการอาเซียน ส่วนใหญ่ ให้บริการเปิดรายการ ETV สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รองลงมา คือ เปิดให้บริการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง และเปิดให้รับชมทุกวันตามลำดับ ผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชน นักเรียน ในระบบ และคนพิการตาม ลำดับ

ความทึ่งพอยใน การรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มี ความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ รูปแบบรายการและวิธีการ นำเสนอรายการ ความหมายของเนื้อหาของรายการเท่ากัน และระดับความยากของรายการ (นาที) ตาม ลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ และช่วงเวลาในการเผยแพร่องค์การ

1.2 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา กศน.ตำบล ส่วนใหญ่เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net รองลงมาเป็นทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 และรับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz ตามลำดับ โดยไม่เคยรับฟังรายการการวิทยุคิดเป็นร้อยละ 30.71 ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมาคือผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ และผ่านทางเครื่องรับวิทยุตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบและรับฟังรายการย้อนหลัง และรับฟังรายการสดตามลำดับ

1.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน กศน. ตำบลส่วนใหญ่มีสื่อให้บริการได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษาตามลำดับ มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมาคือ ประชาชนทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษา เด็กและเยาวชน นักเรียนในระบบ และกลุ่มผู้สูงอายุ ตามลำดับ

1.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา กศน.ตำบล ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตของตนเอง รองลงมาคือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลส่วนใหญ่ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมาคือ ประชาชนทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษาเด็กและเยาวชน นักเรียนในระบบและอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของ อปท. ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line รองลงมา คือ Facebook YouTube TWITTER Google Classroom และอื่นๆ เช่น TikTok ตามลำดับ โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาส่วนใหญ่ คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา รองลงมาคือ เมย์แพร์ช่าวสาร การค้าขายออนไลน์ OOCC และ Digital Literacy ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1. **ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยภาพรวมพบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหาไม่เสถียร และค่อนข้างช้า อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่าไม่ทันสมัย เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับวันพบกลุ่มของนักศึกษา โทรศัพท์มือถือขาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ ต้องการให้ผลิตรายการที่มีข้อมูลที่ทันสมัยน่าสนใจ ควรจัดการออกอากาศให้ตรงกับเวลาเรียน/เวลาพابกุ่มของนักศึกษา กศน. ควรมีการตรวจสอบสัญญาณ TV อยู่ตลอดเวลา ว่ามีความพร้อมในการให้บริการหรือไม่ เนื่องจากสัญญาณการรับชมไม่ชัดเจน ควรเพิ่มช่องทางการรับชมให้หลากหลายเพื่อจ่ายต่อการเข้าถึง ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับชมย้อนหลังผ่านช่องทางต่างๆ ตามลำดับ**

2. **ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา พนบฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจในการรับฟังรายการวิทยุ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลตารางออกอากาศใน**

ทุกช่องทางที่เป็นที่นิยมของกลุ่มคนทั่วไป เช่น YouTube เป็นต้น เพื่อเพิ่มความสะดวกในการรับฟังและสามารถที่จะรับชมย้อนหลังได้

3. ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า คร่าวมีการพัฒนาสื่อใหม่ให้มีความทันสมัย ต้องการให้มีสื่อออนไลน์และสามารถรับชมย้อนหลังได้ในทุกช่องทาง ความมีประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้สื่อให้มากขึ้นตลอดจนการแนะนำช่องทางการรับชมสื่ออาเซียนและควรเพิ่มเนื้อหาให้หลากหลาย ควรนำเสนอในรูปแบบ Infographic เข้าใจง่าย

4 ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า กรม การสนับสนุนติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ใน กศน. ตำบล ให้ทั่วถึง คร่าวมีการเพิ่มความเร็วสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรงขึ้น ควรเพิ่มความเร็ว WiFi ณ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ควรจะจัดทำสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชน ควรจัดทำคอมพิวเตอร์ ให้บริการ และคอมพิวเตอร์ไม่พอสำหรับผู้ใช้บริการ ควรสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

2.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย สาระพื้นฐานของ กศน. และการติวเข้มเติมความรู้ วิชาหลัก ประวัติศาสตร์ชาติไทย เศรษฐกิจพอเพียง วิชาบังคับที่ยาก วิชาตรงตามรายวิชาที่ลงทะเบียน และทุกวิชา ตามลำดับ

2.1.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสามัญทุกวิชา วิชาภาษาไทย วิชาสังคม วิชาเลือกเสรี ภาษาต่างประเทศ ติวเข้มตามตัวชี้วัดข้อสอบ ความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน และเนื้อหาเกี่ยวกับดิจิทัลการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

2.1.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาคอมพิวเตอร์ รายวิชาบังคับทุกวิชา วิชาสังคมศึกษา สื่อเสริมในรายวิชาที่ยาก วิชาพื้นฐาน การติวเข้มให้ตรงกับเนื้อหาของ กศน. ตามลำดับ

2.1.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ วิชาเลือกบังคับ

ทุกวิชา วิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาชีววิทยา วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย วิชาเลือกที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและวิชาหลัก ตามลำดับ

2.1.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่ มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมาคือ รายวิชาพื้นฐาน และวิชาวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ

2.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพ

2.2.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา อาชีพตามความสนใจ ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ รองลงมาคือ การเกษตรกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร อาชีพการขายของออนไลน์ การทำอาหาร และอาชีพแปลงใหม่ระยะสั้น การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ การพัฒนาอาชีพ การต่อยอดอาชีพเดิม และการสร้างรากฐานอาชีพใหม่ๆ ตามลำดับ

2.2.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี รองลงมาคือ การเกษตร การขายสินค้าออนไลน์ และการทำอาหารความหวาน อาชีพระยะสั้น การส่งเสริมอาชีพการมีงานทำ การทำงานไทย และการปรุงรูปอาหาร ส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้มั่นคง ซ่างทั่วไป ตามลำดับ

2.2.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่ตลาดด้วยการ รองลงมาคือ การขายออนไลน์ การสร้างอาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน และอาชีพที่ทันสมัยใช้เวลาสั้นสามารถสร้างอาชีพได้ การเกษตร และการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น ตามลำดับ

2.2.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การฝึกอาชีพที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ปัจจุบัน รองลงมาคือการเกษตร การค้าขายออนไลน์ ช่างพื้นฐานต่างๆ และอาชีพระยะสั้นที่สามารถทำได้ในวันเดียวดูไม่น่าเบื่อ ตามลำดับ

2.2.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตร รองลงมาคือ การค้าขายออนไลน์ การทำอาหารและขนมต่างๆ และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพที่หลากหลายและทันสมัย และอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในยุคโควิด ตามลำดับ

2.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา ส่งเสริมอาชีพ รองลงมาคือ การดูแลสุขภาพในยุคโควิด เหตุการณ์ข่าวสารที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มอาเซียน การขายออนไลน์ เนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ ภาษาจีน สื่อสาระพื้นฐาน ของ กศน. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาชีพที่เข้ากับแต่ละชุมชน ตามลำดับ

2.3.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ พบร่วมกับ กศน.
ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร และความรู้ทั่วไปที่เป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ การจัดการศึกษาการค้าขายออนไลน์ โรงแรม ปัญญา และส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่อย่างเดิมให้ ก้าวขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยี ตามลำดับ

2.3.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคกลาง พบร่วมกับ กศน.
ตำบล มีความต้องการเนื้อหา การใช้งานสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน การใช้สื่อดิจิทัล การทำงาน การปลูก บอนสี/การปลูกต้นไม้ต่างๆ การฝึกอาชีพนักศึกษา ความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สาระบันเทิง อาชีพอิสระ ตามลำดับ

2.3.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก พบร่วมกับ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตรผสมผสาน โโค หนองนา โน美德 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ การประกอบอาชีพและความรู้ทั่วไป ตามลำดับ

2.3.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้ พบร่วมกับ กศน.
ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การขายของออนไลน์ รองลงมาคือ อาชีพที่หลากหลาย การซ่อม คอมพิวเตอร์ การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษา คือ ต้องการคอมพิวเตอร์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตสูง รองลงมาคือ ต้องการให้ผลิตเนื้อหา ที่ทันสมัยและเป็นที่ต้องการของประชาชน ไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจ ประชาชนสัมพันธ์การใช้สื่อออนไลน์ ในช่องทางที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook Line และพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วและมีคุณภาพสูง ขอบคุณที่มีสื่อดีๆ ให้กับชาว กศน. ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลให้ เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ต้องการสื่อที่ทันสมัยและหลากหลาย ต้องการให้ปรับปรุงสื่อให้มีความน่าสนใจ มากขึ้น พัฒนาระบบกระจายสัญญาณเครื่องรับสัญญาณที่มีความพร้อมสูง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

1. ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์สื่อและช่องทางการเข้าถึงสื่อของศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษาในเชิงรุก
2. ควรพิจารณาการนำเสนอเนื้อหาที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ใน หลากหลายช่องทาง ตลอดจน Social Media ต่างๆ เช่น YouTube Tik Tok และบริหารจัดการการ ให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างประโยชน์สูงสุด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรเพิ่มจำนวนรายการของสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาลงในช่องทาง YouTube เพื่อความ หลากหลาย
4. ควรมีการบูรณาการกับ กศน.จังหวัด/กศน.ภาค เพื่อสร้างสื่อที่เหมาะสมกับหลักสูตรของ นักศึกษา กศน.

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคสมัยปัจจุบัน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่เกิดความผันผวนอย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวกลางชีวิตความเป็นอยู่ของคนกับดิจิทัล ประเทศไทยในปัจจุบันก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ตเข้ามาแก้ปัญหาและช่วยอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจในทุกภาคส่วน ส่งผลโดยตรงกับวิถีชีวิต กับคนในสังคมยุคสมัยใหม่ที่จำเป็นต้องปรับตัวไปพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานความรู้อย่างความสะดวกและปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตในสิ่งแวดล้อมดิจิทัล

การปรับตัวของสังคมแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่สำคัญ 2 ประการต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีความขัดแย้งกันได้แก่ ประการแรกคือการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไปสู่เศรษฐกิจความรู้ ประการที่สองเทคโนโลยีดิจิทัลจะส่งผลให้คนในสังคมต้องปรับตัวเข้าสิ่งแวดล้อมดิจิทัลการเติบโตมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ต สะท้อนถึงวิธีการที่เด็กๆ ใช้เรียนในปัจจุบันจากอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียน การสอน ที่สร้างรอยต่อจากห้องเรียนสู่การเรียนรู้ในบริบทจริงผ่านช่องทางสื่อสารผ่านเครือข่าย คอมพิวเตอร์และโลกออนไลน์เป็นตัวหลักดันและสร้างแรงจูงใจที่สำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งในมุมมองภาคการศึกษาเทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เช่น พฤติกรรมการเรียนตามสิ่งที่ตนสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพและน่าความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษา คนทำงาน ผู้สูงอายุ ผู้ประกอบธุรกิจ แต่ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะเปลี่ยนรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ทำให้งานที่บุคคลนิยมงานง่ายขึ้น และปรับกระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน แต่ก็ยังจะไม่สามารถแทนที่ครูได้ในอนาคตอันใกล้นี้ (นานิทรรศ อินทร์วิเศษ และคณะ. ออนไลน์.)

เทคโนโลยีดิจิทัลกำเนิดมาจากการความรู้ความสามารถของมนุษย์ที่มุ่งหวังนำความรู้จากธรรมชาติ วิทยาศาสตร์คืนและดัดแปลง เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานต่างๆ ในแต่ละด้านเพื่อความสะดวกสบายและเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นแม้แต่ในด้านของการศึกษา วันนี้การศึกษาของเรามาเข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0 ปัจจุบันกลุ่มคนที่เกิดและเติบโตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลเรียกว่า Digital native ซึ่งเด็กและเยาวชนเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นดิจิทัลด้วยรูปแบบและช่องทางที่แสนง่ายดายในทุกที่และทุกเวลา ที่ต้องการตัวอย่างการมีส่วนร่วมแบบออนไลน์ อาทิ เช่น Social networking , Instant-massing (IM) Video-streaming การแชร์ภาพและการใช้อินเทอร์เน็ตแบบเคลื่อนที่ การแนะนำเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตจะไม่ใช่เรื่องจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัล เพราะพวกเขามีความสามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า (มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล. 2561. ออนไลน์)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีความมุ่งมั่นดำเนินการการกิจกรรมตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูประบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประจำปีเดือนนี้ ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหลักการสำคัญในการประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ไว้ดังนี้ 1. สร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำางานโดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 2. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา 3. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ประกาศและลงนโยบายไว้แล้วเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2564 โดยมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ข้อ 2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อ 2.3 พัฒนาซ่องทางการเรียนรู้ผ่านติวิทลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและมีแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูง และการประเมินและพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย ข้อ 3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย ข้อ 3.4 ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนห่างไกลกันได้เมื่อโอกาสเรียนรู้ในยุคโควิด โดยการสร้างความพร้อมในด้านติวิทและด้านอื่น ๆ (คำแคลงนโยบายการจัดการศึกษา ของนางสาวรินซุ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 2564. อ่อนไลน์)

สำนักงาน กศน. เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาอุปราชและการศึกษาตามอธิการศัย ทราบดี ถึงความสำคัญของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ได้มุ่งมั่นขับเคลื่อนการกิจกรรมตามแผนพัฒนาประเทศ และนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ที่คำนึงถึงหลักการบริหารจัดการ ทั้งในเรื่องหลักธรรมาภิบาล หลักการกระจาย อำนาจ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร การมุ่งเน้นผลลัพธ์ และปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร การสร้างบรรยากาศในการทำงานและการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเน้น การพัฒนาคุณภาพ การศึกษานอกระบบด้วยการจัดการเรียนรู้คุณภาพ การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย ใน 4 ประเด็นใหญ่ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้คุณภาพ การสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ และการบริหารจัดการคุณภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ สำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยมีจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หลักการ กศน. เพื่อประชาชน “ก้าวใหม่ : ก้าวแห่งคุณภาพ” หัวข้อด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ข้อ 1.7 พัฒนา Digital Learning Platform แพลตฟอร์มการเรียนรู้ของสำนักงาน กศน. ตลอดจน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และอффไลน์ และให้มีคลังสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อที่ถูกต้องตามกฎหมาย ง่ายต่อการสืบค้นและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัด ผลิต พัฒนา เผยแพร่ และให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัยเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการและสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีช่องทางการเผยแพร่ให้ผู้รับบริการสามารถเลือกใช้บริการได้หลากหลาย ได้แก่ ทางสถานีวิทยุของกระทรวงศึกษาธิการ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) นอกจากนี้ยังพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาผ่านระบบ Online ทางอินเทอร์เน็ต Social Network ผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น โทรศัพท์มือถือ Smart Phone แท็บเล็ต เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายและเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนอีกด้วย โดยใช้แผนและการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการทั้งการออกแบบกิจกรรม การนิเทศ การติดตามผล การปรับปรุง การพัฒนาเพื่อให้การดำเนินงานด้านการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาร่วมตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อที่จะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนานำเสนอทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และการหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจาก ในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทำให้ทุกคนต้องปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ หรือ New Normal จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้มีความปลอดภัยและให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทางคณะกรรมการศึกษาจึงมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านทาง google form

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การใช้บริการปัญหา ข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านนี้อ้างมาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการติดตามผลเฉพาะสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ ครู คุณ. ศ. ประจำ หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ประจำ จำนวนทั้งสิ้น 7,424 ตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู คุณ. ประจำ หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ประจำ จำนวน 946 ตำแหน่ง การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ได้แก่ ครู คุณ. ประจำ คัดเลือกจำนวน 5 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด จำนวนรวม 46 อำเภอ ภาคเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ลำปาง แพร่ จำนวนรวม 21 อำเภอ ภาคใต้ จำนวน 2 จังหวัด คือ พัทลุง สตูล จำนวนรวม 18 อำเภอ ภาคตะวันออก จำนวน 2 จังหวัด คือ ยะลา สงขลา จำนวนรวม 16 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 จังหวัด 117 อำเภอ และ กศน. ประจำ จำนวน 946 แห่ง โดยผู้อำนวยการ กศน. จังหวัด มอบหมายให้ ครู คุณ. ประจำ หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการ

ให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 1 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กศน. ตำบล
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2	46	392
เหนือ	2	21	178
ใต้	2	18	100
ตะวันออก	2	16	123
กลาง	2	16	153
รวม	10	117	946

3. ขอเช็คด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2564 ถึงเดือนมีนาคม 2565

ประเด็นที่ศึกษา

ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นที่มุ่งศึกษา ผู้ใช้และให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
  - 2.1 สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
  - 2.2 สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา
  - 2.3 สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน
  - 2.4 สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
3. ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
  - 3.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 3.2 การศึกษาอาชีพ
  - 3.3 การศึกษาตามอัธยาศัย
4. ข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำต่อไปนี้

1. เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา หมายถึง สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ดำเนินการผลิต พัฒนาและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. การให้บริการ หมายถึง การจัดสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้บริการในรูปแบบของโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
3. การใช้บริการ หมายถึง การที่ ครู กศน. ตำบล/นักศึกษา กศน. ใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
4. สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา หมายถึง สื่อการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ , Youtube , Facebook , Line และรูปแบบอื่น เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพการให้บริการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจนความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาต่อไป
2. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผน การดำเนินงานด้านการผลิต การเผยแพร่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมายเด็ก นักเรียน ประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย รวมทั้งผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกรอบระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ได้ศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญ ๆ ที่สะท้อนถึงองค์ความรู้ เป็นการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เอดการ์ เดล (รายประஸบการณ์)
3. ทฤษฎีความพึงพอใจ
- 4.นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในมิติต่าง ๆ อยู่มาก many ดังนี้
วิจิตร ศรีส้าน (อ้างถึงใน ปาริชาติ โต๊ะอุ่น, 2556, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการประยุกต์เอาเทคโนโลยี วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์และเครื่องมือใหม่ๆ มาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา

ไชยศ เรืองสุวรรณ (อ้างถึงใน วิไลวรรณ เรืองอุไร, 2556, หน้า 22) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นระบบการออกแบบการดำเนินการและการประเมินกระบวนการเรียนการสอน ทั้งมวลในลักษณะของจุดมุ่งหมายเฉพาะบทพื้นฐานของการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ และ การสื่อสารโดยรวมเอาระบบทั้งที่เป็นมนุษย์และเครื่องมือหรือวัสดุมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน

วิไลวรรณ เรืองอุไร (2556, หน้า 23) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างมีระบบเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน แก้ไขปัญหาและ พัฒนาการศึกษาให้ก้าวต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มีความหมายไม่เพียงแต่เป็น วิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติเท่านั้นแต่ยังรวมหมายถึงวิทยาศาสตร์ทางจิตวิทยาและศาสตร์ในการจัดบริหารงานครอบคลุมทั้งด้านบริหารวิชาการและบริการ

ปาริชาติ โต๊ะอุ่น (2556, หน้า 46) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการปฏิบัติงานระหว่างคนกับเครื่องมือและวัสดุ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีทุกรูปแบบในการศึกษาอย่างมีระบบ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เพชรรัตน์ เวสโน่พูลย์ (2556, หน้า 13) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการนำศาสตร์แห่งวิธีการ หรือการประยุกต์วิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษา โดยคำว่า วิทยาศาสตร์ ในที่นี้ มุ่งเน้นที่วิชาพฤติกรรมศาสตร์ เพราะถือว่าพฤติกรรมศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งเช่นเดียวกับ วิชาพิสิกส์ เมมี ชีวิตยา เป็นต้น

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (2558, หน้า 1) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการสื่อสารในรูปคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐาน อื่นที่จำเป็นต่อการแพร่ภาพ เสียง และการสื่อสารในรูปแบบอื่น โดยครอบคลุมสื่อสารมวลเทคโนโลยี สารสนเทศและโทรคมนาคม สื่อโสตทัศน์ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ หรือแหล่งการเรียนรู้ ที่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ให้บริการทางการศึกษา

เทคโนโลยีการศึกษา (ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 2561 : ออนไลน์)

“เทคโนโลยีการศึกษา” หมายถึง การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อการออกแบบและส่งเสริมระบบการเรียนการสอน เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา การพัฒนาและการประยุกต์วัสดุ เครื่องมือ วิธีการ เพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของคนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการขยายแนวคิดเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากโสตทัศนศึกษามายถึง การศึกษา เกี่ยวกับการใช้คาดคะหนิง ดังนั้นอุปกรณ์ในสมัยก่อนมักเน้นการใช้ประสานสัมผัส ด้านการฟังและการดูเป็นหลัก จึงใช้คำว่าโสตทัศนอุปกรณ์ คำที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

การจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลี่ยวฉลาด และคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิผล (Effective) หมายถึงการตัดสินใจอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผน ที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการจัดการต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กันไป

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบ และให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

นวัตกรรม หมายถึง ความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็น การพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและ แรงงานได้ด้วย

เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology) ตามรูปคัพท์ เทคโน (วิธีการ) + โลยี (วิทยา) หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา ครอบคลุมระบบการนำวิธีการ มาปรับปรุง ประสิทธิภาพของการศึกษาให้สูงขึ้นเทคโนโลยีทางการศึกษาครอบคลุมองค์ประกอบ 3 ประการ คือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของสถานที่ ฯลฯ ข้อมูลเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องข้อมูลต้องถูกต้องแม่นยำครบถ้วนขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินการที่ให้ความสำคัญของความรวดเร็วของการเก็บข้อมูล

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หรืออาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศ เกิดจากการนำข้อมูล ผ่านระบบการประมวลผล คำนวณ วิเคราะห์และแปลความหมายเป็นข้อความที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น สารสนเทศที่เป็น ความรู้ที่เกิดจากวิทยุ โทรศัพท์มือถือ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ รอบตัวเราซึ่งอาจมาจาก วิทยุ โทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ดาวเทียม โทรศัพท์ เครื่องจักร ที่เกี่ยวกับสารสนเทศได้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น การฝากถอนเงินผ่านเครื่อง ATM การจองตั๋วเครื่องบิน การลงทะเบียน ฯลฯ

ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่มีการนำคอมพิวเตอร์ มาช่วยในการรวบรวม จัดเก็บ หรือจัดการกับข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ข้อมูลนั้นถูกต้อง เป็นสารสนเทศที่ดี สามารถนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในเวลาอันรวดเร็วและถูกต้อง

ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา อันได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศ ช่วยการเรียน การสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะนำและบริการ การทดสอบ วัดผล การพัฒนาบุคลากร

การสื่อสาร (Communication) หมายถึง กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลจากผู้ส่งไปยังผู้รับข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งต้องการ

เครือข่าย หมายถึง กลุ่มของคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ถูกนำมาเชื่อมต่อกัน ดังนั้น เครือข่าย คอมพิวเตอร์จึงประกอบด้วยสื่อการติดต่อสื่อสาร อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ที่จำเป็นในการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ 2 ระบบเข้าด้วยกัน รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวกับข่าวสาร ข้อมูลและการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง การนำมายังเคราะห์ หรือประมวลผลการรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บและการนำไปใช้ใหม่ เทคโนโลยีเหล่านี้ มักจะหมายถึง คอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ (hardware) ส่วนคำสั่ง (software) และส่วนข้อมูล (data) และระบบการสื่อสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ ระบบสื่อสารข้อมูล ดาวเทียม หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ทั้งมีสายและไร้สาย

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวกับ ข่าวสาร ข้อมูลและการสื่อสารสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา อันได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล

และประมวลผล ฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศช่วยการเรียนการสอน การวางแผนและบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะนำและบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการสื่อสารนั้น จะมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของใช้งาน เช่น บางครั้งอาจจะใช้เทคโนโลยีดาวเทียม เครือข่ายอินเตอร์เน็ต ระบบ e-Learning หรือเทคโนโลยีอื่นๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการศึกษา

จากความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์วิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษา โดยการนำเทคนิค วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์ และเครื่องมือใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนจะยึดหลักการทั่วไปเมื่อมีการนำเอาเทคโนโลยีไปใช้ในสาขาวิชาอื่น นอกเหนือนั้นแล้วยังพิจารณาเน้นเฉพาะเมื่อก่อนกิจกรรมการศึกษา คือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ใน การเรียนการสอน หมายความว่า เมื่อนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ การเรียนการสอนแล้ว ถ้าทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่วางจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ในแผนการสอน ทุกประการก็จัดว่าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพสูง

ประสิทธิผล (Productivity) หลังจบกระบวนการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเกิดการเรียนรู้มีผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าถ้าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพย่อมจะมีประสิทธิผลสูงด้วย

ประหยัด (Economy) การที่จะนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนต้องตระหนักรถึงข้อนี้ เพราะบางครั้งพิจารณาดูแล้วจะเห็นว่ามีการลงทุนสูง แต่ถ้าผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในช่วงระยะเวลาที่สั้นกว่ายอมคุ้มทันดังนั้นจะเป็นต้องพิจารณาในแง่การลงทุนกับผลที่ได้ออกมาในแง่เศรษฐศาสตร์ การศึกษาแล้วเลือกวิธีการที่คุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สะดวกและประหยัด ทรัพยากร เช่น เงิน เวลา วัสดุ อุปกรณ์และบุคลากร เป็นต้น

ดังนั้น เทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ได้หมายถึงแต่เฉพาะวัสดุ (Software หรือ Materials) กับอุปกรณ์ (Hardware) เท่านั้น ยังหมายถึงวิธีการจัดระบบ แนวความคิดและระบบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งเทคนิคคิวบริการ แนวปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงไปสู่จุดหมายที่ต้องการซึ่งสิ่งต่าง ๆ จะเป็นระบบสัมพันธ์กัน

ความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาเกือบทุก ๆ ด้านทั้งด้านธุรกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านการทหารและความมั่นคง ด้านโทรคมนาคมและการสื่อสาร ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยให้สูงขึ้นทั้งด้วยความสามารถทางเศรษฐกิจไทย ดังจะเห็นได้ว่า หน่วยงานธุรกิจ ส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร การจัดการในองค์กร อีกทั้งเพิ่มระดับความสำคัญมากขึ้นในแต่ละปี มีการจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เพื่อการจัดการกับข้อมูล สารสนเทศเป็นการเฉพาะ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อวางแผนกลยุทธ์หากความได้เปรียบในตลาด

โดยรวม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิต รวมถึงใช้เป็นช่องทางสำหรับเผยแพร่สารสนเทศขององค์กรมากขึ้นด้วย

ในส่วนของการศึกษา เทคโนโลยีก็มีบทบาทที่สำคัญในการเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการส่งเสริม การจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนา湿润ของพระราชนูญต่อการศึกษาแห่งชาติ โดยคณะกรรมการธุรกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The Commission on Instructional Technology) ได้สรุปสาระสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่ามีความสำคัญต่อระบบ การศึกษา ดังนี้ (Tickton, 1970, หน้า 108 อ้างถึงในเอกสาร แก้ไขประดิษฐ์, 2545, หน้า 25 – 27)

1. ทำให้การเรียนการสอน การจัดการศึกษามีความหมายมากขึ้น การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนได้มากและรวดเร็ว ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทำให้การเรียนสนุกสนานใจ เมื่อผู้เรียนได้เห็นหรือได้สัมผัสกับสิ่งที่ตน เรียนและยังทำให้ครู มีเวลาให้กับผู้เรียนมากขึ้นเนื่องจากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะช่วยลดเวลา ในการเรียนนั้นเอง

2. สามารถสนองตอบเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านสติปัญญา การอบรมเลี้ยงดูด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอื่น ๆ ผู้เรียนแต่ละคน จะมีความถนัดหรือมีความสนใจแตกต่างกันตามสภาพของแต่ละบุคคล เมื่อนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เข้ามาใช้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตาม ความสนใจของตนเอง ผู้เรียนจะมีอิสระในการศึกษาหา ความรู้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะช่วยให้ การเสาะแสวงหาความใหม่สะดวกและง่ายขึ้น เปรียบเสมือน ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกโอกาสที่จะเรียนตามความสามารถ ตามความต้องการ

3. ทำให้การจัดการศึกษาตั้งอยู่บนฐานของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพราะเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามิได้หมายถึงเฉพาะแต่เครื่องมือและอุปกรณ์แต่เพียงอย่างเดียว ยังรวมถึงแนวคิด เทคนิค และวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษาด้วย ดังนั้นวิธีระบบก็เป็นรูปแบบของการจัดการศึกษาอีก ลักษณะหนึ่งที่ตรวจสอบได้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

4. ช่วยให้การจัดการศึกษามีพลังมากขึ้น สืบที่ใช้ในการเรียนการสอนนับวันจะพัฒนาตัวมันเองให้ มีคุณค่าสุดยอดต่อการใช้มากขึ้นและง่ายต่อการเรียนรู้ เมื่อนำสื่อมายังทำให้ประหยัดเวลาในการเรียน แต่เรียนได้ปริมาณมากขึ้น ทำให้การเรียนน่าสนใจ สื่อสามารถจับยึดประสบการณ์ให้จำได้นาน ทุกวันนี้ โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ทำให้การเรียนรู้ที่เคยเป็นผลิตผลอย่างหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนั้น หากนำ สื่ออันเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้อย่างจริงจัง จะเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าทำให้ การศึกษามีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล เพิ่มพลังการเรียนรู้

5. ช่วยทำให้การเรียนรู้อยู่แค่เรื่อง การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างกว้างขวางมากขึ้น เนื่องจากสามารถศึกษาหาความรู้จากสื่อประเภทต่างๆ สื่อแต่ละชนิดจะไม่มีความ สมบูรณ์ในตัวมันเอง สื่อทุกชนิดจะมีข้อจำกัดเฉพาะตัว ดังนั้นมีสื่อที่ศึกษาจากสื่อหลายๆ แหล่ง ทำให้เป็นการเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้ได้กว้างขวาง ได้เห็นสภาพความเป็นจริงในสังคมด้วยประสิทธิผล ของผู้เรียนเอง เป็นการนำโลกภายนอกเข้ามาสู่ห้องเรียน เป็นการลดซ่อนว่างทางการเรียนรู้ระหว่าง

โรงเรียนกับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ลดน้อยลง เช่น การศึกษาทางอินเทอร์เน็ต การศึกษาโดยผ่านสื่อโทรคมนาคม การศึกษาผ่านทางโทรศัพท์มือถือ วิทยุและสื่อมวลชนอื่น

6. ช่วยทำให้เกิดความเสมอภาคในทางการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาช่วยทำให้ขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคคลในสังคมให้มีมากขึ้นทุกระดับชั้น ทุกภูมิภาคสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างทัดเทียมกันทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ เช่น การผลิตสื่อที่มีคุณภาพให้สามารถใช้สอนวิชาเดียวกันกับผู้เรียนที่อยู่ต่างสถานที่กัน เป็นต้น

นวัตกรรมการศึกษาเกิดขึ้นตามสหทุใหม่ ๆ ดังต่อไปนี้

(ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 2561, ออนไลน์)

- การเพิ่มปริมาณของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้นักเทคโนโลยีการศึกษาต้องหาแนวทางรับมือ มาใช้เพื่อให้สามารถสอนนักเรียนได้มากขึ้น
- การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเรียนการสอนจึงต้องตอบสนองการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและเรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัดนักเทคโนโลยีการศึกษา จึงต้องค้นหาแนวทางรับมือที่วัดถูกประสิทธิภาพ จึงต้องค้นหาแนวทางรับมือที่วัดถูกประสิทธิภาพ ตามความสามารถของแต่ละคน
- ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่ส่วนผลักดันให้มีการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการการศึกษา ด้วยเหตุผลสำคัญดังต่อไปนี้

● ความเจริญอย่างรวดเร็วทางด้านวิชาการต่างๆ ของโลกโดยเฉพาะระยะหลังสุดครั้มโลก ครั้งที่สองเป็นต้นมา วิทยาการใหม่ๆ และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ได้ถูกค้นคิดประดิษฐ์ขึ้นมาใช้ในสังคมมากหมายเป็นที่คุณ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งผลเป็นลูกโซ่ต่อไปถึงปัจจุบันการเรียนการสอน การเลือกโปรแกรมและการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระใหม่ๆ ของนักเรียน ความรุนแรงและความ слับซับซ้อนของปัญหาเหล่านี้มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง บริมานเนื้อหาวิชาการใหม่ๆ มีความกว้างขวางมาก ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน จำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม กับสถานการณ์เข้ามาช่วย เช่น การสอนข้อมูลทางวิชาการโดยที่เป็นที่กีฬา เช่น กีฬาฟุตบอล แบดมินตัน วอลเลย์บอล ฯลฯ ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน จำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม กับสถานการณ์เข้ามาช่วย เช่น การสอนข้อมูลทางวิชาการโดยที่เป็นที่กีฬา เช่น กีฬาฟุตบอล แบดมินตัน วอลเลย์บอล ฯลฯ

- การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากพัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดังกล่าวมาแล้ว มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิต การปรับตัวและพัฒนาการของนักเรียน

การแนะนำส่วนตัวและสังคมแก่นักเรียน จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ นั่นๆ จึงจะสามารถให้บริการครอบคลุมถึงปัญหาต่างๆ ได้

- ลักษณะสังคมสารสนเทศหรือสังคมข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผลมาจากการทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีโทรคมนาคม ทำให้ข่าวสารทุกรูปแบบ คือ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาษาไทย และข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถถ่ายทอดและส่งถึงกันได้อย่างรวดเร็วทุกมุมโลก สังคมในปัจจุบัน และอนาคตจะเป็นสังคมที่ทุกคนตัวยกระดับข้อมูลและข่าวสาร

ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ คือ

- เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
- เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยการผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมา
- เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง

การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาจึงเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม การศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับจำนวนผู้เรียน ที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้การเรียนการสอน มีความหมายมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ กว้างขวาง เรียนได้เร็วขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาให้ผู้เรียนมากขึ้น
2. เทคโนโลยีการศึกษาสามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ ตามความสามารถของผู้เรียน การเรียนการสอนจะเป็นการตอบสนองความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคลได้ดี
3. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้การจัดการศึกษา ตั้งบนฐานของวิธีการทำงานวิทยาศาสตร์ ทำให้ การจัดการศึกษาเป็นระบบและเป็นขั้นตอน

4. เทคโนโลยีการศึกษาช่วยให้การศึกษามีพลังมากขึ้น การนำเทคโนโลยีด้านสื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้การศึกษามีพลัง
5. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง และได้พบรักษ์สภาพความจริงในชีวิตมากที่สุด
6. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้เปิดโอกาสทางการศึกษาทั้ง ๆ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

คุณค่าและประโยชน์ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาและการเรียนการสอน
การนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอน นักจากจะส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของรายวิชาแล้ว ยังมีประโยชน์ดังนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเป็นรูปธรรม
2. ช่วยให้บรรยายการเรียนรู้ สนุกสนาน
3. ช่วยให้บทเรียนน่าสนใจ
4. ช่วยลดเวลาในการสอน
5. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย
6. ช่วยพัฒนาศักยภาพ และความสามารถสูงสุดของบุคคล
7. ช่วยขยายขอบเขตความรู้ และโลกทัศน์ทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยลดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. ช่วยเปิดโอกาสทางการเรียนให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง
10. ช่วยให้คนสามารถปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้
11. ช่วยให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม

การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)

การรู้ (Literacy) หมายถึง ความสามารถอ่านและเขียนในภาษาที่ใช้ร่วมกันของวัฒนธรรม ส่วนการรู้ดิจิทัล หมายถึง การอ่าน และการเขียนข้อความดิจิทัล เช่น สามารถ ‘อ่าน’ เว็บไซต์โดยผ่านการเชื่อมโยงหลายมิติ และ ‘การเขียน’ โดยการอัปโหลดภาพถ่ายดิจิทัลเพื่อเว็บไซต์เครือข่ายสังคม ทักษะการทำงานที่จำเป็นในการดำเนินการและการสื่อสาร ด้วยเทคโนโลยีและสื่อ

นอกจากนี้ยังหมายถึงความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญของเทคโนโลยีและสื่อที่มีผลกระทบต่อสังคม กว้างขึ้น คือความสามารถที่จะวิเคราะห์และประเมิน ความรู้ที่มีอยู่ในเว็บไซต์

การรู้ดิจิทัลในรายวิชาต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงการสอนอย่างลึกลับ ทักษะต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นความรู้แบบดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งคำถามที่สำคัญ ทักษะของการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและการวิเคราะห์ความผูกพันของผู้เรียนกับเนื้อหาวิชา จะยังคงช่วยให้ครุหารีดิกรสร้างสรรค์ ที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การรู้ดิจิทัล มีความหมายมากกว่าทักษะด้าน เทคโนโลยีอย่างง่าย ความเข้าใจรวมถึงทักษะที่ขับเคลื่อนมากขึ้นของ

องค์ประกอบและการวิเคราะห์ ความสามารถในการสร้างความหลากหลายของเนื้อหาที่มีการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ทักษะและความรู้ที่จะใช้ความหลากหลาย ของการใช้งานซอฟต์แวร์สื่อดิจิทัลและอุปกรณ์ หารด์แวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตความสามารถในการเข้าใจ สื่อดิจิทัลเนื้อหา การใช้งานและความรู้ความสามารถในการสร้างด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ภาพที่ 1 แสดงภาพการรู้ใช้ รู้เข้าใจ รู้สร้างสรรค์

(ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้, 2561,
ออนไลน์)

ความสำคัญของการเรียนรู้ดิจิทัล

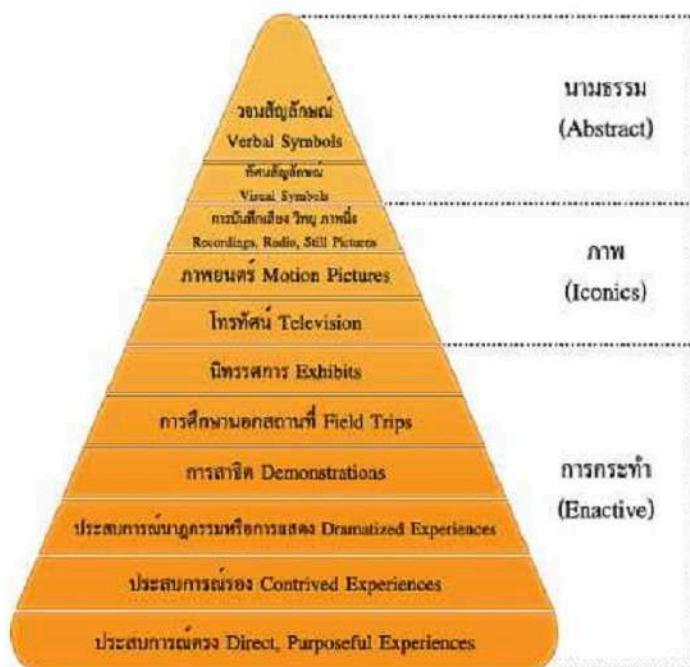
เทคโนโลยีให้โอกาสในการมีส่วนร่วมในชนิดใหม่ของการเรียนรู้ ชุมชน สังคม และกิจกรรมการทำงาน ทุกคนจะต้องมีความรู้ดิจิทัลเพื่อใช้ประโยชน์สูงสุด จากโอกาสเหล่านี้ หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ในขณะที่ เยาวชนคนหนุ่มสาว รู้สึกมั่นใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ไม่ได้เป็นสิ่งบ่งบอกถึงสมรรถนะ หรือความสามารถ ที่แท้จริง ในด้านทักษะการคิดวิจารณญาณ เช่น ความ ตระหนักรถึงกลยุทธ์ทางการค้า หรือคุณติจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนความปลดภัยในการใช้งาน การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นเรื่อง เกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของความรู้ความเข้าใจ ครุทุกคนสามารถนำเสนอมุมมองที่แตกต่างกัน ในเรื่องวิธีการ ที่เทคโนโลยีสามารถเพิ่มคุณค่าในการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้ออนไลน์ อย่างปลอดภัยหากผู้เรียน มีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมและมีข้อมูล เกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบ ต่อ การศึกษาตลอดชีวิต รวมถึงชีวิตร่างกายในอนาคต

จากการหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ดิจิทัลสรุปได้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา คือ การพนักกันของทักษะความรู้และความเข้าใจที่ผู้สอนหรือผู้เรียนต้องเรียนรู้ที่จะใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยเป็นทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อดิจิทัลออนไลน์ มาใช้ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอนของครู และผู้เรียน ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาชน อาชีวิน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. เอดการ์ เดล (กรวยประสบการณ์)

เอดการ์ เดล (Dale 1969:107-128) ได้จัดแบ่งสื่อการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสหัศนุปกรณ์ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงขั้นตอนของประสบการณ์ การเรียนรู้ และการใช้สื่อแต่ละประเภทในกระบวนการเรียนรู้ด้วย โดยพัฒนาความคิดของ Bruner ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา นำมาสร้างเป็น “กรวยประสบการณ์” (Cone of Experiences)

ภาพที่ 2 แสดงภาพกรวยประสบการณ์ของ เอดการ์เดล

(อ้างอิง <http://wilawanblogs.blogspot.com/2015/08/cone-of-experience.html>)

โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประสบการณ์ตรง โดยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากของจริง เช่น การจับต้อง และ การเห็น เป็นต้น
2. ประสบการณ์รอง เป็นการเรียนโดยให้ผู้เรียนเรียนจากสิ่งที่ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ซึ่งอาจเป็น การจำลองก็ได้

3. ประสบการณ์น่าภูมิใจหรือการแสดงออก เป็นการแสดงบทบาทสมมติหรือการแสดงละคร เนื่องจากข้อจำกัดด้วยยุคสมัยเวลา และสถานที่ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ หรือเรื่องราวที่เป็นนามธรรม เป็นต้น

4. การสาอิต เป็นการแสดงหรือการทำเพื่อประกอบคำอธิบายเพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอนของการกระทำนั้น

5. การศึกษาอกสถานที่ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ภายนอกสถานที่เรียน อาจเป็นการเยี่ยมชมสถานที่ การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เป็นต้น

6. นิทรรศการ เป็นการจัดแสดงสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณะอย่างแพร่หลายมากที่สุด

7. โทรศัพท์ โดยใช้ชั้งโทรศัพท์การศึกษาและโทรศัพท์การสอนเพื่อให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียนหรือผู้ชุมที่อยู่ในห้องเรียนหรืออยู่ทางบ้าน

8. ภาพพนตร เป็นภาพที่บันทึกเรื่องราวลงบนฟิล์มเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทั้งภาพและเสียงโดยใช้ประสานตาและหู

9. การบันทึกเสียง วิทยุ ภาพนิ่ง อาจเป็นทั้งในรูปของแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิทยุ รูปภาพ สไลด์ ข้อมูลที่อยู่ในขั้นนี้จะให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนที่ถึงแม้จะอ่านหนังสือไม่ออกแต่ก็จะสามารถเข้าใจเนื้หาได้

10. ทศนสัญลักษณ์ เช่น แผนที่ แผนภูมิ หรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งของต่าง ๆ

11. วจนะสัญลักษณ์ ได้แก่ตัวหนังสือในภาษาเขียน และเสียงพูดของคนในภาษาพูด

การใช้กรวยประสบการณ์ของเดลจะเริ่มต้นด้วยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือการกระทำจริงเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงเกิดขึ้นก่อน แล้วจึงเรียนรู้โดยการฝึกสังเกตในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นขั้นต่อไปของการได้รับประสบการณ์รอง ต่อจากนั้นจึงเป็นการเรียนรู้ด้วยการรับประสบการณ์โดยผ่านสื่อต่างๆ และท้ายที่สุดเป็นการให้ผู้เรียนเรียนจากสัญลักษณ์ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3. แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถแสดงออกมาให้เห็น อาจจะเป็นกริยาท่าทางหรือการแสดงออกทางสีหน้าเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองอย่างที่ตนเองคาดหวังไว้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้นำเสนอแนวคิด หลักการไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

เดวิส (Davis, 1967, p. 61) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคล เมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์เป็นความพยายามที่จะจัดความตึงเครียด หรือความกระวนคราวยหรือສภาวะไม่สมดุลในร่างกาย เมื่อสามารถจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวออกไปได้ มนุษย์ย่อมจะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการ

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow, 1970, p. 35-47) ได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจ หรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ ตามความสำคัญ ดังนี้

1) ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ

- 2) ความต้องการความปลอดภัยรอบทันทีและมั่นคง
- 3) ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) ความต้องการเกียรติศักดิ์เชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง
- 5) ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง

ความพอใจในขั้นต่างๆ ของความต้องการของมนุษย์นี้ ความต้องการขั้นสูงกว่าบางครั้งได้ปรากฏออกมากให้เห็นแล้วก่อนที่ความต้องการขั้นแรกจะได้เห็นผลเป็นที่พอใจเสียด้วยซ้ำ อย่างไรก็ตามบุคคลแต่ละคนส่วนมากแสดงให้เห็นว่า ตนมีความพอใจอย่างสูงสุด ในลำดับขั้นความต้องการขั้นต่างๆ มากกว่าขั้นสูง จากการสำรวจ พบว่า คนธรรมดากว่าไปจะมีความพอใจในลำดับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- ความต้องการทางด้านกายภาพ 85%
- ความต้องการความปลอดภัย 70%
- ความต้องการทางด้านสังคม 50%
- ความต้องการเด่นในสังคม 40%
- ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนประณญา 10%

อดีย์ และแอนเดอร์สัน (Aday & Anderson, 1975, p. 4) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึก ความนิยมคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปในสถานที่ที่ให้บริการนั้นและประสบการณ์เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการและความพึงพอใจมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน

หลุย จำปาเทศ (2533, หน้า 8) อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ ให้บรรลุ เป้าหมาย สังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

เชลลี่ (Shelli, 1995, p. 9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าเป็นความรู้สึก ส่องแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและ ความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึก ในทางบวกเป็น ความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความสุขนี้สามารถทำให้เกิดความสุข หรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและ ความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอีก ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและ ความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและ ระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่าระบบ ความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่า ความรู้สึกทางลบ

ศิริพงศ์ พฤทธิพันธุ์ และ พยัต วุฒิรงค์ (2547, หน้า 57 - 58) สรุปประเด็นเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ดังนี้

- 1) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับความคาดหวัง
- 2) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับสิ่งเร้า
- 3) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกหรือทัศนคติกับสิ่งที่ได้รับ
- 4) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบประสบการณ์กับการคาดหวัง

สรชย พิศาลบุตร (2551, หน้า 98 - 99) ได้กล่าวถึง การวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้า หรือผู้ให้บริการว่าสามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1) วัดจากการสอบถามความคิดเห็นของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ เป็นการวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการจากการสอบถามความคิดเห็นของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการโดยตรงทำได้โดยกำหนดมาตรฐานวัดระดับความพึงพอใจที่ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการที่มีต่อคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้นๆ และกำหนดเกณฑ์ชี้วัดระดับความพึงพอใจจากผลการวัดระดับความพึงพอใจเฉลี่ยที่ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการที่มีต่อคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้นๆ

2) วัดจากตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการที่กำหนดขึ้น โดยการวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการจากเกณฑ์ชี้วัดระดับคุณภาพสินค้าหรือบริการที่กำหนดขึ้นนี้อาจใช้เกณฑ์คุณภาพระดับต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้ให้บริการ ผู้ประเมินผลการให้บริการ และมาตรฐานกลาง หรือมาตรฐานสากลของการให้บริการนั้น

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึก อารมณ์ กิจยาท่าทาง หรือการแสดงออก เกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองอย่างที่ตนคาดหวังไว้ เมื่อได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ตนเองต้องการแล้ว ก็จะเกิดความต้องการขึ้นต่อไปเมื่อที่สิ่นสุด โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นระดับใดขึ้นอยู่กับปริมาณการรับสนองความต้องการที่เกิดขึ้นได้ครบถ้วนเทียบได้

ลักษณะความพึงพอใจ

ลักษณะความพึงพอใจผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเสนอลักษณะของความพึงพอใจของนักวิชาการต่าง ๆ ดังนี้

สรศักดิ์ นาควิล (2544, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ลักษณะความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1) ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกทางบวกของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจะรับรู้ความพึงพอใจเป็นต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ส่วนบุคคลด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์รับรู้ เรียนรู้ สิ่งที่ได้รับการตอบสนองแตกต่างกันไป และหากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความต้องการก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

2) ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่าง ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์บริการก่อนที่ลูกค้าจะมาใช้บริการได้กีตาม มักจะมีมาตรฐานของการบริการนั้นไว้ในใจอยู่ก่อนเสมอแล้ว ซึ่งมีแหล่งอ้างอิงมาจากคุณค่าหรือเขตคติที่ยึดถือต่อบริการ ประสบการณ์ดังเดิมที่เคยใช้บริการ การบอกเล่าของผู้อื่น การรับทราบข้อมูล การรับประทานบริการจากโฆษณา การให้คำแนะนำสัญญาของผู้ให้บริการเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับในวงจรของการให้บริการตลอดช่วงเวลาของความจริง สิ่งที่ผู้บริการได้รับความรู้สึกเกี่ยวกับการบริการที่ได้รับการบริการ คือ ความคาดหวังในสิ่งที่คิดว่าได้รับ (Expectations) นี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาของ การเพชญ์ความจริงหรือ การพบทะร่วงผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบ สิ่งที่ได้รับจริงในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้น (Performance) กับความหวังเอาไว้หากสิ่งที่ได้รับเป็นไป

ตามความคาดหวังถือว่าเป็นการยืนยันที่ถูกต้อง (Confirmation) กับความคาดหวังที่มีผู้รับบริการยอมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว แต่ถ้าไม่เป็นไปตามคาดหวังอาจจะสูงหรือต่ำกว่านั้นบว่าเป็นการยืนยันที่คลาดเคลื่อน (Disconfirmation) ความคาดหวังดังกล่าว ทั้งนี้ช่วงความแตกต่าง (Discrimination) ที่เกิดขึ้นจะซึ่งให้เห็นระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจมากน้อยได้ ถ้ายืนยันเป็นแบบไปในทางบวกแสดงถึงความพึงพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พอใจ

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกทางบวกและทางลบของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจะรับรู้ความพึงพอใจที่รู้สึกได้ในขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

4. นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เป็นกฎหมายที่กำหนดบทบัญญัติ เป็นกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครุ อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ถือได้ว่า เป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกที่ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ประโยชน์ โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งหมด 7 มาตรา (มาตรา 63 – 69) ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 30 – 31)

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคุณภาพดี สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศรัทธา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัด พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไร ที่ได้จากการดำเนินกิจการสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อพัฒนาคนและสังคม โดยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิตการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นโยบายรัฐบาล (ภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)

ได้แก่ลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 โดยในส่วนนโยบาย ด้านการศึกษาปรากฏอยู่ในนโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งมีสาระของนโยบาย 10 ประเด็น ได้แก่ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษาอุตสาหกรรมและการศึกษา ตามอัธยาศัย, 2558, หน้า 3)

1. จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความหมายทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน
2. ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษาและจัดให้มีคุปองการศึกษาเพื่อการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน
3. ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้
4. พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องในและนอกโรงเรียน
5. ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน สร้างแรงงานที่มีทักษะและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ
6. พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครุภัณฑ์
7. สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างสันติสุขและความโปร่งดองสมานฉันท์ในสังคมอย่างยั่งยืน
8. อนุรักษ์พื้นที่ และเผยแพร่รัตภัทางวัฒนธรรม ภาษาไทย และภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ การสร้างจิตสำนึกรักเป็นไทยและการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทย

9. สนับสนุนการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศไทยเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

10. ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกรักให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

คำแผลงนโยบายการจัดการศึกษา ของ นางสาวศรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ห้องประชุมราชวัลลภ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ (คำแผลงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, ออนไลน์)

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 ซึ่งเป็นวันก่อตั้งกระทรวงศึกษาธิการของเรา ที่แต่เดิม มีชื่อว่า “กระทรวงการ” นับจนถึงวันนี้ องค์กรของเราไม่ทิ้งเรื่องรวมและผู้คนมากมายผ่านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการหมุนเวียนเปลี่ยนผ่าน มีวิกฤต และโอกาสเกิดขึ้นบัครั้งไม่ถ้วน อีกทั้งในปัจจุบันนี้ สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังที่มีคำกล่าวไว้ว่าเป็น “โลกไร้พรมแดน” จึง นับเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของผู้บริหาร ครุ แลบุคลากรทางการศึกษาอย่างยิ่ง ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่บน ความคาดหวังของสังคม พากเกราะจะต้องสร้าง “ความเชื่อมั่น ไว้วางใจ” หรือ “TRUST” ให้กับสังคม โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง เด็กและผู้ปกครองว่าเราสามารถที่จะเป็นหลัก หรือที่พึ่งให้กับพากเกราะได้

“TRUST” หมายถึง “ความไว้วางใจ” เป็นรูปแบบการทำงานที่จะทำให้ครุ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน กลับมาให้ ความไว้วางใจในการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการ อีกครั้ง โดย

T ย่อมาจาก Transparency (ความโปร่งใส)

R ย่อมาจาก Responsibility (ความรับผิดชอบ)

U ย่อมาจาก Unity (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว)

S ย่อมาจาก Student-Centricity (ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา)

T ย่อมาจาก Technology (เทคโนโลยี)

รูปแบบการทำงาน “TRUST” คือการพัฒนาต่อยอดจากรูปแบบการทำงาน “MOE ONE TEAM” หรือ “การทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ” ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาโดย ตลอด ซึ่ง “TRUST” จะเข้ามาเป็นส่วนเสริมในเรื่องความโปร่งใส ทั้งในเชิงกระบวนการทำงานและกระบวนการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ดำเนินการตามภารกิจของตน ด้วยความรับผิดชอบต่อตัวเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (Participation) ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นพื้นที่ของทุกคน มีความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างครุ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา โดยการทำให้ผู้เรียนมีวิธีคิดและทักษะที่เป็นสากลสอดคล้องกับ พลวัตในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับสำนึก และความเข้าใจในความเป็นไทย ผ่านการมีความพร้อมด้าน เทคโนโลยี ทั้งในเชิงโครงสร้าง

(Infrastructure) คือ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา และในเชิงการเรียนรู้ (Learning) คือ แหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ รูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัย และจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนถึงพร้อมซึ่งคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ทุกประการ

เพื่อเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากร มนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ ช่วงตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึง การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และพหุปัจจัยของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดโดยการจัดการศึกษาทั้ง 12 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกรายดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสม กับ บริบทสังคมไทย

ข้อ 2 การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปั้นบุรุษการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อ ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

ข้อ 3 การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลฝ่าแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ(NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้อย่าง กว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

ข้อ 4 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มี ความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจจากการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้ จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มี ระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มี คุณภาพ สถานศึกษาให้มี ความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัด เป็นฐาน มีระบบการบริหารงาน บุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ข้อ 5 การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พัฒนาจัดทดสอบวัด ความรู้และ ทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสาขาวิชาการและสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผล การศึกษาทุกรายดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อ 6 การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดมทรัพยากรทาง การศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความเป็นธรรมและสร้าง โอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทาง การศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

ข้อ 7 การนำกระบวนการคุณวุฒิแห่งชาติ (NOF) และกระบวนการคุณวุฒิอ้างอิงอาชีพ (AQRF) สู่การปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศโดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงระบบ การศึกษา และการอาชีพโดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิตและการจัดทำมาตรฐานอาชีพใน สาขาที่สามารถอ้างอิงอาชีพได้

ข้อ 8 การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตามความก้าวหน้า เป็นระยะ

ข้อ 9 การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อให้ผู้จบการศึกษา ระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

ข้อ 10 การพัฒนาระบบการศึกษาไทยด้วยการนำวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกรายการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

ข้อ 11 การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ข้อ 12 การจัดการศึกษาในระบบ นอกรอบ ตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมี ส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทาง การศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิด ความนิยมในรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) มากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการ เตรียมผู้เรียนไทยให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ (Resilience) รวมถึง ปัญหาความปลอดภัยของ สถานศึกษาและปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาที่นับวันจะทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงเสนอให้มีวาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 เรื่องความปลอดภัยของผู้เรียน โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครอง

ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและ จิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่านกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

วาระที่ 2 หลักสูตรฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

วาระที่ 3 Big Data พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศไทย มีความครบถ้วน สมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

วาระที่ 4 ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความ เป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทยทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับ เทคโนโลยีปัจจุบัน

วาระที่ 5 พัฒนาทักษะทางอาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและ รายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

วาระที่ 6 การศึกษาตลอดชีวิต การจัดเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วง วัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสม และเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

วาระที่ 7 การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่ มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศไทย

ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานในการกิจต่อเนื่อง ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2565 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย , 2565 , หน้า 18 - 20)

1. ผลิตและพัฒนารายการวิทยุและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพ เพื่อการมีงานทำ รายการติวเข้มเติมความรู้ ฯลฯ เมยแพร์ทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ต

2. พัฒนาการเผยแพร่การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น YouTube Facebook หรือ Application อื่น ๆ

เพื่อส่งเสริมให้ครู กศน. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Do It Yourself : DIY)

3. พัฒนาสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยขยายเครือข่ายการรับฟังให้สามารถรับฟังได้ทุกที่ ทุกเวลา ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และเพิ่มช่องทางให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้ทั้งระบบ Ku – Band , C – Band , Digital TV และ ทางอินเทอร์เน็ต พร้อมที่จะรองรับการพัฒนาเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV)

4. พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ได้หลายช่องทางทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ อาทิ Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet รวมทั้งสื่อ Offline ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ

5. สำรวจ วิจัย ติดตามประเมินผลด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนางานใหม่ ความต้องห้าม ทันสมัย และสามารถส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริง

5. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ความเป็นมาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามที่ขอกองเผยแพร่การศึกษา สังกัดกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2495 ทำหน้าที่โฆษณาเผยแพร่ให้ประชาชนเห็นคุณค่าของ การศึกษาและอาชีพ ต่อมารัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา จึงมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “สถานีวิทยุศึกษา” สังกัดกองเผยแพร่การศึกษา เริ่มออกอากาศเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนในสาขาต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2497 และในปีเดียวกันนั้นเอง รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติ จัดวาระเบียบราชการใหม่ โดยโอนกองเผยแพร่การศึกษาไปขึ้นกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หลังจากที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนแล้ว กองเผยแพร่การศึกษาได้เริ่มทดลองใช้วิทยุ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน เรียกว่า “วิทยุโรงเรียน” เริ่มดำเนินการออกอากาศรายการในปี พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา และในเดือนตุลาคม 2502 ได้เริ่มจัดรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาเป็นครั้งแรก โดยออกอากาศรายการส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปะการฟ้อนรำและการดนตรีของไทย ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5)

พ.ศ. 2515 รัฐบาลได้รวมงานการกระจายเสียงทั้งวิทยุ โทรทัศน์ งานผลิตเอกสาร วารสารของกองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ งานผลิตโสตทัศนูปกรณ์ของกรมวิชาการ และแผนกโสตทัศนศึกษาของกรมสามัญศึกษา ตั้งเป็น “ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา” สังกัดกรมวิชาการ ตามพระราชบัญญัติ เมื่อเดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2515 ต่อมาก็ได้โอนเข้าสังกัดกรมการศึกษานอก

โรงเรียน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะกรรมการปฏิรูป ฉบับที่ 216 ที่ได้มีการตั้งกรรมการศึกษานอกโรงเรียนขึ้น และรัฐบาลได้อนุมัติโครงการพัฒนาวิทยุกระจายเสียง ตามโครงการพัฒนาการศึกษา ครั้งที่ 5 ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2522 – 2527 ในส่วนหนึ่ง ของโครงการนี้ รัฐบาลได้อนุมัติให้สร้างอาคารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาขึ้นใหม่ พร้อมห้องบันทึกเสียง และห้องผลิตรายการวิทยุ และได้ย้ายที่ทำการจากเดิม ซึ่งอยู่ภายในบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ มาอยู่ ณ อาคารใหม่ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 และอนุมัติให้ต่อเดิมอาคาร ด้านทิศตะวันตกของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา พร้อมติดตั้งอุปกรณ์การผลิตรายการโทรทัศน์และ วิดีโอเทปตามโครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2527

พ.ศ. 2536 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และ วิดีโอเทปเพื่อการศึกษา โดยเล็งเห็นว่ารายการโทรทัศน์เป็นสื่อเทคโนโลยีอีกสื่อหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ ใน การจัดการศึกษาทางไกล ซึ่งจะช่วยเสริมเติมและอธิบายข้อมูลความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้น จึงอนุมัติงบประมาณให้ก่อสร้างอาคาร ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทป เพื่อการศึกษา โดยใช้ที่ดินที่ จำนวน 30 ไร่ บริเวณคลอง 6 ถนนรังสิต-นครนายก อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี เพื่อผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทป ออกอากาศสัปดาห์ละ 19 ชั่วโมง

พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมไทยคม โดยใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อจัดการศึกษาทางไกล ให้กับประชาชน ผู้ด้อยโอกาสทาง การศึกษาและเพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน ในระบบโรงเรียน กลุ่มนักศึกษานอกโรงเรียน และกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยเริ่มทดลองออกอากาศครั้งแรก เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2537 ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และได้ ดำเนินการผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาต่อมาจนถึงปัจจุบัน

บทบาท ภารกิจด้านการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัจจุบันศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัตรายศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาท สำคัญในการดำเนินการผลิต พัฒนา และเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัตรายศัย รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังในการพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้งมุ่งพัฒนาการ ให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษา เพื่อคนพิการ สื่อการศึกษา Online โดยให้บริการผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น ทางสถานีวิทยุศึกษา ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และเคเบิลทีวีท้องถิ่น ทางเครือข่ายสากลตามเว็บไซต์ที่ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ทางโทรศัพท์มือถือ Smartphone ทั้งระบบปฏิบัติการ Android และ IOS และทางสังคมออนไลน์ (Social Network) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

ให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม กับสามารถสนับสนุนตอบเจตจำนงน์ในการปฏิรูปการศึกษาในครัวเรือนที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) “คนไทยได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาท ภารกิจ ดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทาง การศึกษา, บปป, หน้า 5 – 28)

วิทยุเพื่อการศึกษา

สื่อวิทยุกระจายเสียงมีบทบาทต่อชีวิตของคนในสังคมไทยมานานกว่า 80 ปี ซึ่งเป็นสื่อที่มีบทบาท หน้าที่ในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ความบันเทิง ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้เป็นจำนวนมากและเป็นที่ ยอมรับกันว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่มีความสามารถในการบริการผู้ฟังในเขตแม่การส่งกระจายเสียง ที่กว้างและไกลมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถเข้าไปถึงชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญและทรุดโทรมเพียงใด ก็ได้ ในขณะที่สื่ออื่นเข้าไปไม่ถึง เพราะเครื่องรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมีราคาถูกและสามารถพกพาไปได้ อย่างสะดวก สถานีวิทยุศึกษาปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีภารกิจสำคัญในการ ส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสร้าง ศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และอนุรักษ์สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม จึงเน้นการ พัฒนาคุณภาพรายการและการออกอากาศ โดยเฉพาะการขยายช่องทางการรับฟัง ทั้งการรับฟังผ่านดาวเทียม และระบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ฟังสามารถเลือกรับฟังรายการได้ตามความต้องการและในเวลาที่สะดวก ปัจจุบันสถานีวิทยุศึกษานอกจากกระจายเสียงด้วยระบบ FM ความถี่ 92 MHz และยังสามารถรับฟังผ่าน ดาวเทียมได้ทาง ช่อง R 32 และทางอินเทอร์เน็ตที่ www.moeradiothai.net ซึ่งผู้ฟังสามารถรับฟังได้ทั้ง รายการสด (Live Radio) และเลือกรับฟังรายการตามความต้องการ (Radio on Demand) รายการที่สถานี วิทยุศึกษาดำเนินการผลิตและออกอากาศ เพื่อตอบสนองนโยบายการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคน ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตามช่วงอายุ มีตัวอย่างรายการดังนี้

ช่วงแรกเกิด-ปฐมวัย เช่น รายการโอลิมา...ลื้นๆ นำเสนอนิทานและสนุกและเพลงที่เหมาะสมกับ เด็กโดย เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้โทรศัพท์เข้ามายล่าอาสาพิธีกรแสดงความสามารถพิเศษออกอากาศทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00 – 18.00 น.

ช่วงวัยนักเรียน เช่น รายการรอบรั้ว世人 : รายงานข่าวสารความก้าวหน้าและการพัฒนาการศึกษา ของทุกภาคส่วน สร้างการมีส่วนร่วมในการรักการอ่าน กิจกรรมสร้างสรรค์และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ออกอากาศทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 – 09.00 น. รายการสรวล...สนุก : เป็นรายการสำหรับเด็กและ เยาวชน นำเกร็ดความรู้ด้านต่าง ๆ มาให้น้อง ๆ ได้รู้จักกับ พุดคุยกับกรูในสาขาต่าง ๆ และเกษตรกรรม เยาวชนทั่วไทย พร้อมฟังเพลงสนุกสนานออกอากาศ ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 16.00 – 17.00 น.

ช่วงวัยรุ่น/นักศึกษา เช่น รายการสร้างเสริมเติมความรู้ภาษาไทย : เป็นรายการสร้างสรรค์ ตามหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาและผู้ฟัง ได้ทบทวนเนื้อหาภาษาไทย ฝึกคิดวิเคราะห์ข้อสอบทุกระดับ ออกอากาศทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 13.00 – 14.00 น. รายการภาษาต่างประเทศ : เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ห้องภาษาสาขากลุ่มภาษาของประเทศไทยคือภาษาอาเซียน พิริยารัฐวิจัยศึกษาและนวัตกรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๐๗ – ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมชั้น ๑ อาคารอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

โทรทัศน์เพื่อการศึกษา

สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว และได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างมาก ในทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับชนชั้น ทุกระดับการศึกษา เพราะเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง ซึ่งสามารถกระทำได้หลากหลายรูปแบบและมีปัจจัยมากหลายประการที่จะใช้ดึงดูดความสนใจของผู้ชมตลอดเวลา ทั้งยังทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้ดี พร้อมทั้งรู้สึกสนุกสนานขณะชมรายการ ด้วยเหตุนี้ สื่อโทรทัศน์จึงเข้าถึงผู้ชมได้มาก และส่งผลให้สื่อวิทยุโทรทัศนมีอิทธิพลต่อประชาชนในด้านความคิด ความรู้สึก และด้านพฤติกรรมอย่างมาก กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการนำสื่อโทรทัศน์มาใช้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยผลิตรายการที่ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน สร้างครอบครัวไทยให้เข้มแข็ง และพร้อมจะก้าวไปสู่สังคมแห่งสุขภาวะได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งผลิตรายการที่มีเนื้อหาความรู้ตามหลักสูตรการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจนผลิตรายการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบกับผลิตรายการที่ให้ข่าวสารข้อมูลความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนทั่วไป ได้ผลิตและพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพต่อเนื่องตลอดชีวิตเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีทางเลือกในการเรียนรู้ทั่วโลกหลาย สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รายการตัวเข้มเติมเต็มความรู้ ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษา ฯลฯ ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ตที่ www.etvthai.tv

บริหารจัดการสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ดำเนินการบริหารจัดการ ออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายผู้รับชมรายการ ตั้งแต่เวลา 06.00 – 24.00 น. ทุกวัน วันละ 18 ชั่วโมง จัดทำประกาศแจ้งรายการประจำวัน จัดทำผังรายการ ตารางออกอากาศและคู่มือรับชมรายการ ควบคุมดำเนินการออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ตรวจสอบคุณภาพรายการ เพื่อให้มีเนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการ และถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายของทางราชการ จัดการประชุมผู้บริหาร ผู้ใช้ ETV พัฒนาการประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มผู้ชมและพัฒนาบริการ ETV รวบรวมข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการออกอากาศ ควบคุม/ตรวจสอบ/พัฒนาระบบ การเผยแพร่องค์ความรู้ ของสถานีโทรทัศน์ ETV ให้บริการรายการโทรทัศน์ผ่านทางเครือข่ายสากล (Internet) ที่ www.etvthai.tv ในรูปแบบ Live TV และ TV on demand รวมทั้งการให้บริการรายการโทรทัศน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (Smartphone)

จัดผลิตรายการໂທຣ້ຫົນເພື່ອການສຶກສາຕາມຫລັກສູງ ພຽບປ່ອປະກອບເພື່ອສ່າງເສີມການສຶກສາ ຕາມຫລັກສູງຂອງທະວະຖາວອນສຶກສາ ທຸກລຸ່ມສາຮະສຳຮັບນັກຮຽນໃນຮະບນໂຮງຮຽນ ນັກສຶກສາຂອງຮະບນໂຮງຮຽນ ຜລິດແລະພັ້ນນາຮຍການໂທຣ້ຫົນທີ່ເກີ່ມກັບເຫດຜົນ ແລະວິທີການສອນການສຶກສາ ຕາມຫລັກສູງ ເພື່ອສ່າງເສີມແລະພັ້ນນາຄຸນກາພແລະມາຕະຫຼານການຈັດການຮຽນ ການສອນຕາມຫລັກສູງ ສຳຮັບຄູ ອາຈານ ແລະບຸກຄາກທາງການສຶກສາ ໂດຍມີຮາຍການໂທຣ້ຫົນເພື່ອການສຶກສາທີ່ແຍ່ແພ່ວອກອາກາສ ໄດ້ແກ່ ຕົວເຂັ້ມຕົ້ນຂອງ O-NET ແລະ A-NET ຮາຍການຄຽງຂອງກວ້າ ກຄນ. ຕົວເຂັ້ມວິຊາຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ

ຈັດຜົດຮາຍການໂທຣ້ຫົນເພື່ອການສຶກສາຕາມອົບຍັດ ແພ່ວແພ່ວກ່າປະຫານທຳໄປທຸກຄຸ່ມເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ໄດ້ມີໂຄກສໃນການຮຽນຮູ້ຢ່າງຕ່ອງເນື່ອງຫລວດຈິວິດ ສາມາດພັ້ນນາດານອຸ່ນໄດ້ຢ່າງເຕືອນທີ່ ດາມສັກຍກາພ ຂອງແຕ່ລະບຸກຄລ ເພື່ອໃຫ້ເກີດການພັ້ນນາອາຊີພ ພັ້ນນາຄຸນກາພຈິວິດແລະສັງຄົມໄທຢ ໄດ້ຢ່າງຍິ່ງຍືນ ໂດຍມີຮາຍການໂທຣ້ຫົນ ເພື່ອການສຶກສາທີ່ແຍ່ແພ່ວອກອາກາສ ເຊັ່ນ ຂ່ອງທາງການປະກອບອາຊີພ ຮາຍການກຸມົງປິ່ງຢູ່ແພ່ຍິນໄທຢັນຫາງຈິວິດ ປູມໜານມື້ອາຊີພ ຮ້ອຍບຸປັນ ສອນກາພາຕ່າງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ນອກຈາກນີ້ຍັງຜົດຮາຍການໂທຣ້ຫົນເພື່ອຕອບສອນ ນໂຍບາຍການເຕີຍມວນພັ້ນນາເຂົ້າສູ່ປະຄມາເຊີຍ ໂດຍຜົດຮາຍການທ່ອງໂລກ 10+1 ກາພາເພື່ອອາຊີພ ເຮັດວຽກແບບອາເຊີຍ ແກ້ວປະຕູສູລາວ ເປັນຕົ້ນ

ຈັດຜົດແລະພັ້ນປະຕູສູລາວໂທຣ້ຫົນເພື່ອການສຶກສາ ນຳເສນອສາຮະຫ່ວຍສາຮາເພື່ອການສຶກສາ ຮາຍງານຫ່ວ່າ ຄວາມເຄື່ອນໄຫວທາງການສຶກສາ ການເພີຍແພ່ວສາຮະຄວາມຮູ້ ຄວາມກໍາວ່າໜ້າຂອງການສຶກສາໃນດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ແຫັນໂລຍືເພື່ອການສຶກສາ ວິທາະສາດຖ໌ ສາສນາ ສິລປະວັດນຮຽນ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນ ນັກສຶກສາ ຄຽມ ອາຈານ ຜູ້ບໍ່ຮ່າຍການສຶກສາ ໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ຫ່ວຍສາຮາຂໍ້ມູນໃນການພັ້ນນາຄຸນກາພຈິວິດເພື່ອໃຫ້ເກີດການຮຽນຮູ້ຢ່າງຕ່ອງເນື່ອງ

ນອກຈາກນີ້ສູນຍື່ເທັນໂລຍືທາງການສຶກສາຍັງໄທບໍ່ຮ່າຍການສຶກສາ Online ໃນຮູ່ແບບຂອງ ບທເຮັດວຽກ E-Learning ທີ່ມີເນື້ອຫາສອດຄລື່ອງກັບຫລັກສູດການສຶກສາຂອງຮະບນຮຽນທີ່ມີພື້ນຖານ ພຸທະກຳຮາຊ 2551 ຮວມທັງຫລັກສູດແກນກາງການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຜ່ານອິນເທຼອຣෙນັ້ນ www.cet.go.th ຈຶ່ງເປັນອີກ່ອ່ານວິທາຍານນີ້ ທີ່ໄທບໍ່ຮ່າຍການສຶກສາຍັງໄທບໍ່ຮ່າຍການສຶກສາໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍມີເນື້ອຫາບທເຮັດວຽກ E-Learning ດັ່ງນີ້ ວິຊາກາພາໄທຢ ຮະດັບມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນແລະມັຮຍມສຶກສາຕອນປລາຍ ເຮື່ອກາງດູ ການຝຶກ ການອ່ານ ການເຫັນ ແລະຫັກການໃໝ່ກາພາ ກລົມເຜືອດັ່ງກັບກາພາໄທຢ ກາພາກັບເຫດຜູລ ອ່ານແລ້ວ ຄີດພິຈາລະນາ ວິຊາວິທະຍາສາດຖ໌ ຮະດັບມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນແລະມັຮຍມສຶກສາຕອນປລາຍ ເຮື່ອງ ວິທາະສາດຖ໌ ນ້າຮູ້ ໂຄສະນາ ແລະ ດරາສາດຖ໌ ວິຊາຄົມົດສາດຖ໌ ຮະດັບມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ເຮື່ອງ ເຫດຜູລ ແລະ ລົງທະບຽນ ອັດຕະລາງ ອັດຕະລາງ ສັດສົ່ວນ ການນັກເລີຍແລະລົບຈຳນວນເຕີມ ຮູ່ມັງກອນ ການປະລຸງທາງເຮັດວຽກ ວິຊາກາພາອັ້ນກຸ່ມ ຮະດັບມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນແລະມັຮຍມສຶກສາຕອນປລາຍ ເຮື່ອງ Job Interview, Buying and Selling, Talking on the Phone ແລະ Location/Direction ວິຊາສັງຄົມສຶກສາ ສາສນາ ແລະວັດນຮຽນ ຮະດັບ ມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນແລະມັຮຍມສຶກສາຕອນປລາຍ ເຮື່ອງ ແຜນທີ່ ວິກຄຸຕາຮ່າຍມືສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຍະຮຽນຕະວັນຕົກ ຕັ້ງໜີ້ວັດຄວາມເຈົ້າຢູ່ເຕີບໂຕທາງເຮັດວຽກ ວິຊາການອາຊີພແລະເທົ່ານີ້ໄດ້ມີເຫດຜູລ ຮະດັບມັຮຍມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ເຮື່ອງ ການທຳໂຄງງານໄດ້ໃໝ່ ICT ເປັນຫຼານການໃໝ່ ICT ໃນການເສັນອັດການ ການທຳບໍ່ມີຫຍຸ້ງຂໍຢ່າງຈ່າຍ ການຄືດຕັ້ງຫຼຸມ ການປະດິຈິບົດຂອງໃຊ້ຈາກເສົາວິສຸດຖຸ ການຂໍ້ມູນພັ້ນຮູ່ພື້ນ ການຫຼຸມແໜນປຳກຸງເຄື່ອງໃຊ້ໄຟຟ້າວິໂທໂນມືຕີກາຍໃນບ້ານ

สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายคนพิการ จึงมุ่งเน้นการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป โดยผลิต พัฒนาและเผยแพร่สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ และฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางสายตา บกพร่องทางการได้ยิน บุคคล อหิ划ิก รวมทั้งบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

ปัจจุบันได้พัฒนาเว็บไซต์ศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ www.braille-cetin.th ในรูปแบบ Accessible Web ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ เช่น หนังสือเสียง หนังสืออักษรเบรลล์ วิดีโอชั้น บทความ รายงานวิจัยและจดหมายข่าวที่เกี่ยวข้องกับคนพิการได้อย่างง่ายดาย ตามหลักขององค์กร World Wide Web Consortium (W3C) ซึ่งหมายถึง มีการออกแบบจัดทำเนื้อหาเว็บไซต์ให้ผู้พิการทุกประเภทเข้าถึงได้ นักศึกษา กศน. ที่เป็นผู้พิการด้านการมองเห็น สามารถดาวน์โหลดหนังสือเสียงที่เป็นแบบเรียนของ กศน. หรือ หนังสือเสียงตามอัธยาศัยที่ส่งเสริมการอ่าน เช่น นวนิยาย ประวัติศาสตร์ สารคดี ธรรมะฯ ซึ่งหนังสือเสียงนี้ ยังเหมาะสมสำหรับท่านที่สายตาไม่ดี บกพร่องทางการอ่านกีฬาสามารถฟังออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ได้ เช่นกัน และ สามารถดาวน์โหลดแบบเรียน กศน. หรือหนังสืออักษรเบรลล์เกี่ยวกับประชุมอาชีวฯ ที่เป็นไฟล์ อิเล็กทรอนิกส์เบรลล์ได้ โดยสามารถขอใช้บริการเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ที่มีไว้ให้บริการได้ที่ศูนย์การศึกษา พิเศษเขตทั้ง 13 เขตทั่วประเทศ คือ กรุงเทพฯ นครปฐม ยะลา สงขลา ตรัง สุพรรณบุรี ลพบุรี พิษณุโลก เชียงใหม่ ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา และชลบุรี

สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินโดยทั่วไปอาจจะกำลังมองหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและ ต้องการหาสื่อที่เรียนรู้ได้ทั้งสื่อที่สอนภาษาอีสานและสื่อวิดีโอชั้นสอนอาชีพที่มีภาษาอีสานประกอบ ก็มีให้เลือก มากมาย เช่น ภาษาอีสานน้ำรู้ เคล็ดลับตั้งรับไทย สร้างงานสร้างอาชีพ น้ำพักน้ำแรง เป็นต้น ที่สำคัญเรา ไม่ได้มีเพียงภาษาอีสานเท่านั้น แต่ยังมีคำบรรยายใต้ภาพประกอบอีกด้วย (Sub Title) เพื่อให้เหมาะสม สำหรับบางท่านที่สนใจภาษาอีสานมากกว่าภาษาอีสาน

ส่งเสริมการวิจัย การสำรวจ ติดตามผลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ดำเนินการวิจัย สำรวจ ติดตามผลการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ใน การวางแผน ผลิต พัฒนา และเผยแพร่รายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษา Online สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการและสื่ออื่น ๆ ให้มีคุณภาพตอบสนอง กับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการ ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้รับบริการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรและหน่วยงานเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถและ ทักษะที่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสมรรถนะ ที่พร้อมสำหรับการ ปฏิบัติงาน ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากร เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร สื่อประกอบการฝึกอบรม และพัฒนารูปแบบการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้

ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้าน การพัฒนาบุคลากรให้ทันสมัย

นอกจากนี้เทคโนโลยีทางการศึกษายังเปิดโอกาสให้ทุกคนศึกษาได้อย่างมีอิสระเสรีตามความสนใจ ตามความต้องการและความสามารถของตนเองได้ ทั้งยังสามารถทำให้การศึกษาของผู้พิการเป็นไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ ทำให้การศึกษาของประชากรมีอย่างเด่น รูปแบบ เช่นจัดให้มีการเรียนการสอนนอกระบบ (Informal Education) การจัดการศึกษาแบบเอกตบุคคล (Individualized Education) การจัดการศึกษาทางไกล (Distance Education) เป็นต้น ทำให้สามารถ ลดช่องว่างหรือลดความแตกต่างในสังคมได้อย่างมาก ซึ่งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา จัด ผลิต พัฒนา เผยแพร่ และให้บริการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัย ในรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการและสื่ออื่นๆ ในรูปแบบ VCD / DVD / CD / MP3 เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งใน ระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปราดี บูรณะโสภณ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กร สื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงาน เพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย คือ ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยี และนโยบายการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันในการ สนับสนุนการบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น ในการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทยให้มีคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักคือการดำเนินงานภายใต้ ระบบราชการ งบประมาณ และแรงกดดันจากการเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรครอง คือ วัฒนธรรมองค์กร แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ และโครงสร้างองค์กร

ฉัตรเฉว คงดี (2552) ได้ศึกษาประสิทธิผลสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) พบว่า พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นรับชมรายการจำนวน 1 – 2 วัน / สัปดาห์ จาก True Vision ช่อง 96 ซึ่งเป็นประเภทรายการโทรทัศน์ เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในช่วงเย็นและกลางคืน คือ เวลา 15.01 – 24.00 น. และ รับชมรายการของสถานี (ETV) แต่ละครั้งเป็นเวลาan 15 – 30 นาที โดยมักจะรับชมจากที่บ้านของตัวเอง มีการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ในระดับต่ำ โดยมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถานี (ETV) จากสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ผลิตขึ้น มากกว่าจากสื่อประชาสัมพันธ์ที่ประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อมวลชน โดยสื่อใหม่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ผลิตขึ้นที่มีการเปิดรับมากที่สุด ในขณะที่การ

เปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ อันได้แก่ สื่อบุคคลและสื่อกิจกรรมนั้น มีการเปิดรับน้อยที่สุด โดยเหตุผลใน การเปิดรับด้านคุณสมบัติของสื่อมีความสำคัญในระดับสูงกว่าเหตุผลด้านเนื้อหา

วิไลวรรณ เรืองอุไร (2556) ได้ศึกษาแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับสาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาสู่ประชาชนอาชีวัน พบร้า ด้านสื่อสารมวลชน ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุดในแต่ละด้านประกอบด้วย 1) ด้านสื่อสารมวลชน คือ การนำรูปแบบที่วิดีโอ แลระบบวิดีโอทัศน์ตามประสงค์ มาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน 2) ด้านเทคโนโลยีการศึกษา คือ การใช้หลักสูตรการเรียนออนไลน์แบบเปิด (MOOC) การเรียนการสอนแบบร่วมมือ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมประชาชนอาชีวัน การใช้เทคโนโลยีก่อให้เกิดทักษะและการแสวงหาความรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และการจัดการเรียนการสอนความรุ่งเน้นการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการศึกษา แห่งชาติ (NEIS) การเรียนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้สมาร์ทโฟน ดาวเทียมเพื่อการศึกษา ระบบการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเว็บเพจห้องเรียนเสมือนจริง เทคโนโลยีในรูปแบบคลาวด์คอมพิวต์ (Cloud computing) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

เพชรรัตน์ เวสโน่พญลัย (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนราชานันทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบร้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบร้า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ ความคิดเห็นของครุต่อสภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ประชิต โตตะเอี่ยม (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 พบร้า โดยรวมมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากโดยสถานศึกษานาดใหญ่มีสภาพการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษานาดเล็ก และสถานศึกษานาดกลาง ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางโดยสถานศึกษานาดเล็ก มีปัญหา การบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษานาดกลาง และสถานศึกษานาดใหญ่ ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบร้า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการจัดบุคลากร และด้านงบประมาณของสถานศึกษานาดเล็กกับขนาดกลางมีสภาพการบริหารแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบปัญหา การบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบร้า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการจัดบุคลากรและด้านงบประมาณท่านั้นที่พบร้า สถานศึกษานาดเล็กและสถานศึกษานาดกลางมีปัญหาการบริหารแตกต่างกัน

พรวิมล สาคร (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ในมาตรา 63 ด้านการจัดสรรคลื่นความถี่ มาตรา 64 ด้านการส่งเสริมการผลิตและการพัฒนาแบบเรียนอยู่ในระดับไม่น่าแนใจ ส่วนมาตรา 65 ด้านการพัฒนาบุคลากรในด้านการผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 66 ด้านการพัฒนาผู้เรียน มาตรา 67 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 68 ด้านการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 69 ด้านการจัดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อเสนอนโยบายส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยในการจัดนโยบาย แผนงาน และโครงการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษามากที่สุด มีการวางแผนเตรียมความพร้อมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรทั่วไป ครู ผู้บริหาร ชุมชน คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ การส่งเสริม และสนับสนุนในด้านงบประมาณ ให้ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ เพื่อใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา และสนับสนุนให้บุคลากรทั่วไปนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาอันรวดเร็ว ถูกท้ายเกี่ยวกับผู้เรียน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดให้จัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เกิดทักษะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ศึกษาต่อและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

พนิดา โโคดา (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา กศน. ตำบลломคอม ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (ETV) พบว่า นักศึกษา กศน. ตำบลломคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหาอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านสื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV อยู่ในระดับมากเท่ากัน ตามลำดับ

อรอนงค์ โซยิพพัฒน์ (2558) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปาชลศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชามติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทุกเรื่องซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน ไม่มีความแตกต่างระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน อยู่ในระดับมากทั้ง 2 กลุ่ม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2561) ได้ศึกษาการมีอุปกรณ์รับชมรายการโทรทัศน์ในครัวเรือน พบว่า มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นประมาณ 21.4 ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนที่มีอุปกรณ์ในการรับชมรายการโทรทัศน์ 20.40 ล้านครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 95.30 โดยในเขตเทศบาลมีครัวเรือนที่มี

อุปกรณ์ในการรับชมรายการโทรทัศน์ร้อยละ 94.90 และนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 95.60 สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับชมรายการโทรทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์แบบจอแบนมากที่สุด ร้อยละ 57.80 รองลงมาคือ เครื่องรับโทรทัศน์แบบจอแก้วหรือจอตู้ปลา ร้อยละ 50.60 โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน ร้อยละ 38.90 และคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 10.80 เมื่อพิจารณาโครงข่ายใน การรับชมรายการโทรทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายภาคพื้นดินมากที่สุด ร้อยละ 55.30 รองลงมาคือโครงข่ายดาวเทียมร้อยละ 53.2 โครงข่ายเคเบิล ร้อยละ 5.50 และโครงข่ายไอพีทีวี (IPTV) ร้อยละ 0.80 เมื่อสอบถามถึงความนิยมในการรับชมรายการโทรทัศน์ในแต่ละช่องที่ออกอากาศในปัจจุบันระหว่างการรับชมโทรทัศน์ซึ่งเดิมหรือซึ่งดิจิทัลใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมพอๆ กันทั้งโทรทัศน์ซึ่งเดิมและซึ่งดิจิทัลใหม่ ร้อยละ 49.10 รองลงมาคือ รับชมโทรทัศน์ซึ่งเดิม ร้อยละ 30.20 รับชมโทรทัศน์ซึ่งดิจิทัลใหม่ ร้อยละ 19.9 และไม่ทราบ ร้อยละ 0.80

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2562) รายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่า กศน. ตำบล มีชุดรับสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมระบบ KU-Band ร้อยละ 86.75 กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถใช้งานได้ 1 เครื่อง ร้อยละ 86.75 กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านโครงข่ายเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ กศน. ตำบล ร้อยละ 98.29 กศน. ตำบล มีเครื่องเล่น VCD/DVD ไว้ให้บริการจำนวน 1 เครื่อง ร้อยละ 39.74 กศน. ตำบล มีแผ่น VCD/DVD ให้บริการจำนวน 1 – 50 แผ่น ร้อยละ 70.94 กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับให้บริการสื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียง ร้อยละ 47.01 ความพร้อมของครูผู้ให้บริการสื่อออนไลน์เพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะเพียงพอในการให้บริการสื่อออนไลน์ ร้อยละ 69.66 การใช้สื่อออนไลน์ของนักศึกษา ประชาชน ส่วนใหญ่ใช้ศึกษาจากโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของนักศึกษา ประชาชนเอง ร้อยละ 86.32

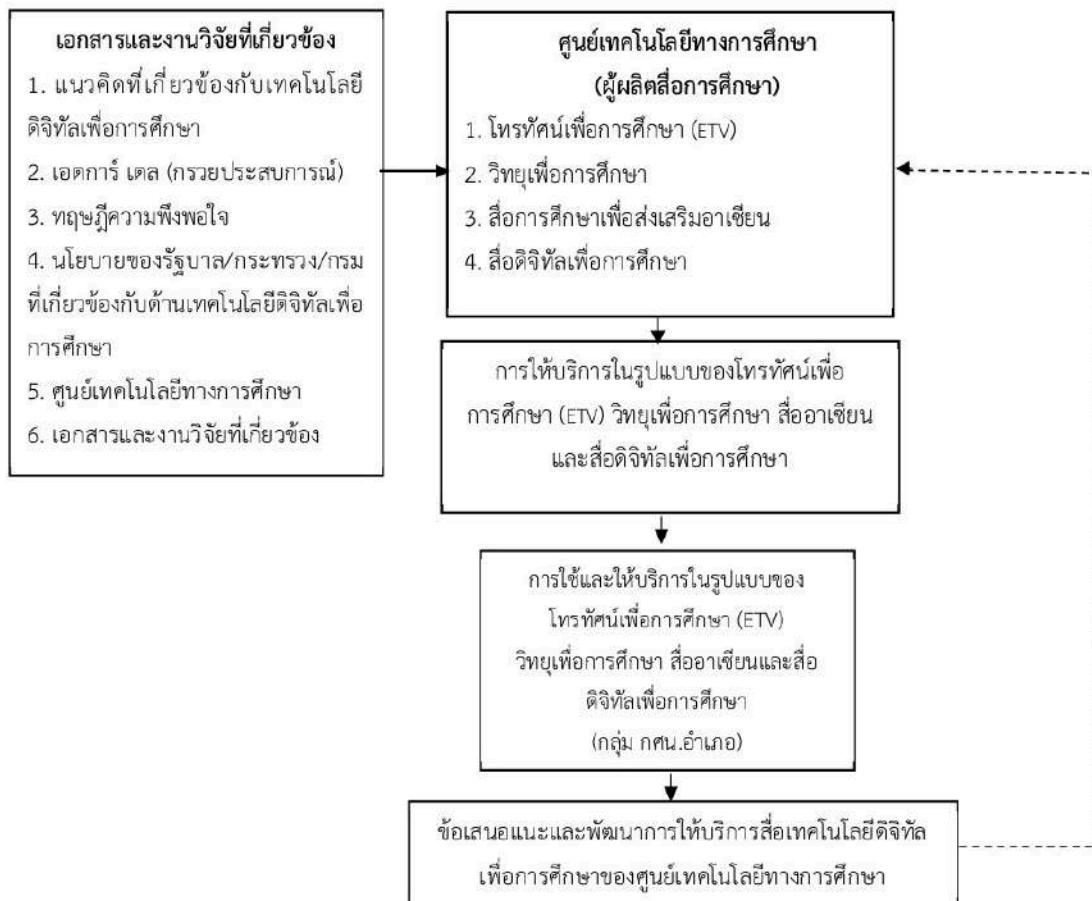
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2563) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า 1) ด้านบริหารจัดการ การพัฒนาการออกอากาศจากเดิมที่สามารถให้บริการผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ซึ่ง 52 นี้ถือเป็นประสบการณ์ใหม่ที่ดีของผู้รับชม ที่ผู้รับชมรายการสามารถรับชมผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ปกติ แบบซ่องที่วี สาราระทั่วไปที่แต่ละครัวเรือนมีอยู่แล้ว ได้อย่างง่ายดาย สะดวกมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อ กลุ่มเป้าหมาย และเห็นควรให้มีการเผยแพร่ในการให้บริการผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล แบบซ่องที่วีสาราระทั่วไป ต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง และควรมุ่งพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการรับทราบผังของการออกอากาศรายการ เพื่อให้เป็นที่รู้จักกันอย่าง กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งรายการและสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในนามสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ และควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสอบถาม

ของสถานีที่มีความหลากหลาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้รับชมที่อยากร่วมส่วนร่วม สามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลตอบกลับ Feed Back ต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายการ พัฒนาสถานี และการพัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นได้ นอกจากนี้ยังรวมมีช่องทางการร่วมสนุก ในกิจกรรมต่างๆ ของสถานี และของแต่ละรายการ เพื่อเป็นการสร้างสมพันธ์อันดีระหว่างผู้รับชมรายการกับทางสถานี อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้รับชมรายการ

ควรพัฒนาซองทางการให้บริการผ่านเว็บไซต์ ควบคู่ไปกับการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ด้วย และพัฒนาซองทางการให้บริการดาวเทลลอดไฟล์สื่อ ไฟล์เอกสารประกอบการรับชมต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการรับชมย้อนหลัง หรือรับชมซ้ำในยามว่างได้ รวมทั้งภาครัฐมีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ฯ ดูแลสัญญาณโทรทัศน์ให้ทันสมัย สามารถรองรับความต้องการใช้งานและทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2) ด้านคุณภาพรายการ รายการของสถานีมีเนื้อหาที่หลากหลาย ครอบคลุมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมความรู้และทักษะจำเป็นที่ควรรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งรูปแบบและการนำเสนอเข้าใจได้ง่าย แต่ควรสอดแทรกรายการประเภทบันเทิงด้วย และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาวิชาลักษณะส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน มีครุ วิทยากรผู้สอนที่เก่งสามารถสอนให้เข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาที่เป็นกันเอง และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาส่งเสริมการศึกษาก่อนระบบโรงเรียน គรร์มีการผลิตรายการอย่างต่อเนื่องให้ครบถ้วนเนื้อหาสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. 3) ด้านคุณภาพการออกอากาศควรปรับปรุงเพิ่มความคมชัดของภาพในรายการ และสัญญาณการออกอากาศ

7. กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผ่านระบบออนไลน์ (google forms) เป็นการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ผลิต พัฒนาและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเผยแพร่ให้บริการกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผน พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านการผลิต พัฒนาและเผยแพร่ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อันจะช่วยส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การดำเนินการศึกษาเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) ดังนี้

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการติดตามผลเฉพาะสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ ครู กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล จำนวนทั้งสิ้น 7,424 ตำบล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล จำนวน 946 ตำบล การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ได้แก่ ครู กศน.ตำบล คัดเลือกจำนวน 5 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด จำนวนรวม 46 อำเภอ ภาคเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ลำปาง แพร่ จำนวนรวม 21 อำเภอ ภาคใต้ จำนวน 2 จังหวัด คือ พัทลุง สตูล จำนวนรวม 18 อำเภอ ภาคตะวันออก จำนวน 2 จังหวัด คือ ระยอง ปราจีนบุรี จำนวนรวม 16 อำเภอ และภาคกลาง จำนวน 2 จังหวัด คือ สุพรรณบุรี ลิ้งหนบุรี จำนวนรวม 16 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 จังหวัด 117 อำเภอ และ กศน. ตำบลจำนวน 946 แห่ง

โดยผู้อำนวยการ กศน.จังหวัด มอบหมายให้ ครู กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ ตำบลละ 1 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กศน.ตำบล
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2	46	392
เหนือ	2	21	178
ใต้	2	18	100
ตะวันออก	2	16	123
กลาง	2	16	153
รวม	10	117	946

3. ขอเช็คด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2564 ถึงเดือนมีนาคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการศึกษารื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษา นอกรอบระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google forms) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล เป็นแบบสอบถามชนิด ตรวจสอบรายการและเติมคำลงในช่องว่าง มีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการและความเรียง ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการ ให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อศึกษาแต่ละประเภท ได้แก่ ในรูปแบบโทรศัพท์มือถือ การศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา นอกจากนี้แล้วยังมีคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/แนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาแต่ละ ประเภท จำนวน 25 ข้อ

ในส่วนของการประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรา ส่วนประมาณค่าของลิเคริทที่มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีจำนวน ทั้งหมด 9 ข้อ มีเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV) ของครู กศน.ตำบล

แบบมาตราส่วน ประมาณค่าวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ซึ่งกำหนดค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยอาศัยการปรับปรุงเกณฑ์ของบุญชุม ศรีสะอด (2535 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึงระดับพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึงระดับพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึงระดับพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึงระดับพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึงระดับพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาเป็นแบบสอบถามชนิดเดิมคำลงในช่องว่าง เป็นความเรียง สอบถามเนื้อหาที่ต้องการให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาดำเนินการผลิตและเผยแพร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อหาตามกลุ่มผู้บริการ ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาอาชีพ การศึกษาตามอัธยาศัย และสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อนำทฤษฎีและแนวคิด มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เชี่ยวชาญ ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (validity) ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.1 นายสาพันธุ์ ไตรรัตนวนิช	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานแผนและพัฒนาบุคลากร
-----------------------------	---

1.2 นางอาภากรณ์ ช่วยส่ง	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนวิศวกรรมและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
-------------------------	---

1.3 นางสาวกัญชลี พรหมสิทธิ์	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
-----------------------------	---------------------------------

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้ไขต่อไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยข้อคำถามในเครื่องมือมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7 – 1.0

2. เนื่องจากการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นงานประจำต่อเนื่อง ซึ่งได้นำแบบสอบถามของปีที่ผ่านมาแก้ไขและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน จึงไม่ได้การหาค่าความเชื่อมั่น

3. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปสร้างใน Google forms และสร้างลิงก์ที่เข้าถึงได้

2. ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ให้ ผู้อำนวยการ กศน. จังหวัด ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ทั้ง 5 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง มอบหมายให้ ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ แจ้งให้ครุ กศน. ตำบลในกำกับ เข้ารอกาช้อมูลในตามแบบสอบถาม ในระบบออนไลน์ (Google forms) ตามลิงก์ที่แนบในเอกสาร

3. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามและนำมายังทึกข้อมูลในโปรแกรม สำเร็จรูปแล้วจึงนำข้อมูลมารวบรวมวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากการบนมาตรฐานทดสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกรายการ และนำมาจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ประจำอยู่ กศน. ตำบล อำเภอ จังหวัด เพศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน และสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้ในการจัดส่งเสริมการศึกษา จะนำมารวมผลและรายงานในรูปแบบค่าเฉลี่ย เลขคณิตศาสตร์ โดยคำนวณเป็นการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และร้อยละ (Percentage)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษา นอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การดำเนินการศึกษาเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษา นอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีวิธีดำเนินการศึกษาเป็นขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ศึกษาปัญหา ความต้องการด้านการผลิต พัฒนา เผยแพร่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาของปีงบประมาณที่ผ่านมาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้ดำเนินการได้ศึกษาปัญหา ความต้องการด้านการผลิต พัฒนา เผยแพร่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยศึกษาจากรายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 และศึกษาจากแผนปฏิบัติราชการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2563 – 2564 และจากการสรุประยงานการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงาน กศน. เพื่อร่วมปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการผลิต พัฒนาเผยแพร่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ศึกษานโยบาย จุดเน้นการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ Roadmap ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และจุดเน้นการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รวมทั้งข้อมูลข้อเสนอแนะจากการปฏิรูปการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) รายงานการติดตามและประเมินผลด้านการศึกษาของสำนักงานเลขานุการสถาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อร่วมนโยบาย ข้อเสนอแนะบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

วิเคราะห์ปัญหา สรุปประเด็นปัญหา

ผู้ดำเนินงานได้นำปัญหาด้านผลิต พัฒนา เผยแพร่ และการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่ได้ร่วมมาศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วสรุปประเด็นสำคัญ

กำหนดด้วตถุประสงค์การติดตามผล

ผู้ดำเนินงานได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุปประเด็นมาเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดด้วตถุประสงค์ของการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอธิบัชย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยกำหนดด้วตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การใช้บริการ ปัญหา ข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวิน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านนื้องหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ออกแบบวิธีการติดตามผล

ออกแบบวิธีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสร้างแบบสอบถามใน google forms และสร้างลิงก์ที่เข้าถึงได้ ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ ให้ผู้อำนวยการ กศน.จังหวัด ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ทั้ง 5 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง มอบหมายให้ ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ แจ้งให้ครุ กศน. ตำบลในกำกับ ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของสำนักงาน กศน.ตำบล เข้ากรอกข้อมูลในตามแบบสอบถามในระบบออนไลน์ (google forms) ตามลิงก์ที่แนบในเอกสาร

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ได้แก่ ครุ กศน.ตำบล คัดเลือกจำนวน 5 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด จำนวนรวม 46 อำเภอ ภาคเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ลำปาง ลำพูน จำนวนรวม 21 อำเภอ ภาคใต้ จำนวน 2 จังหวัด คือ พัทลุง สตูล จำนวนรวม 18 อำเภอ ภาคตะวันออก จำนวน 2 จังหวัด คือ ยะลา ยะลา ประจำปี พ.ศ. 2565 จำนวน 16 อำเภอ และภาคกลาง จำนวน 2 จังหวัด คือ สุพรรณบุรี สิงห์บุรี จำนวนรวม 16 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 จังหวัด 117 อำเภอ และ กศน. ตำบลจำนวน 946 แห่ง โดยผู้อำนวยการ กศน. จังหวัด มอบหมายให้ ครุ กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ ตำบลละ 1 คน

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอธิบัชย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (google forms) แบ่งออกเป็น 3 ตอน สำหรับสอบถามครุ กศน.

เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือประสานไปยัง กศน.จังหวัด ขอความอนุเคราะห์ให้ ครุ กศน.
ตำบล เข้าตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (google forms)

วิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาอกรอบและ การศึกษาตาม
อัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ

เขียนรายงาน

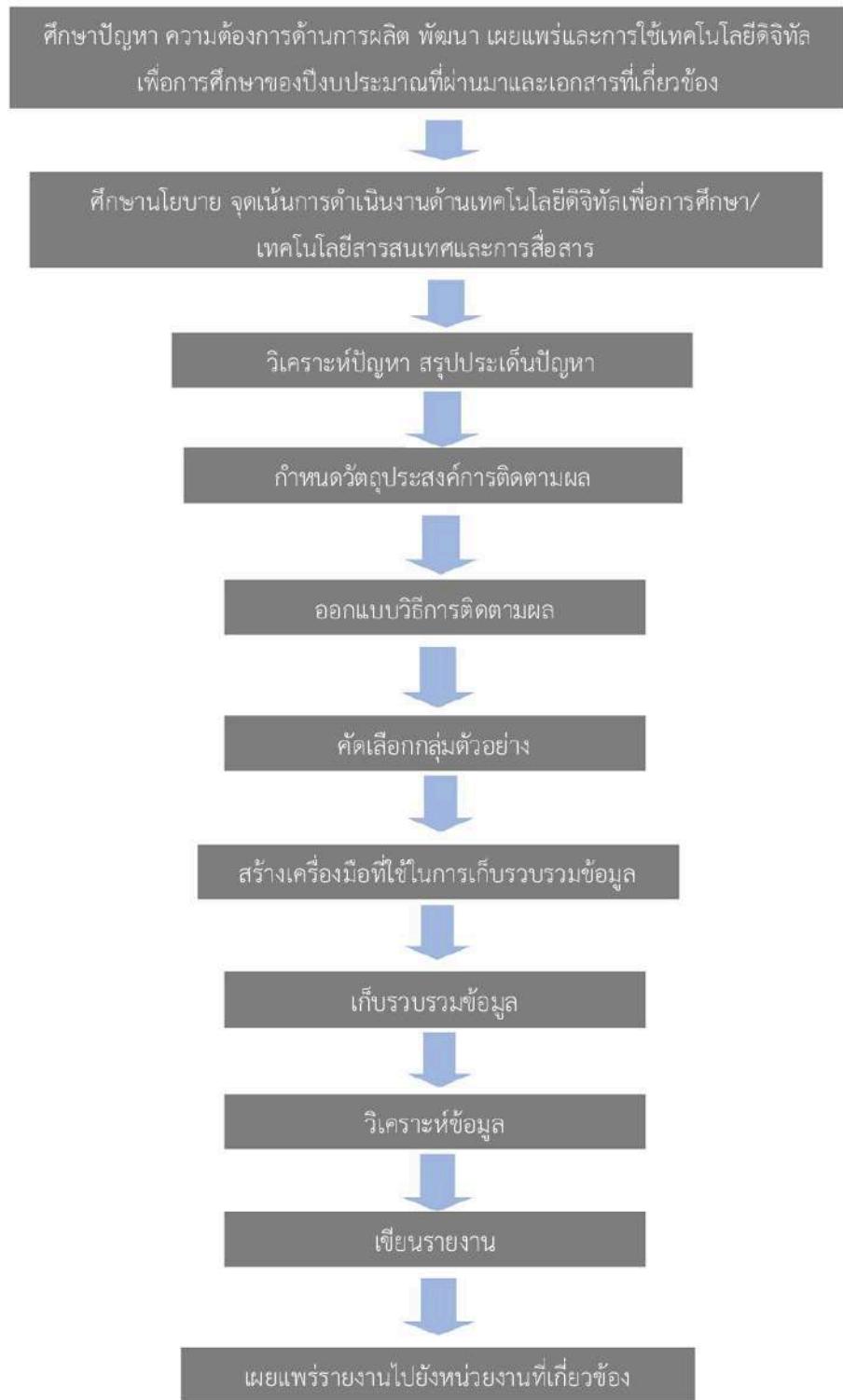
ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาอกรอบและ การศึกษา
ตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยนำเสนอรายงานออกเป็น 5 บท คือ บทนำ เอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องวิธีดำเนินการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เผยแพร่รายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จัดส่งเอกสารรายงานเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กศน. ได้แก่ กลุ่มแผนงาน
กลุ่มพัฒนาการศึกษาอกรอบเรียน กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ กศน. เขต/อำเภอ สำนักงาน กศน. จังหวัด
รวมทั้งห้องสมุดประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำเสนอในรูปแบบ E-BOOK ผ่านเว็บไซต์ www.cet.go.th

โดยมีขั้นตอนในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาอกรอบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสื่อดิจิทัล ที่ผลิต พัฒนาและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเผยแพร่ให้บริการ กลุ่มเป้าหมายในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริม ความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการและการใช้ ความต้องการด้านเนื้อหา ปัญหาและข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นข้อมูลไปใช้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาและตอบตัวชี้วัดตามกำรบูรณาการปฏิบัติราชการให้กับ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การใช้บริการ ปัญหา ข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ครู กศน. ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) และใช้การสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ได้แก่ ครู กศน. ตำบล คัดเลือกจำนวน 5 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ หนองแคน ร้อยเอ็ด จำนวนรวม 46 อำเภอ ภาคเหนือ จำนวน 2 จังหวัด คือ ลำปาง แพร่ จำนวนรวม 21 อำเภอ ภาคใต้ จำนวน 2 จังหวัด คือ พัทลุง สตูล จำนวนรวม 18 อำเภอ ภาคตะวันออก จำนวน 2 จังหวัด คือ ระแก้ว ปราจีนบุรี จำนวน รวม 16 อำเภอ และภาคกลาง จำนวน 2 จังหวัด คือ สุพรรณบุรี สิงห์บุรี จำนวนรวม 16 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 จังหวัด 117 อำเภอ และ กศน. ตำบลจำนวน 946 แห่ง โดยให้ ครู กศน. ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบ แบบสอบถามออนไลน์ ตำบลละ 1 คน ซึ่งได้รับการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google forms) จำนวน 762 คน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม จากครุ กศน. ตำบล คัดเลือกจำนวน 5 ภาค ผ่านระบบออนไลน์ (Google forms) ซึ่งได้วิเคราะห์และแปล ความหมายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 762)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	☐ ชาย	210	27.56
	☐ หญิง	552	72.44
รวม		762	100.00
ภูมิบัติหน้าที่			
	☐ ครุ กศน. ตำบล	727	95.41
	☐ ครุอาสา	7	0.92
	☐ ครุ ศรช.	22	2.89
	☐ ครุ ผู้ช่วย	2	0.26
	☐ ครุ นักศึกษา	2	0.26
	☐ ครุ สอนผู้พิการ	2	0.26
รวม		762	100.00
ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่			
	☐ 1 – 5 ปี	153	20.10
	☐ 6 – 10 ปี	114	14.96
	☐ 11 – 15 ปี	248	32.54
	☐ 16 – 20 ปี	122	16.00
	☐ มากกว่า 20 ปี	125	16.40
รวม		762	100.00
สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้มากที่สุด			
	☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา	695	91.21
	☐ รายการโทรทัศน์ ETV	59	7.74

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
☒ รายการวิทยุ	2	0.26
☒ อื่นๆ เช่น หนังสือเรียน แบบเรียน	6	0.79
รวม	762	100.00

จากการที่ 4.1 แสดงว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 762 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.44 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.56 ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นครู กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 95.41 รองลงมาคือ ครู ศธช. คิดเป็นร้อยละ 2.89 ครูอาสา คิดเป็นร้อยละ 0.92 และเป็นครูผู้ช่วย ครูสอนผู้พิการ นักศึกษา กศน. จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.26 ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่มีระยะเวลา 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.54 รองลงมาคือ ระยะเวลา 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.10 ระยะเวลามากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.40 ระยะเวลา 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 และระยะเวลา 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.96 ตามลำดับ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมาก ที่สุดส่วนใหญ่ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.21 รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV คิดเป็นร้อยละ 7.74 รายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ทั้งนี้ยังการใช้สื่ออื่นๆ เช่น หนังสือเรียน แบบเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.79

ตอนที่ 2 การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล

จากการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากครู กศน. ตำบล เป็นตัวแทนของแต่ละภาคทั่วประเทศ รวมทั้งหมด 5 ภาค ซึ่งได้แบ่งการวิเคราะห์และแปลความหมายออกเป็น 1) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) 2) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา 3) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวศึกษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวศึกษา 4) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล ดังนี้

2.1 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ตารางที่ 4.2 แสดงการให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

(N = 762)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)		
ผ่านช่องทางใด (ตอบได้หลายข้อ)		
☐ รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม	270	35.43
☐ รับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น	15	1.99
☐ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์ ในตู้บึ๊ก	437	57.35
☐ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน	504	66.14
เนื้อหารายการ ETV ที่ท่านรับชมหรือใช้ในการเรียนการสอน เป็นประจำ (ตอบได้หลายข้อ)		
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ	441	57.87
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ	305	40.02
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย	314	41.20
☐ รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	203	26.64
☐ รายการอาชีวศึกษา	48	6.30
☐ รายการดิจิทัลเติมเต็มความรู้	442	58.01
การเปิดรายการ ETV ให้บริการ สัปดาห์ละ		
☐ 1 ครั้ง	347	45.54
☐ 2 ครั้ง	295	38.71
☐ 3 ครั้ง	115	15.09
☐ รับชมทุกวัน	5	0.66
รวม	762	100.00
ผู้ใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)		
☐ นักศึกษา กศน.	746	97.90
☐ ประชาชนทั่วไป	284	37.27
☐ นักเรียนในระบบ	31	4.07
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	404	53.02
☐ เด็กและเยาวชน	69	9.05
☐ คนพิการ	1	0.13

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 1 – 20 คน	517	67.85
☐ 21 – 40 คน	225	29.53
☐ 41 – 60 คน	15	1.97
☐ 61 – 80 คน	5	0.65
☐ 81 - 100 คน	-	-
☐ 100 คนขึ้นไป	-	-
รวม	762	100.00

จากตาราง 4.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 66.14 รองลงมาคือรับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ก คิดเป็นร้อยละ 57.35 รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 35.43 และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 1.99 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ คือ รายการตัวเข้มเต็มความรู้ คิดเป็นร้อยละ 58.01 รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 57.87 รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย คิดเป็นร้อยละ 41.20 รายการส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 40.02 รายการพัฒนาครรภ์และบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.64 และรายการอาชีวิน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เปิดรายการ ETV ให้บริการ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.54 รองลงมา คือ เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.71 เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.09 และเปิดให้รับชมทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 0.66 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.02 ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 37.27 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 9.05 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 4.07 และคนพิการ คิดเป็นร้อยละ 0.13 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67.85 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.53 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 1.97 และ จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ความพึงพอใจในการรับชมรายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.96	0.74	ปานกลาง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	4.22	0.58	มาก
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	4.21	0.60	มาก
4. ระดับความยาวของรายการ (นาที)	4.15	0.61	มาก
5. รูปแบบรายการ	4.21	0.58	มาก
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	4.24	0.59	มาก
7. วิธีการนำเสนอรายการ	4.21	0.59	มาก
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่องค์ความรู้	4.13	0.61	มาก
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากการรับชม	4.33	0.59	มาก
ภาพรวม	4.18	0.61	มาก

จากตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.61) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.74) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.58) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากการรับชม ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.59) รูปแบบรายการและวิธีการนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.58) และ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.59) ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.60) เท่ากัน และระดับความยาวของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ และช่วงเวลาในการเผยแพร่องค์ความรู้ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.61)

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

ตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

ประเดิมปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อนข้างช้า	463	60.76
- อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่าไม่ทันสมัย	351	46.06
- เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับวันพักผ่อนของนักศึกษา	321	42.12

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ให้รหัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่	174	22.83
- การจัดระบบรายการดีอยู่แล้ว	24	3.15
- ต้องการให้มีผลิตรายการที่มีข้อมูลที่ทันสมัย น่าสนใจ	14	1.83
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับชมย้อนหลัง ผ่านช่องทางต่างๆ	13	1.71
- ควรจัดการออกอากาศให้ตรงกับเวลาเรียน/เวลาพักกลุ่ม ของนักศึกษา กศน.	11	1.44
- ควรมีการตรวจสอบสัญญาณ TV อุปกรณ์ตลอดเวลา ว่ามีความพร้อมใน การให้บริการหรือไม่ เนื่องจากสัญญาณการรับชมไม่ชัดเจน	9	1.18
- เป็นรายการที่ดีมาก	5	0.66
- ควรมีการพัฒนาการผลิตรายการ ETV ให้น่าสนใจ สามารถดึงดูด ความสนใจ	4	0.52
- ควรจะงบประมาณสนับสนุนทางด้าน TV หรือสื่อที่สามารถใช้ ETV ได้สะดวกกว่าปัจจุบัน	2	0.26
- ควรส่งเสริมการรับชมผ่าน Youtube ได้และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ	2	0.26
- ให้รหัศน์เก่าและเดิม ควรส่งเสริมสื่อที่ทันสมัย	2	0.26
- ปรับปรุงอุปกรณ์ให้ทันสมัยขึ้น	2	0.26
- การสมัครเป็นสมาชิก ETV เข้ายากมาก เพราะต้อง ผ่าน e-mail บางครั้งจำรหัสผ่านไม่ได้เข้าไม่ได้	1	0.13
- ต้องการให้มีการถ่ายแบบตอบโต้สองทาง	1	0.13
- ขอขอบคุณที่มีรายการดีๆ	1	0.13
- ขอให้จัดรายการดีๆ ต่อไป	1	0.13
- ต้องการให้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ตในทุกตำบลอย่างทั่วถึง	1	0.13
- กศน. ตำบล ขาดอุปกรณ์ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	1	0.13
- ควรมีการติดตั้งระบบที่วิ่งผ่านดาวเทียม หรือผ่านระบบออนไลน์ให้ ครอบคลุมตำบล	1	0.13
- ควรมีการผลิตรายการให้ครอบคลุมทุกรายวิชาที่ กศน. เปิดสอนใน แต่ละภาคเรียน	1	0.13

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ควรเน้นเนื้อหารายการด้านศีลธรรม วิชาชีวิต (การใช้ชีวิตในยุคสื่อโซเชียลเจริญแต่ ศีลธรรมตกต่ำมากความมีเสริมด้านนี้เสริมในทุก กิจกรรม)	1	0.13
- ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับชมที่ช่อง ETV เพื่อให้ กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอินเตอร์เน็ตรับชมรายการ	1	0.13
- ควรมีการนำคลิปของ ETV ลงใน YouTube ทุกสัปดาห์	1	0.13
- ควรมีการพัฒนาการเข้าถึงที่สะดวกมากขึ้น ทันสมัย ทันต่อ เทคโนโลยี	1	0.13
- ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและให้ความรู้ที่กระชับและ เข้าใจง่าย	1	0.13
- ควรมีตารางออกอากาศเวลาส่งให้เหมือนเมื่อก่อนอย่างเพียงพอ	1	0.13
- ควรมีเนื้อหารายการในรูปแบบสื่อ VCD วิชาต่างๆ ส่งมาให้ กศน. ดำเนิน	1	0.13
- ควรมีการพัฒนาด้านการผลิตอย่างต่อเนื่องในทุกรายวิชา	1	0.13
- ควรมีลิงค์การเข้าถึงข้อมูลสื่อต่างๆ ให้กับครู กศน.	1	0.13
- ควรส่งเสริมการศึกษาแบบออนไลน์ให้กว้างขวางและครอบคลุม	1	0.13
- ควรมีการปรับรูปแบบรายการ การนำเสนอให้ทันต่อบริบทโลก	1	0.13
- ควรให้มีการสัมภาษณ์นอกสถานที่ ตามที่ต่างๆ เพื่อเพิ่มความสนใจ และมีส่วนร่วม	1	0.13
- ต้องการให้จัดทำคลิปข้อมูลของ ETV โดยเฉพาะ เป็นรายวิชาแล้ว เผยแพร่ให้กว้างขวาง	1	0.13
- ควรจัดรายการให้ได้ตรงตามความต้องของผู้รับบริการ	1	0.13
- ต้องการให้เน้นเนื้อหาอาชีพที่มีความหลากหลายและตรงตามความ สนใจของผู้รับบริการ	1	0.13
- ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. ให้เป็นปัจจุบัน	1	0.13
- ต้องการให้มีการติดตั้งดาวเทียมที่ทันสมัยกว่า	1	0.13
- ต้องการให้มีการติวเข้มในทุกวิชารวมทั้งวิชาเลือกเสรีของหลักสูตร กศน.	1	0.13
- ทุกอย่างตอนนี้สมบูรณ์แบบอยู่แล้ว	1	0.13
- ต้องการความรู้ เทคนิคจ่ายๆ ใน การผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ใช้สุด เหลือใช้	1	0.13

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- นักศึกษา กศน. บางคนไม่มีโทรศัพท์ ไม่สะดวกต่อการรับชม	1	0.13
- นักศึกษามีสนใจสื่อของ ETV	1	0.13
- ช่อง ETV เป็นช่องสื่อที่มีประโยชน์มากๆ	1	0.13
- ช่อง ETV เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการแสดงความคิดเห็นของ นักศึกษา	1	0.13
- สื่อ ETV เป็นสื่อที่ดีและมีประโยชน์ในการที่จะเรียนรู้เพื่อจะ นำไปใช้ในการทำงาน	1	0.13
- ต้องการให้พัฒนาเนื้อหารายวิชาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและ พัฒนาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ความเสถียร	1	0.13
- ต้องการให้พัฒนาเนื้อหาและรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ปัจจุบัน	1	0.13
- ควรมีพัฒนาเป็นรูปแบบการตูน อนิเมชั่นเพื่อดึงดูดความสนใจ	1	0.13
- ควรเพิ่มน้ำหน้าการติวการสอบ n-net หลักสูตร กศน. เพิ่มเติม	1	0.13
- ควรมีคลังสื่อออนไลน์ในการติววิชาเรียนของ กศน.	1	0.13
- สื่อ ETV เป็นรายการดีแต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก	1	0.13
- วิทยากร ETV สอนเร็วเกินไปนักศึกษา กศน. คิดตามไม่ทัน อย่างเช่นวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์	1	0.13
- ควรส่งเสริมเนื้อหาด้านการทำอาชีพ	1	0.13
- ต้องการให้มีการสอนให้ตรงกับวิชาที่ลงทะเบียนเรียน	1	0.13
- รายการของ ETV สามารถนำสื่อไปใช้เสริมในการสอนได้ดี	1	0.13
- รายการ ETV สามารถเรียนรู้ได้ตามสนใจ	1	0.13
- หลังจากออกอากาศไปแล้ว ควรมีช่องทางแนะนำให้นักศึกษาได้ ทราบและสามารถดาวโหลดเนื้อหาบทบทวนย้อนหลังได้	1	0.13
- ต้องการให้ขยายเวลาการจัดรายการเพิ่มมากขึ้นในส่วนของรายการ อาชีพ เพื่อความรู้ความเข้าใจ	1	0.13
- ต้องการให้มีเนื้อหาหลากหลายวิชา	1	0.13
- ต้องการให้อ่านเนื้อหารายวิชาที่ลงทะเบียนของ กศน. ในภาคเรียน นั้นๆ นำเสนอออกอากาศ	1	0.13

จากตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยภาพรวมพบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม

บางครั้งมีปัญหาไม่เสถียร และค่อนข้างช้า คิดเป็นร้อยละ 60.76 อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียม เสียงและชาร์ด เก่าไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 46.06 เวลาตารางในการอุกกาศไม่ตรงกับวันพบกัลุ่ม ของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.60 โทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน กัลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 22.83 การจัดระบบรายการดิจิตอลแล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.15 ต้องการให้ผลิต รายการ ที่มีข้อมูลที่ทันสมัยน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 1.83 ความมีการประชาสัมพันธ์ของทางการรับชม ย้อนหลังผ่านช่องทางต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.71 ควรจัดการอุกกาศให้ตรงกับเวลาเรียน/เวลาพบกัลุ่ม ของนักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.44 ความมีการตรวจสอบลิ้นสัญญาณ TV อยู่ตลอดเวลาว่ามีความพร้อม ในการให้บริการหรือไม่ เนื่องจากสัญญาณการรับชมไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 1.18 เป็นรายการที่ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 0.66 ความมีการพัฒนาการผลิตรายการ ETV ให้น่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจ คิดเป็น ร้อยละ 0.52 เท่ากัน ความมีงบประมาณสนับสนุนทางด้าน TV หรือสื่อที่สามารถใช้ ETV ได้สะดวกกว่า ปัจจุบัน ควรส่งเสริมการรับชมผ่าน YouTube ได้และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ โทรทัศน์เก่าและเสียง ควรส่งเสริม สื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงอุปกรณ์ให้ทันสมัยขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.26 เท่ากัน การสมัครเป็นสมาชิก ETV เข้ายากมาก เพราะต้อง ผ่าน e-mail บางครั้งจำรหัสผ่านไม่ได้เข้าไม่ได้ ต้องการให้มีการตามแบบตอบโต้ ส่องทาง ขอขอบคุณที่มีรายการดีๆ ขอให้จัดรายการดีๆ ต่อไปต้องการให้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ต ในทุกตำบลอย่างทั่วถึง กศน. ตำบล ขาดอุปกรณ์ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ความมีการติดตั้งระบบไฟฟ้า ผ่าน ดาวเทียม หรือผ่านระบบออนไลน์ให้ครอบทุกตำบลความมีการผลิตรายการให้ครอบคลุมทุกรายวิชาที่ กศน. เปิดสอนในแต่ละภาคเรียน ควรเน้นเนื้อหารายการด้านศิลธรรม วิชาชีวิต (การใช้ชีวิตในยุคสื่อโซเชียล เจริญแต่ ศิลธรรมตกลงมากความมีเสริมด้านนี้เสริมในทุกกิจกรรม) ควรประชาสัมพันธ์ของทางการรับชมที่ ช่อง ETV เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตรับชมรายการ ความมีการนำคลิปของ ETV ลงใน YouTube ทุกสัปดาห์ ความมีการพัฒนาการเข้าถึงที่สะดวกมากขึ้น ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ความมีการ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนและให้ความรู้ที่กระชับและเข้าใจง่ายความมีตารางอุกกาศเวลาส่วนให้ เหมือนเมื่อก่อนอย่างเพียงพอ ความมีเนื้อหารายการในรูปแบบสื่อ VCD วิชาต่างๆ ส่วนมาให้ กศน. ตำบล ความมีการพัฒนาด้านการผลิตอย่างต่อเนื่องในทุกรายวิชา ความมีลิงค์การเข้าถึงข้อมูลสื่อต่างๆ ให้กับ ครู กศน. ควรส่งเสริมการศึกษาแบบออนไลน์ให้กว้างขวางและครอบคลุม ความมีการปรับรูปแบบรายการ การนำเสนอให้ทันต่อบริบทโลก ควรให้มีการสัมภาษณ์นักสถานที่ ตามที่ต่างๆ เพื่อเพิ่มความสนใจและมี ส่วนร่วม ต้องการให้จัดทำคลิปข้อมูลของ ETV โดยเฉพาะ เป็นรายวิชาแล้วเผยแพร่ให้กว้างขวาง ควรจัด รายการให้ได้ตรงตามความต้องของผู้รับบริการ ต้องการให้เน้นเนื้อหาอาชีพที่มีความหลากหลายและตรง ตามความสนใจของผู้รับบริการ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. ให้เป็น ปัจจุบัน ต้องการให้มีการติดตั้งดาวเทียมที่ทันสมัยกว่านี้ ต้องการให้มีการติดตัวเข้าในทุกวิชาเรียนทั้งวิชา เลือกเรื่องหลักสูตร กศน. ทุกอย่างตอนนี้สมบูรณ์แบบอยู่แล้วต้องการความรู้ เทคนิคจ่ายๆ ใน การผลิต สื่อการเรียนรู้ที่ใช้สตูเดิล์อิชี นักศึกษา กศน. บางคนไม่มีโทรศัพท์ ไม่สะดวกต่อการรับชม นักศึกษาไม่สนใจ สื่อของ ETV ช่อง ETV เป็นช่องสื่อที่มีประโยชน์มากๆ ช่อง ETV เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการแสวงหา ความรู้ของนักศึกษา สื่อ ETV เป็นสื่อที่ดีและมีประโยชน์ในการที่จะเรียนรู้เพื่อจะนำไปใช้ในการทำงาน

ต้องการให้พัฒนาเนื้อหารายวิชาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและพัฒนาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ความเสถียร ต้องการให้พัฒนาเนื้อหาและรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ปัจจุบัน ความมีพัฒนาเป็นรูปแบบการ์ตูน อนิเมชั่นเพื่อตึงดึงดูดความสนใจ ควรเพิ่มน้ำหนักการติวการสอบ n-net หลักสูตร กศน. เพิ่มเติม ความมีคลังสื่อออนไลน์ในการติววิชาเรียนของ กศน. สื่อ ETV เป็นรายการดีแต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก วิทยากร ETV สอนเร็วเกินไปนักศึกษา กศน. คิดตามไม่ทัน อย่างเช่น วิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ควรส่งเสริมเนื้อหาด้านการทำอาชีพ ต้องการให้มีการสอนให้ตรงกับวิชาที่ลงทะเบียนเรียน รายการของ ETV สามารถนำสื่อไปใช้เสริมในการสอนได้ดี รายการ ETV สามารถเรียนรู้ได้ตามสนใจ หลังจากออกอากาศไปแล้ว ความมีช่องทางแนะนำให้นักศึกษาได้ทราบและสามารถดาวน์โหลดเนื้อหาบททวนย้อนหลังได้ ต้องการให้ขยายเวลาการจัดรายการเพิ่มมากขึ้นในส่วนของรายการอาชีพ เพื่อความรู้ความเข้าใจ ต้องการให้มีเนื้อหาหลากหลายวิชา และต้องการให้อ่านเนื้อหารายวิชาที่ลงทะเบียนของ กศน. ในภาคเรียนนั้นๆ มานำเสนอออกอากาศ คิดเป็นร้อยละ 0.13 เท่ากัน ตามลำดับ

2.2 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.5 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

(N = 762)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การรับฟังรายการวิทยุศึกษา		
ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
☐ พังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น Fm 92 MHz	39	5.19
☐ ฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net	405	53.10
☐ ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32	84	11.00
☐ ไม่เคยรับฟัง	234	30.71
รวม	762	100.00
มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปผ่านทางช่องทางใด		
☐ เครื่องรับวิทยุ	57	7.48
☐ เครื่องคอมพิวเตอร์	220	28.87
☐ โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน	485	63.65
รวม	762	100.00
มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบใด		
☐ รับฟังรายการสด	243	31.89
☐ รับฟังรายการย้อนหลัง	519	68.11
รวม	762	100.00

จากตาราง 4.5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนใหญ่คือเครื่องรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมา รับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ซึ่ง R32 คิดเป็นร้อยละ 11.00 และรับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz คิดเป็นร้อยละ 5.19 ตามลำดับ โดยไม่เครื่องรับฟังรายการวิทยุคิดเป็นร้อยละ 30.71 ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 63.65 รองลงมา คือ ผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 28.87 และผ่านทางเครื่องรับวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 7.48 และ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบและรับฟังรายการย้อนหลัง คิดเป็นร้อยละ 68.11 และรับฟังรายการสด คิดเป็นร้อยละ 31.89 ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.6 แสดงปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

(N = 93)

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ความนิยมการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจเพื่อการรับฟังรายการวิทยุ	16	17.20
- ความมีการรับฟังวิทยุศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสะดวก ในการรับฟัง	13	13.97
- ความนิยมการประชาสัมพันธ์ตารางออกอากาศในทุกช่องทาง	12	12.90
- ผู้คนไม่ค่อยให้ความสนใจ สื่อวิทยุแล้ว	8	8.60
- ควรนำเสนอให้มีช่องทางการรับฟังผ่าน Youtube และสามารถรับชม ย้อนหลังได้	7	7.52
- ควรจัดรายการวิทยุที่มีเนื้อหาความรู้ต่อไป เพื่อส่งเสริมให้เกิดการ เรียนรู้	6	6.45
- ต้องการให้นำรายการวิทยุศึกษาไปเผยแพร่ในช่องทางที่เป็นที่นิยม ของกลุ่มคนทั่วไป	4	4.30
- ความนิยมการสนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟังรายการวิทยุให้ครอบคลุม ทุกชนิด	4	4.30
- ควรส่งเสริมการรับฟังได้จากมือถือสมาร์ทโฟน	2	2.15
- ความมีการปรับกระจายสัญญาณการรับฟังให้ทั่วถึง หรือเพิ่มช่องทางอื่นๆ		
- ความมีการพัฒนาเครื่องสัญญาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	1	1.07
- ควรกิจกรรมเนื้อหาที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้รับฟัง	1	1.07
- ควรใช้สื่อวิทยุในการพูดคุยเรื่องประสบการณ์ แชร์ความรู้	1	1.07

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ควรผลิตรายการให้น่าสนใจมากกว่านี้ และพัฒนาด้านเทคโนโลยีการนำเสนอเนื้อหา	1	1.07
- ควรผลิตรายการให้มีการพัฒนาระบบที่เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกต่อการรับฟัง	1	1.07
- ควรมีการอบรมพัฒนาการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาให้กับครุ กศน.	1	1.07
- ควรมีกิจกรรมเชิญชวนการร่วมรับฟังรายการวิทยุ (ให้รางวัล/ ตามตอบ)	1	1.07
- ควรส่งเสริมการรับฟังผ่าน YouTube แทนจะดีกว่า	1	1.07
- ควรให้ตรงเวลาแก่นักศึกษาที่เรียน หรือเพิ่มช่องทางการรับฟัง ย้อนหลัง	1	1.07
- ควรจัดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียน	1	1.07
- รายการวิทยุดีมาก เนื้อหาด้วยอย่างยิ่ง เพราะประชาชนในชนบท ยังรับข่าวสารจากช่องทางนี้	1	1.07
- ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่มีข้อมูลใหม่ๆ ที่น่าสนใจ	1	1.07
- ควรการมีการพัฒนาคลื่นความถี่ เน้นพื้นที่ห่างไกลเพื่อการรับฟังที่ทั่วถึง	1	1.07
- ปัจจุบันมีสื่อที่ทันสมัยสะดวกต่อการรับฟัง รายการวิทยุต้องมีการ พัฒนารูปแบบวิธีการให้น่าสนใจเพื่อให้นักศึกษาได้รับข่าวสารที่ทันสมัย และเพื่อพัฒนาตัวเอง	1	1.07
- สื่อวิทยุมีประโยชน์ต่อการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมความรู้ตามอัธยาศัยได้	1	1.07
- สื่อวิทยุไม่ตอบโจทย์การเรียน เนื่องจากเป็นแค่การพิงอย่างเดียว ไม่มี สิ่งเร้าผู้เรียนให้สนใจ	1	1.07
- รายการวิทยุรายการเดิมดีอยู่แล้ว	1	1.07
- รายการวิทยุต้องสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	1	1.07
- ควรมีการส่งเสริมให้ นศ. กศน. เน้นความสำคัญของรายการวิทยุเพื่อ การศึกษาและขยายเครือข่าย นศ. กศน. และผู้รับชมให้มากกว่าเท่าที่ เป็นอยู่	1	1.07
- สื่อวิทยุเป็นสื่อที่ได้รับฟังข่าวสารรวดเร็วเข้าถึงทุกคน	1	1.07
- สื่อวิทยุเป็นสื่อที่ไม่สามารถตอบโต้ได้ระหว่างออกอากาศ	1	1.07

จากการรายงาน 4.6 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจเพื่อการรับฟังรายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 17.20 ควรมีการรับฟังวิทยุศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการรับฟัง

คิดเป็นร้อยละ 13.97 ความมีการประชาสัมพันธ์ต่างหากอากาศในทุกช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 12.90 ผู้คนไม่ค่อยให้ความสนใจ สื่อวิทยุแล้ว คิดเป็นร้อยละ 8.60 ควรนำเสนอให้มีช่องทางการรับฟังผ่าน YouTube และสามารถรับชมย้อนหลังได้ คิดเป็นร้อยละ 7.52 ควรจัดรายการวิทยุที่มีเนื้อหาความรู้ด้วยไปเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 6.45 ต้องการให้นำรายการวิทยุศึกษาไปเผยแพร่ในช่องทางที่เป็นที่นิยมของกลุ่มคนทั่วไป และการมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟังรายการวิทยุให้ครอบคลุมทุกคน ตำบล คิดเป็นร้อยละ 4.30 เท่ากัน ควรส่งเสริมการรับฟังได้จากมือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 2.15 ความมีการปรับกระจาจลสัญญาณการรับฟังให้ทั่วถึงหรือเพิ่มช่องทางอื่นๆ ความมีการพัฒนาคลื่นสัญญาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ควรจัดกรรมเนื้อหาที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้รับฟัง การใช้สื่อวิทยุในการพูดคุยเรื่องประสบการณ์ แข็งแกร่ง ควรผลิตรายการให้น่าสนใจมากกว่าเดิม และพัฒนาด้านเทคนิคการนำเสนอเนื้อหา ควรผลิตรายการให้มีการพัฒนาระบบที่เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกต่อการรับฟัง ความมีการอบรมพัฒนาการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาให้กับครุ กศน. ความมีกิจกรรมเชิญชวนการร่วมรับฟังรายการวิทยุ (ให้รางวัล/ถ้ามีตอบ) ควรส่งเสริมการรับฟังผ่าน YouTube แทนจะดีกว่า ควรให้ตรงเวลา กับนักศึกษาที่เรียนหรือเพิ่มช่องทางการรับฟังย้อนหลัง ควรจัดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียน รายการวิทยุดีมากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะประชาชนในชนบทยังรับฟ้าสารจากช่องทางนี้ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่มีข้อมูลใหม่ๆ ที่น่าสนใจ ควรการมีการพัฒนาคลื่นความถี่ เน้นพื้นที่ห่างไกลเพื่อการรับฟังที่ทั่วถึง ปัจจุบันมีสื่อที่ทันสมัยสะดวกต่อการรับฟัง รายการวิทยุต้องมีการพัฒนารูปแบบวิธีการให้น่าสนใจเพื่อให้นักศึกษาได้รับข่าวสารที่ทันสมัยและเพื่อพัฒนาตัวเอง สื่อวิทยุมีประโยชน์ต่อการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมความรู้ ตามอั้นยาศัยได้ สื่อวิทยุไม่ตอบโจทย์การเรียน เนื่องจากเป็นแค่การฟังอย่างเดียว ไม่มีสื่อรับผู้เรียนให้สนใจ รายการวิทยุรายการเดิมด้วยแล้ว รายการวิทยุต้องสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ความมีการส่งเสริมให้ นศ. กศน. เห็นความสำคัญของรายการวิทยุเพื่อการศึกษาและขยายเครือข่าย นศ. กศน. และผู้รับชมให้มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ สื่อวิทยุเป็นสื่อที่ได้รับฟังข่าวสารรวดเร็วเข้าถึงทุกคน และสื่อวิทยุเป็นสื่อที่ไม่สามารถตอบโต้ได้ระหว่างอากาศ คิดเป็นร้อยละ 1.07 เท่ากัน ตามลำดับ

2.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชามาเชียน

ตารางที่ 4.7 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชามาเชียน

(N = 762)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ ประชามาเชียนที่มีให้บริการ (ตอบได้หลายข้อ) ได้แก่		
□ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา		
□ วิทยุเพื่อการศึกษา	340	44.62
□ สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD	73	9.58
□ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา	154	20.20
	619	81.23
ผู้ใช้บริการสื่อประชาคมมาเชียน (ตอบได้หลายข้อ) ได้แก่		
□ นักศึกษา กศน.	736	96.59
□ ประชาชนทั่วไป	431	56.56
□ นักเรียนในระบบ	93	12.20
□ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	396	51.97
□ เด็กและเยาวชน	120	15.75
□ กลุ่มผู้สูงอายุ	2	0.26
จำนวนผู้ใช้บริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาม มาเชียน เฉลี่ยรายใน 1 สัปดาห์		
□ 1 – 20 คน	496	65.09
□ 21 – 40 คน	249	32.68
□ 41 – 60 คน	13	1.71
□ 61 – 80 คน	3	0.39
□ 81 - 100 คน	-	-
□ 100 คนขึ้นไป	1	0.13
รวม	762	100.00

จากการ 4.7 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชามาเชียน พนบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชามาเชียนที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 81.23 รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.62 สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD คิดเป็นร้อยละ 20.20

และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.58 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.59 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 56.56 ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.97 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 15.75 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 12.20 และกลุ่มผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 65.09 รองลงมาคือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 32.68 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 1.71 จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.39 และจำนวน 100 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.13 ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.8 แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 141)

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- กรรมการพัฒนาสื่อใหม่ให้มีความทันสมัย	72	51.06
- ต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นสื่อที่นักศึกษา กศน. สามารถเข้าถึงได้ง่าย	13	9.22
- ควรมีประชาสัมพันธ์ให้มามากขึ้น ตลอดจนการ แนะนำช่องทางการรับชมสื่ออาเซียน	12	8.51
- ควรเพิ่มน้ำหนาให้หลากหลาย	9	6.38
- สื่ออาเซียนดีอยู่แล้ว	5	3.55
- ควรจัดสื่อออนไลน์และสามารถรับชมย้อนหลังได้	3	2.13
- ควรนำเสนอในรูปแบบ Infographic เข้าใจง่าย เพื่อ เพิ่มความสุขแบบไปกับการเรียนรู้	1	0.71
- ควรที่จะพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลายและเข้าใจง่าย สำหรับประชาชนทั่วไป	1	0.71
- ต้องการของประมาณในการสนับสนุนการหาสื่อ อาเซียน	1	0.71
- ต้องการสื่อการเรียนการสอนเนื้อหาอาเซียนเพิ่มมากขึ้น	1	0.71
- สื่ออาเซียนขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ศึกษา	1	0.71
- การปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ	1	0.71

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ความเสื่อที่หลากหลายและทันสมัยในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้นและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย	1	0.71
- ควรจัดทำสื่ออาเซียนในรูปคลิปวิดีโอ สร้างความน่าสนใจและนำเสนอผ่านระบบออนไลน์	1	0.71
- ควรมีการอบรมการใช้สื่ออาเซียน	1	0.71
- ต้องการเนื้อหาด้านภาษาอาเซียนให้ครบถ้วนประเทศในกลุ่มอาเซียน	1	0.71
- นักศึกษา กศน. ไม่ค่อยสนใจสื่ออาเซียน	1	0.71
- สื่ออาเซียนเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์มาก	1	0.71
- ต้องการแผ่นโปรดัชั่นประชาสัมพันธ์	1	0.71
- ต้องการให้พัฒนานี้อหำให้ตรงกับผู้เรียน	1	0.71
- ต้องการพัฒนาสื่ออาเซียนให้เข้ากับชีวิตประจำวันของประชาชน	1	0.71
- ควรเพิ่มข้อมูลข่าวสารด้านอาเซียนให้มากขึ้น	1	0.71
- ควรเพิ่มจำนวนสื่ออาเซียนที่หลากหลาย	1	0.71
- มีการสำรวจและพัฒนาปรับปรุงสื่อย่างต่อเนื่อง	1	0.71
- มีการอัพเดทข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันของอาเซียน	1	0.71
- สื่ออาเซียนมีประโยชน์ต่อการศึกษา	1	0.71
- ควรมีการผลิตสื่อเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง	1	0.71
- ควรมีการรับซองผ่านทางช่อง YouTube	1	0.71
- ควรส่งเสริมแบบประกันให้เกิดการเรียนรู้ในหลักสูตร และนอกสถานที่	1	0.71
- ควรสอดแทรกความรู้ในเนื้อหาวิชาเรียน	1	0.71
- ต้องการสื่อใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาไว้ให้บริการใน กศน.	1	0.71
ตัวบลล		
- ต้องการให้มีลิงค์เฉพาะด้านอาเซียน เพื่อจะได้ส่งให้นักศึกษา	1	0.71
- ต้องการให้มีบริการสื่อเพิ่มพอกับกลุ่มเป้าหมาย	1	0.71

จากตาราง 4.8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน พบร่วม ควรมีการพัฒนาสื่อใหม่ให้มีความ

ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 51.06 ต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นสื่อที่นักศึกษา กศน. สามารถเข้าถึงได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 9.22 ความมีประชาสัมพันธ์ให้มาใช้สื่อให้มากขึ้น ตลอดจนการแนะนำช่องทางการรับชมสื่ออาเซียน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ควรเพิ่มเนื้อหาให้หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 6.38 สื่ออาเซียน ดีอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.55 ควรจัดสื่อออนไลน์และสามารถรับชมย้อนหลังได้ คิดเป็นร้อยละ 2.13 ควรนำเสนอในรูปแบบ Infographic เข้าใจง่าย เพื่อเพิ่มความสุขแบบไปกับการเรียนรู้ ควรที่จะพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลายและเข้าใจง่ายสำหรับประชาชนทั่วไป ต้องการของประมาณในการสนับสนุนการหาสื่ออาเซียน ต้องการสื่อการเรียนการสอนเนื้อหาอาเซียนเพิ่มมากขึ้น สื่ออาเซียนขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ศึกษา ควรปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ ความมีสื่อที่หลากหลายและทันสมัยในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้นและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ควรจัดทำสื่ออาเซียนในรูปคลิปวิดีโอ สร้างความน่าสนใจและนำเสนอผ่านระบบออนไลน์ ความมีการอบรมการใช้สื่ออาเซียน ต้องการเนื้อหาด้านภาษาอาเซียนให้ครอบคลุมในกลุ่มอาเซียน นักศึกษา กศน. ไม่ค่อยสนใจสื่ออาเซียน สื่ออาเซียนเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์มาก ต้องการแผ่นโปรดhaarประชาสัมพันธ์ ต้องการให้พัฒนาเนื้อหาให้ตรงกับผู้เรียน ต้องการพัฒนาสื่ออาเซียนให้เข้ากับชีวิตประจำวันของประชาชน ควรเพิ่มข้อมูลข่าวสารด้านอาเซียนให้มากขึ้น ควรเพิ่มจำนวนสื่ออาเซียนที่หลากหลาย มีการสำรวจและพัฒนาปรับปรุงสื่อย่างต่อเนื่อง มีการอัพเดทข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันของอาเซียน สื่ออาเซียนมีประโยชน์ต่อการศึกษา ความมีการผลิตสื่อเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง ความมีการรับซื่องผ่านทางช่อง YouTube ควรส่งเสริมแบบบรรยายให้เกิดการเรียนรู้ในหลักสูตรและนอกสถานที่ ควรสอดแทรกความรู้ในเนื้อหาวิชาเรียน ต้องการสื่อใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาไว้ให้บริการใน กศน. ตำบล ต้องการให้มีลิงค์เฉพาะด้านอาเซียน เพื่อจะได้ส่งให้นักศึกษา และต้องการให้มีบริการสื่อเพียงพอกับกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

2.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.9 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 762)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้สื่อดิจิทัลย่างไร		
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน. ตำบล	67	8.79
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊กของครู	144	18.90
☐ ศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต	551	72.31
รวม	762	100.00
ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล (ตอบได้หลายข้อ) ได้แก่		
☐ นักศึกษา กศน.	739	96.98
☐ ประชาชนทั่วไป	468	61.42
☐ นักเรียนในระบบ	88	11.55

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
☐ ครุและบุคลากรทางการศึกษา	430	56.43
☐ เด็กและเยาวชน	131	17.19
☐ อื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นต้น	4	0.52
มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริม การศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ตอบได้หลายข้อ)		
☐ LINE	675	88.58
☐ FACEBOOK	660	86.61
☐ TWITTER	26	3.41
☐ YouTube	530	69.55
☐ อื่น ๆ เช่น GOOGLE CLASSROOM , TikTok	12	1.57
☐ Google form เป็นต้น	12	1.57
กิจกรรมที่ท่านนำมายืนยันในการส่งเสริมการศึกษา (ตอบได้หลายข้อ) ได้แก่		
☐ แจ้งนัดหมายนักศึกษา / ส่งงาน / ส่งการบ้าน	679	89.10
☐ สรุปย่อเนื้อหาสั้น ๆ / เมยแพร์ข่าวสาร	410	53.80
☐ การทักอ้อนไลน์ OOCC	383	50.26
☐ Digital Literacy	352	46.19
จำนวนผู้ใช้บริการสื่อออนไลน์ที่ กศน. เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 1 – 20 คน	444	58.27
☐ 21 – 40 คน	281	36.88
☐ 41 – 60 คน	31	4.07
☐ 61 – 80 คน	4	0.52
☐ 81 - 100 คน	-	-
☐ 100 คนขึ้นไป	2	0.26
รวม	762	100.00

จากตาราง 4.9 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบร่วมกัน ตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 72.31 รองลงมาคือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊กของครู กศน. คิดเป็นร้อยละ 18.90 และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน. คิดเป็นร้อยละ 8.79 ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.98 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 61.42

ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.43 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 17.19 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 11.55 และอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 0.52 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line คิดเป็นร้อยละ 88.58 รองลงมา คือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 86.61 YouTube คิดเป็นร้อยละ 69.55 TWITTER คิดเป็นร้อยละ 3.41 Google Classroom และอื่นๆ เช่น TIKTok คิดเป็นร้อยละ 1.57 เท่ากัน โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่นำมาใช้ ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 89.10 รองลงมา คือ เมยแพร์ช่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 53.80 การค้าขายออนไลน์ OOCC คิดเป็นร้อยละ 50.26 และ Digital Literacy คิดเป็นร้อยละ 46.19 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.27 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 4.07 จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.52 และจำนวน 100 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตารางที่ 4.10 แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษา

(N = 193)

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ความมีการสนับสนุนติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ใน กศน. ตำบล ให้ทั่วถึง	25	12.95
- ความมีการเพิ่มความเร็วสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรงขึ้น	21	10.88
- ความเพิ่มความเร็ว WiFi ณ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวก ในการเข้าถึงข้อมูล	20	10.36
- ควรจะจัดหาสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการให้บริการ แก่ประชาชน	10	5.18
- ควรจัดหาคอมพิวเตอร์ให้บริการ	9	4.66
- คอมพิวเตอร์ไม่พอสำหรับผู้ใช้บริการ	9	4.66
- ควรสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ กศน. ตำบล เพื่อความ สะดวกต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้	8	4.14
- ควรพัฒนาสื่อให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	7	3.63
- ควรให้จัดหาสื่อ online มาส่งเสริมสนับสนุน ครูตำบล เพื่อ方便ครูตำบลมีภาระในการจัดกิจกรรมที่มากและ	7	3.63

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
หลักหลาย ไม่มีเวลาสร้างสื่อ บางคนไม่มีความรู้		
ความสามารถในการสร้างสื่อ online		
- สื่อออนไลน์ตีมาก ความมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง	6	3.11
- ต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เพียงพอและทันสมัย	5	2.59
- ผู้สอนมากใช้สื่อออนไลน์จากโทรศัพท์ มือถือสมาร์ทโฟน	4	2.07
ความมีการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านนี้ด้วย		
- ต้องการงบประมาณจัดซื้อสื่อใหม่ๆ	3	1.55
- ควรปรับปรุงสื่อให้ทันสมัย	3	1.55
- ต้องการให้มีประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์มากขึ้นหรือให้ไปส�토ร์ติดที่ กศน. ตำบล	3	1.55
- ความมีการสนับสนุนให้มีคอมพิวเตอร์ 5 เครื่องให้บริการที่ กศน. ตำบล	3	1.55
- ขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีในการส่งเสริมการศึกษา	3	1.55
- ความมีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัล	2	1.03
- ควรเพิ่มนื้อหาให้มากขึ้นสร้าง Big DATA	2	1.03
- ความมีการผลิตสื่อใหม่เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	2	1.03
- นักศึกษา กศน. ขาดสื่อคอมพิวเตอร์/บางคนอยู่สถานที่ห่างไกล กศน. ตำบล	2	1.03
- ความมีการพัฒนาศัญญาณอินเทอร์เน็ต	2	1.03
- ความมีคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊กให้กับผู้รับบริการไว้ทุก กศน. ตำบล	2	1.03
- ความมีการกระจายสื่อออนไลน์เพื่อให้บริการอย่างทั่วถึง	1	0.52
- ความมีการจัดสื่อออนไลน์ให้กับ กศน. ตำบล	1	0.52
- สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ใช้งานง่ายและสะดวก	1	0.52
- ความมีการพัฒนาระบบออนไลน์ให้น่าสนใจ	1	0.52
- ความมีการการอัปเดตข้อมูลเนื้อหาสื่อออนไลน์ให้เป็นปัจจุบัน	1	0.52
- ความมีแผ่นพับแนะนำสื่อออนไลน์	1	0.52
- ความมีสัดส่วนอุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัยให้บริการ	1	0.52
- ความมีอุปกรณ์รองรับความต้องการในการใช้สื่อออนไลน์ที่ กศน. ตำบลมากขึ้น	1	0.52

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดทำสื่อออนไลน์ที่เนื้อหาสั้นกระชับและเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	1	0.52
- จัดรูปแบบสื่อให้เหมาะสม	1	0.52
- ควรมีการจัดหากคอมพิวเตอร์/สมาร์ทโฟน ให้นักศึกษา กศน. ยึดมั่นเพื่อการเรียนรู้ ที่ไร้ขีดจำกัด	1	0.52
- ควรจัดให้มีการพัฒนาสื่อทุกตัวบลและพัฒนาเครือข่าย ในการใช้เพื่อส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ต	1	0.52
- ควรมีการจัดอบรมการใช้สื่อออนไลน์	1	0.52
- ควรมีการปรับขนาดไฟล์ข้อมูลให้เล็กลงเพื่อจ่ายต่อการดาวน์โหลดนำมาใช้งาน	1	0.52
- ควรที่จะพัฒนานในเรื่องของระบบเครือข่ายสัญญาณ เครือข่ายหรือ WiFi ที่อยู่ในเขตพื้นที่ของ กศน. ตำบล	1	0.52
- ต้องการให้การสื่อสารแบบปฏิสัมพันธ์กับผู้รับสื่อ แบบ ถามตอบโดยได้	1	0.52
- เนื้อหาที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาทำสื่อด้วยแล้ว	1	0.52
- ควรมีการส่งเสริมการ accommod ของครู กศน. ตำบล เพิ่มเติมนำไปใช้กับนักศึกษา	1	0.52
- ควรผลิตสื่อให้ครอบคลุมทุกเนื้อหา	1	0.52
- ควรผลิตเนื้อหาที่หลากหลาย	1	0.52
- สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่มีการสื่อสารที่รวดเร็วทันต่อ เหตุการณ์	1	0.52
- ควรพัฒนาการใช้งานสื่อออนไลน์ให้สะดวกและเข้าถึง สื่อในการเรียนให่ง่ายและรองรับอุปกรณ์ที่ทันสมัย สนับสนุนอุปกรณ์ในการเรียนให้กับผู้เรียน เพิ่มเติม เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต เป็นต้น	1	0.52
- ควรมีการพัฒนาการให้บริการสื่อออนไลน์ให้ทั่วถึง	1	0.52
- ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบค้นข้อมูล (คำ, ข้อความ) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	1	0.52
- เพิ่มเติมการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการ สามารถเข้าถึงได้สะดวกยิ่งขึ้น	1	0.52

ประเด็นปัญหาข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
- ความมีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง	1	0.52
- สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่มีประโยชน์ต่อการศึกษามาก	1	0.52
- ควรจัดทำสื่อที่พอดีเพียงสำหรับให้บริการนักศึกษาและประชาชนทั่วไป	1	0.52
- ต้องการเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ผ่านสื่อออนไลน์	1	0.52
- ต้องการให้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยในการให้บริการและมีคุณภาพสูง	1	0.52
- ควรสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับบริการสื่อออนไลน์อย่างน้อย 6 ชุด เนื่องจากอยู่ในมาตรฐาน กศน.ตำบล และตัวชี้วัด ประเมิน กศน.ตำบลพร้อมเมือง	1	0.52
- ความมีการสร้างคลังสื่อออนไลน์ แล้วประชาสัมพันธ์การเข้าถึงในทุกช่องทาง	1	0.52
- ความมีการสร้างคลังสื่อออนไลน์ แล้วประชาสัมพันธ์การเข้าถึงในทุกช่องทาง	1	0.52
- ต้องการให้พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพราะจะสามารถดูสื่อออนไลน์	1	0.52
- ต้องการให้มีสื่อสื่องอำนาจความสะดวกในการเข้าถึง บริการอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอและมีสัญญาณที่เสถียรใน การเข้ารับบริการ	1	0.52

จากการ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า ความมีการสนับสนุนติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ใน กศน.ตำบล ให้ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 12.95 ความมีการเพิ่มความเร็วสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.88 ความเพิ่มความเร็ว WiFi ณ กศน.ตำบล เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 10.36 ควรจะจัดทำสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชน คิดเป็นร้อยละ 5.18 ควรจัดทำคอมพิวเตอร์ให้บริการ และคอมพิวเตอร์ไม่พอสำหรับผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 4.66 เท่ากับ ควรสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ควรพัฒนาสื่อให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และควรให้จัดทำสื่อ online มาส่งเสริมสนับสนุนครูตำบล เพราะครูตำบลมีภาระในการจัดกิจกรรมที่มากและหลากหลาย ไม่มีเวลาสร้างสื่อ บางคนไม่มีความรู้ความสามารถในการสร้างสื่อ online คิดเป็นร้อยละ 3.63 เท่ากับ สื่อออนไลน์ดีมาก ความมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.11 ต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เพียงพอและทันสมัย คิดเป็น

ร้อยละ 2.59 ส่วนมากใช้สื่อออนไลน์จากโทรศัพท์ มือถือสมาร์ทโฟน ความมีการพัฒนาแพลตฟอร์ม ด้านนี้ด้วย คิดเป็นร้อยละ 2.07 ต้องการงบประมาณจัดซื้อสื่อใหม่ๆ ควรปรับปรุงสื่อให้ทันสมัย ต้องการให้มีประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์มากขึ้นหรือให้ไปส่งเตอร์ติดที่ กศน. ตำบล ควรมีการสนับสนุนให้มีคอมพิวเตอร์ 5 เครื่องให้บริการที่ กศน. ตำบล และขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีในการส่งเสริมการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.55 เท่ากัน ควรมีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัล ควรเพิ่มน้ำหน้าให้มากขึ้นสร้าง Big DATA ควรมีการผลิตสื่อให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน นักศึกษา กศน. ขาดสื่อคอมพิวเตอร์/ บางคนอยู่สถานที่ห่างไกล กศน. ตำบล ควรมีการพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ควรมีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ให้กับผู้รับบริการไว้ทุก กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 1.03 เท่ากัน ควรมีการกระจายสื่อออนไลน์เพื่อให้บริการอย่างทั่วถึง ควรมีการจัดสื่อออนไลน์ให้กับ กศน. ตำบล สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ใช้งานง่ายและสะดวก ควรมีการพัฒนาระบบออนไลน์ให้น่าสนใจ ควรมีการการอัพเดทข้อมูลเนื้อหาสื่อออนไลน์ให้เป็นปัจจุบัน ควรมีแผ่นพับแนะนำสื่อออนไลน์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียบพร้อมให้บริการ ควรมีอุปกรณ์รองรับความต้องการในการใช้สื่อออนไลน์ ที่ กศน. ตำบลมากขึ้น จัดทำสื่อออนไลน์ที่เนื้อหาลักษณะขั้นและเป็นเรื่องที่น่าสนใจ จัดรูปแบบสื่อให้เหมาะสม ควรมีการจัดทำคอมพิวเตอร์/สมาร์ทโฟน ให้นักศึกษา กศน. ยึดเรียนเพื่อการเรียนรู้ ที่ไร้ขีดจำกัด ควรจัดให้มีการพัฒนาสื่อทุกตำบลและพัฒนาเครือข่ายในการใช้เพื่อส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ต ควรมีการจัดอบรมการใช้สื่อออนไลน์ ควรมีการปรับขนาดไฟล์ข้อมูลให้เล็กลงเพื่อจ่ายต่อการดาวน์โหลดนำมาใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 0.52 เท่ากัน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความต้องการด้านเนื้อหา

จากการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาก่อนระบบ และการศึกษาตามอัตรายศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบแบบสอบถามจากครุ กศน. ตำบล เป็นตัวแทนของแต่ละภาคทั่วประเทศ รวมทั้งหมด 5 ภาค ซึ่งได้แบ่งการวิเคราะห์และแปลความหมายออกเป็น 1) ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ความต้องการด้านเนื้อหาวิชาการศึกษาอาชีพ 3) ความต้องการด้านการศึกษาตามอัตรายศัย 4) ข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีการแบ่งความต้องด้านเนื้อหาออกเป็นรายภาคดังนี้

3.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4.11 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(N = 273)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	28	10.26
- วิชาคณิตศาสตร์	25	9.15

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาภาษาศาสตร์	19	6.96
- วิชาภาษาไทย	10	3.66
- สาระพื้นฐาน ของ กศน.	8	2.93
- การตัวเข้มเติมเต็มความรู้ วิชาหลัก	8	2.93
- ประวัติศาสตร์ชาติไทย	7	2.56
- เศรษฐกิจพอเพียง	4	1.46
- วิชาบังคับที่ยก	4	1.46
- วิชาตระตามรายวิชาที่ลงทะเบียน	4	1.46
- ทุกวิชา	4	1.46
- สุขศึกษาพลศึกษา	3	1.09
- วิชาภาษาอาเจียน	3	1.09
- เนื้อหาที่นำไปใช้ได้จริง	3	1.09
- เน้นเนื้อหา yakka	3	1.09
- กัญชาและกระห่อน	3	1.09
- กฎหมายการใช้สื่อออนไลน์	3	1.09
- พลังงานทดแทน / โซล่าเซลล์	2	0.73
- เทคโนโลยีสารสนเทศ	2	0.73
- ทักษะการเรียนรู้	2	0.73
- การใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน	2	0.73
- วิชาคอมพิวเตอร์	2	0.37
- สิ่งที่เกี่ยวข้องการใช้ในชีวิตประจำวัน	1	0.37
- วิชาสังคมศึกษา	1	0.37
- วิชาดาราศาสตร์	1	0.37
- วิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	1	0.37
- วิชาลูกเสือ	1	0.37
- การสรุปเนื้อหาอย่างๆ	1	0.37
- เนื้อหาบุญคุณของพระมหาภัตtriyai ไทยทุกๆพระองค์	1	0.37
- ใช้สื่อ ชีดี แทนหนังสือในรายวิชาสามัญ	1	0.37
- คู่มือการตัวขอสอบสรุปเนื้อหารายวิชาต่างๆ	1	0.37
- ความรู้พื้นฐานวิชาต่างๆมีเนื้อหาที่จะลึกกว่าเดิม	1	0.37
- คลังข้อสอบ แบบทดสอบ เนื้อหาสั้นๆ	1	0.37

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การทำโครงการวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์	1	0.37
- การดำรงชีวิตให้ปลอดภัยจากโรคต่างๆ	1	0.37

จากตาราง 4.11 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครุ.ศกน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการนี้อย่างมากเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 10.26 รองลงมาคือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.15 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.96 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 3.66 สาระพื้นฐาน ของ กศน. และการติวเข้มเติมเติมความรู้วิชาหลัก คิดเป็นร้อยละ 2.93 เท่ากับ ประวัติศาสตร์ชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 2.56 เศรษฐกิจ พลเมือง วิชาบังคับที่ยก วิชาตรงตามรายวิชาที่ลงทะเบียน และทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 1.46 เท่ากับ สุขศึกษาพลศึกษา วิชาภาษาอาเซียน เนื้อหาที่นำไปใช้ได้จริง เน้นเนื้อหาหากๆ กัญชาและกระท่อม และกழวยาการใช้สื่อออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 1.09 เท่ากับ พลังงานทดแทน / โซลาเซลล์ เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ วิชาคอมพิวเตอร์ และการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากับ สิ่งที่เกี่ยวข้องการใช้ในชีวิตประจำวัน วิชาสังคมศึกษา วิชาศาสนา วิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม วิชาลูกเสือ การสรุปเนื้อหาอย่างๆ เมื่อ庵าบุญคุณของพระมหากรุณาธิรัตน์ไทยทุกพระองค์ ใชสื่อศีดี แทนหนังสือในรายวิชาสามัญ คู่มือการติวข้อสอบสรุปเนื้อหารายวิชาต่างๆ ความรู้พื้นฐานวิชาต่างๆ มีเนื้อหาที่เจาะลึก กว่าเดิม คลังข้อสอบ แบบทดสอบ เนื้อหาสันๆ การทำโครงการวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์ การดำรงชีวิตให้ปลอดภัยจากโรคต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากับ ตามลำดับ

3.1.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ

ตารางที่ 4.12 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ

(N = 179)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	31	17.32
- วิชาคณิตศาสตร์	27	15.08
- วิชาวิทยาศาสตร์	22	12.29
- วิชาสามัญทุกวิชา	7	3.91
- วิชาภาษาไทย	4	2.23
- วิชาสังคม	2	1.11
- วิชาเลือกเสรี	2	1.11
- ภาษาต่างประเทศ	2	1.11
- ติวเข้มตามตัวชี้วัดข้อสอบ	2	1.11
- ความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน	2	1.11

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- เนื้อหาเกี่ยวกับดิจิทัลการใช้เทคโนโลยี	2	1.11
- หลักสูตร ด้านสุขภาวะการป้องกันตัว จากโรคระบาดในปัจจุบัน	1	0.56
- สื่อการเรียนการสอน กศน.	1	0.56
- วิชาภาษาไทย	1	0.56
- วิชาพัฒนาอาชีพ	1	0.56
- วิชาพัฒนาสังคม	1	0.56
- วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย	1	0.56
- รายวิชาเลือก	1	0.56
- เทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน	1	0.56
- เทคนิควิธีการคณิตคิดเร็ว	1	0.56
- ทุกสาระรายวิชาในหลักสูตร บังคับและวิชาเลือก	1	0.56
- ทักษะชีวิตในยุคปัจจุบัน	1	0.56
- ทักษะการทำบัญชี	1	0.56
- การออกแบบผลิตภัณฑ์ขั้นพื้นฐาน	1	0.56
- การส่งเสริมด้านการเรียนการสอนวิชาต่างๆ	1	0.56
- การเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ	1	0.56
- การปกครองในระบบประชาธิรัฐไทย	1	0.56
- การทำวิจัย	1	0.56
- การทำโครงการ	1	0.56
- การใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน	1	0.56
- การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง	1	0.56
- กัญชาและกัญชงศึกษา	1	0.56
- กลุ่มสาระวิชาพื้นฐาน	1	0.56

จากการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำแหน่ง ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 17.32 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.08 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.29 วิชาสามัญทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 3.91 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 2.23 วิชาสังคม วิชาเลือกเสรี ภาษาต่างประเทศ ตัวเข้ม ตามตัวชี้วัดข้อสอบ ความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน และเนื้อหาเกี่ยวกับดิจิทัลการใช้เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 1.11 เท่ากัน หลักสูตร ด้านสุขภาวะการป้องกันตัว จากโรคระบาดในปัจจุบัน สื่อการเรียนการสอน

กศน. วิชาภาษาญี่ปุ่น วิชาพัฒนาอาชีพ วิชาพัฒนาสังคม วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย รายวิชาเลือก เทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน เทคนิคบริการคณิตคิดเร็ว ทุกสาระรายวิชาในหลักสูตร บังคับและวิชาเลือก ทักษะชีวิตในยุคปัจจุบัน ทักษะการทำบัญชี การออกแบบผลิตภัณฑ์ขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมด้านการเรียน การสอนวิชาต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ การป้องกันระบบประชาธิปไตย การทำวิจัย การทำโครงการ การใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง กัญชาและกัญชงศึกษา กลุ่มสาระวิชาพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากัน ตามลำดับ

3.1.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง

(N = 141)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาคณิตศาสตร์	9	6.38
- วิชาภาษาอังกฤษ	9	6.38
- วิชาวิทยาศาสตร์	7	4.96
- วิชาภาษาไทย	3	2.13
- วิชาการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2	1.42
- วิชาคอมพิวเตอร์	2	1.42
- รายวิชาบังคับทุกวิชา	2	1.42
- วิชาสรุปศาสตร์	2	1.42
- วิชาสังคมศึกษา	2	1.42
- สื่อเสริมในรายวิชาที่ยก วิชาพื้นฐาน	2	1.42
- การติวเข้มให้ตรงกับเนื้อหาของ กศน.	2	1.42
- กลุ่มสาระความรู้พื้นฐาน	1	0.71
- การใช้สื่อที่หลากหลายวิชาวิทยาศาสตร์	1	0.71
- เนื้อหาเกี่ยวกับเซลล์	1	0.71
- ทักษะการเรียนรู้	1	0.71
- ทุกรายวิชา	1	0.71
- ประวัติศาสตร์ต่างๆ ของประเทศไทยในแต่ละสมัย	1	0.71
- รายวิชาและเนื้อหาที่ตรงตามกับแผนการสอนในปัจจุบัน	1	0.71

จากการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง พบร่วมกับ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 6.38 เท่ากัน รองลงมา คือวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.96 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 2.13

วิชาการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาคอมพิวเตอร์ รายวิชาบังคับทุกวิชา วิชาสสสุศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา สื่อเสริม ในรายวิชาที่ยก วิชาพื้นฐาน การติวเข้มให้ตรงกับเนื้อหาของ กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.42 เท่ากัน กลุ่มสาระความรู้พื้นฐาน การใช้สื่อที่หลากหลายวิชาวิทยาศาสตร์ เนื้อหาเกี่ยวกับเซลล์ ทักษะการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ประวัติศาสตร์ต่างๆ ของประเทศไทยในแต่ละยุคไม่ได้เปิดเผย รายวิชาและเนื้อหาที่ตรง ตามกับแผนการสอนในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

3.1.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก

ตารางที่ 4.14 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก

(N = 88)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาคณิตศาสตร์	12	13.63
- วิชาภาษาอังกฤษ	12	13.63
- วิชาเลือกบังคับทุกวิชา	5	5.68
- วิชาภาษาไทย	4	4.54
- วิชาวิทยาศาสตร์	4	4.54
- วิชาคณิตศาสตร์	2	2.27
- วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย	2	2.27
- วิชาเลือกที่เกี่ยวกับการทำเงินชีวิต	2	2.27
- วิชาหลัก	2	2.27
- การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการนำเสนอไปใช้ประโยชน์	1	1.14
- การสรุปย่อทุกรายวิชา	1	1.14
- วิชาการเงินเพื่อชีวิต	1	1.14
- วิชาภาษาไทย	1	1.14
- วิชาชีววิทยา	1	1.14
- วิชาเศรษฐกิจพอเพียง	1	1.14
- วิชาสังคมศึกษา	1	1.14

จากตาราง 4.14 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก พบว่า ครู กศน. จำนวนมาก ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 13.63 เท่ากัน รองลงมาคือ วิชาเลือกบังคับทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 5.68 วิชาภาษาไทย และวิชา วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.54 เท่ากัน วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย วิชาเลือกที่ เกี่ยวกับการทำเงินชีวิต และวิชาหลัก คิดเป็นร้อยละ 2.27 เท่ากัน การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการ

นำไปใช้ประโยชน์ การสรุปย่อทุกรายวิชา วิชาการเงินเพื่อชีวิต วิชาภาษาไทย วิชาวิชาชีววิทยา วิชาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน

3.1.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้

ตารางที่ 4.15 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้

(N = 81)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วิชาคณิตศาสตร์	8	9.88
- วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	8	9.88
- รายวิชาพื้นฐาน	7	8.64
- วิชาวิทยาศาสตร์	7	8.64
- การติววิชาบังคับ	1	1.23
- การทดลองงานวิทยาศาสตร์	1	1.23
- การทำโครงงาน	1	1.23
- เทคโนโลยีกับการเรียนรู้	1	1.23
- เนื้อหาเกี่ยวกับเซลล์	1	1.23
- เนื้อหาเกี่ยวกับพันธุกรรม	1	1.23
- เนื้อหาตามเข้มในรายวิชาต่างๆ	1	1.23
- แนวข้อสอบ	1	1.23
- วิชาการพัฒนาอาชีพ	1	1.23
- วิชาคอมพิวเตอร์	1	1.23
- วิชาดิจิทัล	1	1.23
- วิชาพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย	1	1.23
- วิชานภัยธรรมชาติ	1	1.23
- วิชาเลือก เสรี กศน.	1	1.23
- วิชาเลือกไม่บังคับเนื่องจากบางวิชาไม่มีในข้อมูล	1	1.23
- สังคมบุคปัจจุบัน	1	1.23
- หลักสูตรห้องถีน	1	1.23

จากการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้ พบร่วมคtru กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 9.88 เท่ากัน รองลงมาคือ รายวิชาพื้นฐาน และวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.64 เท่ากัน การติววิชาบังคับ การทดลองงานวิทยาศาสตร์ การทำโครงงาน เทคโนโลยีกับการเรียนรู้ เนื้อหา

เกี่ยวกับเซล์ เนื้อหาเกี่ยวกับพันธุกรรม เนื้อหาตัวเข้มในรายวิชาต่างๆ แนวข้อสอบ วิชาการพัฒนาอาชีพ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาดิจิทัล วิชาพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิชาภัยธรรมชาติ วิชาเลือก เสรี กศน. วิชาเลือกไม่บังคับเนื่องจากบางวิชาไม่มีในข้อมูล สังคมยุคปัจจุบัน หลักสูตรห้องถิน คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพ

3.2.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4.16 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(N = 273)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- อาชีพตามความสนใจ ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้	19	6.96
- การเกษตรกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	14	5.13
- อาชีพการขายของออนไลน์	13	4.76
- การทำอาหาร	8	2.93
- อาชีพแปลงใหม่ ระยะสั้น	8	2.93
- การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ	4	1.46
- การพัฒนาอาชีพ การต่อยอดอาชีพเดิม	4	1.46
- การงานดูแลรักษาจากห่วยเที่ยม	4	1.46
- ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ	3	1.09
- ทักษะการประกอบอาชีพ	3	1.09
- อาชีพใหม่ๆ ที่ตลาดต้องการ	3	0.19
- ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับประชาชน	3	1.09
- เรื่องที่สอดคล้องกับสังคมภูมิภาคอิสาน	2	0.73
- การเพาะเห็ดฟาง	2	0.73
- การใช้เทคโนโลยี	2	0.73
- การจัดสถาน	2	0.73
- การตลาด	2	0.73
- การตัดเย็บเสื้อผ้า	2	0.73
- การห่อผ้าพื้นเมือง	2	0.73
- การห่อผ้าลายขอ	2	0.73
- การนวดเพื่อสุขภาพ	2	0.73

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าพื้นฐาน	2	0.73
- สมุนไพรรักษาโควิด	2	0.73
- อาชีพที่สามารถทำเองได้ที่บ้านและมีช่องทางมีตลาด	2	0.73
รองรับ		
- อาชีพการสร้างรายได้ให้ชุมชนที่ยั่งยืน	2	0.73
- 1 คน 1 อาชีพ	1	0.37
- กลุ่มสนใจ อาชีพที่สามารถใช้เวลาไม่นาน 3 ชั่วโมง เช่น สลัดโร โรตี	1	0.37
- เนื้อหาอาชีพที่กำลังนิยมในปัจจุบัน	1	0.37
- เรื่องการพัฒนาอาชีพ การต่อยอดอาชีพเดิม	1	0.37
- เศรษฐกิจพอเพียง	1	0.37
- การเพาะเห็ด การทำแทคเกจผลิตภัณฑ์	1	0.37
- การเพาะเห็ดโคน	1	0.37
- การเลี้ยงโคเนื้อ	1	0.37
- การเลี้ยงไก่ชน	1	0.37
- การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	1	0.37
- การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อผลิตปุ๋ยไส้เดือน	1	0.37
- การเลี้ยงปลา	1	0.37
- การแปรรูปอาหาร	1	0.37
- การแพคกิ้งผลิตภัณฑ์ การค้าขายออนไลน์	1	0.37
- การขายภาพถ่าย グラฟิก/ไอคอน	1	0.37
- การจัดทำ/การตกแต่งสวนหย่อม	1	0.37
- การจัดทำหลักสูตรอาชีพ	1	0.37
- การติดตั้งระบบโซล่าเซลล์	1	0.37
- การห่อผ้าลายสายฝน	1	0.37
- การห่อผ้าลายสิริวัณวี	1	0.37
- การทำเซรามิก	1	0.37
- การทำมีกด	1	0.37
- การทำขนมไทย	1	0.37
- การทำข้าวเกรียบสูตรต่างๆ	1	0.37
- การทำอาชีพที่ยั่งยืนและสามารถเลี้ยงตัวเองได้	1	0.37

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	1	0.37
- การปรับปรุงบำรุงดินโดยวิธีธรรมชาติ	1	0.37
- การมัดหนี้, การย้อมไหม	1	0.37
- การส่งเสริมอาชีพ ตามความต้องการของ ประชาชน	1	0.37
- การสอนกระติบข้าว	1	0.37
- การทำข้าวเกรียบ	1	0.37
- การออกแบบบรรจุภัณฑ์	1	0.37
- การอาชีพแบบหลักสูตรระยะสั้น	1	0.37
- ช่างไฟฟ้า	1	0.37
- ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	1	0.37
- วิชาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพ	1	0.37
- สร้างอาชีพเสริมในชุมชน	1	0.37
- อาชีพการเลี้ยงสัตว์	1	0.37
- อาชีพการขูนโคข่าย	1	0.37
- อาชีพที่ใช้ทุนไม่มากเกินไป	1	0.37
- อาชีพที่มีวัสดุห้องถังในตำบล	1	0.37
- อาชีพหลากหลาย	1	0.37

จากตาราง 4.16 ผลการวิเคราะห์ ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู ศกน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา อาชีพตามความสนใจ ที่ทันสมัย
เป็นปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ คิดเป็นร้อยละ 6.96 รองลงมา คือ การเกษตรกรรมและ
เทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 5.13 อาชีพการขายของออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 4.76 การทำอาหาร
และอาชีพแปลงใหม่ ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 2.93 เท่ากับ การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ การพัฒนาอาชีพ การต่อ
ยอดอาชีพเดิม และการสอนตระกร้าจากหัวใจเที่ยม คิดเป็นร้อยละ 1.46 เท่ากับ ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ ทักษะ
การประกอบอาชีพ อาชีพใหม่ๆ ที่ตลาดต้องการ และส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับประชาชน คิดเป็น
ร้อยละ 1.09 เท่ากับ เรื่องที่สอดคล้องกับสังคมภูมิภาคอิสาน การเพาะเห็ดฟาง การใช้เทคโนโลยี การจัดงาน
การตลาด การตัดเย็บเสื้อผ้า การทอผ้าพื้นเมือง การทอผ้าลายขอ การนวดเพื่อสุขภาพ ช่างซ่อม
เครื่องใช้ไฟฟ้าพื้นฐาน สมุนไพรรักษาโควิด อาชีพที่สามารถทำเองได้ที่บ้านและมีช่องทางมีติดต่อรองรับ
และอาชีพการสร้างรายได้ให้ชุมชนที่ยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากับ 1 คน 1 อาชีพ กลุ่มสนใจ อาชีพที่
สามารถใช้เวลาไม่นาน 3 ชั่วโมง เช่น สลัดโกร โรตี เนื้อหาอาชีพที่กำลังนิยมในปัจจุบัน เรื่องการพัฒนาอาชีพ
การต่อยอดอาชีพเดิม เศรษฐกิจพอเพียง การเกษตร การทำแพคเกจผลิตภัณฑ์ การทำอาหารเห็ดโคน การเลี้ยงโคเนื้อ

การเลี้ยงไก่ชน การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อผลิตปุ๋ยไส้เดือน การเลี้ยงปลา การแปรรูปอาหาร การแพคกิ้งผลิตภัณฑ์ การค้าขายออนไลน์ การขายภาพถ่าย กราฟิก/ไอคอน การจัดทำ/การตกแต่ง สวยงามย้อม การจัดทำหลักสูตรอาชีพ การติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ การหอพั้นที่สายฟัน การหอพั้นที่สายฟัน วิธีการทำเชิงวิศวกรรม การทำไม้กวาด การทำงานไม้ไทย การทำข้าวเกรียบสูตรต่างๆ การทำอาชีพที่ยั่งยืนและสามารถเลี้ยงดูเองได้ การนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน การปรับปรุงบำรุงดินโดยวิธีธรรมชาติ การมัดหมี การย้อมไหม การส่งเสริมอาชีพ ตรงตามความต้องการของประชาชน การงานกระติบข้าว การทำข้าวเกรียบ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การอาชีพแบบหลักสูตรระยะสั้น ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพ สร้างอาชีพเสริมในชุมชน อาชีพการเลี้ยงสัตว์ อาชีพการขันโคขาย อาชีพที่ใช้ทุนไม่มากเกินไป อาชีพที่มีวัสดุท้องถิ่นในตำบล อาชีพหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ

ตารางที่ 4.17 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ

(N = 179)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี	28	15.64
- การส่งเสริมอาชีพการมีงานทำ มีรายได้มั่นคง	12	3.35
- การเกษตร	10	5.59
- การขายสินค้าออนไลน์	9	5.03
- การทำอาหารหวาน	9	5.03
- อาชีพระยะสั้น	7	3.91
- การทำงานไม้ไทย	5	2.79
- การแปรรูปอาหาร	5	2.79
- ช่างท่อไป	3	1.67
- การประดิษฐ์จากใบทอง	2	1.12
- ช่องทางพัฒนาอาชีพ	2	1.12
- เทคนิคการขาย	2	1.12
- การออกแบบผลิตภัณฑ์	2	1.12
- กระบวนการกลม	1	0.56
- การจำหน่าย บรรจุภัณฑ์	1	0.56
- การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ	1	0.56
- การใช้สื่อออนไลน์	1	0.56
- การทำอาหารในห้องถิ่น	1	0.56

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การทำอาหารเพื่อสุขภาพ	1	0.56
- การทำอาหารสร้างรายได้	1	0.56
- การปักลายต่างๆ	1	0.56
- การปรับรูปเนื้อหมู	1	0.56
- การปรับรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	1	0.56
- การปรับรูปผลิตภัณฑ์	1	0.56
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์	1	0.56
- การเพาะหอยเชอรี่	1	0.56
- การเย็บปักถักร้อย	1	0.56
- การเรียนรู้ การทำอาชีพเสริมรายได้เพิ่มเติม ที่ หลายหลัก ตอบโจทย์ทันตามยุคปัจจุบัน	1	0.56
- การเลี้ยงปูนา	1	0.56
- การเลี้ยงหอยชน	1	0.56
- การส่งเสริมการประกอบอาชีพ	1	0.56
- การสร้างໂຄສະນິກຳ	1	0.56
- การหาตลาดส่งสินค้า	1	0.56
- การอุตสาหกรรมอาหาร	1	0.56
- งานฝีมือ	1	0.56
- ช่องการทำมาหากิน	1	0.56
- ช่างพื้นฐาน	1	0.56
- ช่างสาขาต่างๆ อาชีพระยะสั้นทำง่ายขายเร็ว	1	0.56
- ด้านจัดการเรียนการสอน	1	0.56
- ต้องการหลักสูตรที่หลากหลาย	1	0.56
- ทักษะการขาย	1	0.56
- ทักษะการดำเนินชีวิต	1	0.56
- เทคนิคการสร้างแบรนด์	1	0.56
- เทคนิคสร้างอาชีพพื้นฐานง่ายๆ สามารถหาวัสดุใน ห้องถูนทำได้	1	0.56
- ธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จ	1	0.56
- เรื่องที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ทำรายได้	1	0.56
- ส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีชีวารเครมีแต่ให้ผลผลิตสูง	1	0.56

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- หลักสูตรอาชีพที่สามารถนำมาใช้ได้เลย	1	0.56
- ออกแบบผลิตภัณฑ์	1	0.56
- อาชีพเกี่ยวกับงานฝีมือ	1	0.56
- อาชีพที่สามารถจัดสอนในรูปแบบออนไลน์	1	0.56
- อาชีพที่หลากหลายทันสมัย	1	0.56
- อาชีพในยุคปัจจุบัน	1	0.56
- อาชีพสำหรับผู้ที่ตกงานและผู้สูงอายุ	1	0.56

จากการ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 15.64 รองลงมา คือ การส่งเสริมอาชีพการมีงานทำ มีรายได้มั่นคง คิดเป็นร้อยละ 6.70 การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 5.59 การขายสินค้าออนไลน์ และการทำอาหารคาวหวาน คิดเป็นร้อยละ 5.03 อาชีพระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 3.91 การทำงานไทย และการแปรรูปอาหาร คิดเป็นร้อยละ 2.79 ซ่างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 1.67 การประดิษฐ์จากใบตอง ช่องทางพัฒนาอาชีพ เทคนิคการขาย และการออกแบบผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 1.12 เท่ากับกระบวนการกลุ่ม การจำหน่าย บรรจุภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ การใช้สื่อออนไลน์ การทำอาหารในท้องถิ่น การทำอาหารเพื่อสุขภาพ การทำอาหารสร้างรายได้ การปักลายต่างๆ การแปรรูปเนื้อหมู การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพาะหอยเชอร์รี่ การเย็บปักถักร้อย การเรียนรู้ การทำอาชีพเสริมรายได้เพิ่มเติม ที่หลากหลาย ตอบโจทย์ทันตามยุค ปัจจุบัน การเลี้ยงปูนา การเลี้ยงหอยชน การส่งเสริมการประกอบอาชีพ การสร้างโลโก้สินค้า การหาตลาดส่งสินค้า การอุตสาหกรรมอาหาร งานฝีมือ ช่องการทำมาหากิน ซ่างพื้นฐาน ซ่างสาขาต่างๆ อาชีพระยะสั้นทำง่าย ขายเร็ว ต้านจัดการเรียนการสอน ต้องการหลักสูตรที่หลากหลาย ทักษะการขาย ทักษะการทำงานชีวิต เทคนิคการสร้างแบรนด์ เทคนิคสร้างอาชีพพื้นฐานง่ายๆ สามารถหาวัสดุในท้องถิ่นทำได้ ธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จ เรื่องที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และนำไปทำขายได้ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีแต่ให้ผลผลิตสูง หลักสูตรอาชีพที่สามารถนำมาใช้ได้เลย ออกแบบผลิตภัณฑ์ อาชีพเกี่ยวกับงานฝีมือ อาชีพที่สามารถจัดสอนในรูปแบบออนไลน์ อาชีพที่หลากหลาย อาชีพในยุคปัจจุบัน อาชีพสำหรับผู้ที่ตกงานและผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากับ ตามลำดับ

3.2.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง

ตารางที่ 4.18 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง

(N = 141)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่ตลาดต้องการ	6	4.25
- การขายออนไลน์	5	3.55
- การสร้างอาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน	4	2.83
- อาชีพที่ทันสมัยใช้เวลาสั้นสามารถสร้างอาชีพได้	4	2.83
- การเกษตร	3	2.13
- การฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3	2.13
- การทำจักสาน	2	1.42
- การทำอาหารขมเพื่อการค้า	2	1.42
- ช่างพื้นฐานแขนงต่างๆ	2	1.42
- การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	1	0.71
- การดูพริเครื่อง	1	0.71
- การทำอาหารความหลากหลาย , การทำสิ่งประดิษฐ์ , ช่างต่างๆ	1	0.71
- การปลูกบอนสี	1	0.71
- การปรุงจากผลิตภัณฑ์ห้องถัง	1	0.71
- การเลี้ยงสัตว์	1	0.71
- การออกแบบผลิตภัณฑ์	1	0.71
- งานพานิชยกรรมและบริการ	1	0.71
- ช่องทางการขายผ่านออนไลน์ ตลาดที่รองรับผลิตภัณฑ์ของ กศน.	1	0.71
- ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	1	0.71
- ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ	1	0.71
- วิชาที่มีความทันสมัย	1	0.71
- เน้นสอนการปฏิบัติ	1	0.71
- อาหารงานเดียว	1	0.71

จากตาราง 4.18 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง พบว่า ครุ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่ตลาดต้องการ คิดเป็นร้อยละ 4.25 รองลงมา คือ การขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 3.55 การสร้างอาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน และอาชีพที่ทันสมัย

ใช้เวลาสั้นสามารถสร้างอาชีพได้ คิดเป็นร้อยละ 2.83 เท่ากัน การเกษตร และการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 2.13 เท่ากัน การทำจักสาน การทำอาหารข้นเพื่อการค้า และซ่างพื้นฐานแขนงต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.42 เท่ากัน การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การดูพระเครื่อง การทำอาหารความและอาหารหวาน , การทำสิ่งประดิษฐ์ ช่างต่างๆ การปลูกบอนสี การแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ห้องลิน การเลี้ยงสัตว์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ งานพานิชกรรมและบริการ ซ่องทางการขายผ่านออนไลน์ ตลาดที่ร่องรับ ผลิตภัณฑ์ของ กศน. ซ่องทางการพัฒนาอาชีพ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ วิชาที่มีความทันสมัย เน้นสอนการปฏิบัติ อาหารงานเดียว คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก

ตารางที่ 4.19 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก

(N = 88)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การฝึกอาชีพที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน	8	9.09
- การเกษตร	5	5.68
- การค้าขายออนไลน์	5	5.68
- ซ่างพื้นฐานต่างๆ	2	2.27
- อาชีพระยะสั้นที่สามารถทำได้ในวันเดียวไม่หน้าเบื้อง	2	2.27
- ความรู้เกี่ยวกับกัญชาและกัญชง	1	1.14
- การค้าขาย	1	1.14
- การใช้คอมพิวเตอร์	1	1.14
- การหอเสื้อกอก	1	1.14
- การทำกรอบรูปหลุยส์	1	1.14
- การทำขนมเบอเกอรี่	1	1.14
- การทำโซล่าเซลล์	1	1.14
- การทำบรรจุภัณฑ์	1	1.14
- การทำไม้ภาวดดอกหญ้า	1	1.14
- การปลูกและการแปรรูปสมุนไพร	1	1.14
- การแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ สถานการณ์ปัจจุบัน	1	1.14
- การพัฒนาตนเองในด้านทักษะการประกอบอาชีพเศรษฐกิจ	1	1.14
พอดี		
- ความรู้เกี่ยวกับคหกรรม	1	1.14
- ทำกินได้ ทำขายราย	1	1.14
- เนื้อหาพัฒนาให้ทันสมัย	1	1.14

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- เรื่องเกษตรอินทรีย์ การทำখنمประเพณีต่างๆ	1	1.14
- ส่งเสริมการจัดอาชีพ	1	1.14
- อาชีพที่สามารถสร้างรายได้ และต่อยอดในชุมชน	1	1.14
- อาชีพในห้องถัง	1	1.14
- อาชีพเสริมสร้างรายได้	1	1.14

จากตาราง 4.19 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก พบว่า ครุ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การฝึกอาชีพที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 9.09 รองลงมา คือ การเกษตร การค้าขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 5.68 ซึ่งพื้นฐานต่างๆ และอาชีพ ระยะสั้นที่สามารถทำได้ในวันเดียวดูไม่นานabeo คิดเป็นร้อยละ 2.27 ความรู้เกี่ยวกับกัญชาและกัญชง การค้าขาย การใช้คอมพิวเตอร์ การหอเสื้อกอก การทำกรอบรูปหลุยส์ การทำนมเบอเกอรี่ การทำโซล่าเซลล์ การทำบรรจุภัณฑ์ การทำไม้ภาชนะดอกหญ้า การปลูกและการแปรรูปสมุนไพร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ สถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาตนเองในด้านทักษะการประกอบอาชีพเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย ทำกินได้ ทำขายราย เนื้อหาพัฒนาให้ทันสมัย เรื่องเกษตรอินทรีย์ การทำখنمประเพณี ต่างๆ ส่งเสริมการจัดอาชีพ อาชีพที่สามารถสร้างรายได้ และต่อยอดในชุมชน อาชีพในห้องถัง อาชีพ เสริมสร้างรายได้ คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้

ตารางที่ 4.20 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้

(N = 81)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การทำเกษตร	9	11.11
- การค้าขายออนไลน์	6	7.40
- การทำอาหารและขนมต่างๆ	4	4.93
- การประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน	4	4.93
- การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร	3	3.70
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพที่หลากหลายและทันสมัย	2	2.47
- อาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในยุคโควิด	2	2.47
- การใช้เทคโนโลยี	1	1.23
- การตัดต่อวิดีโอขายสินค้าทางออนไลน์	1	1.23
- การทำคลิปวิดีโอนำเสนองานอาชีพ	1	1.23
- การทำน้ำพิริกรสเด็ด	1	1.23

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การทำบรรจุภัณฑ์ใส่เครื่องสำอาง	1	1.23
- การทำอาชีพเพื่อส่งเสริมให้กับประชาชน	1	1.23
- การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ	1	1.23
- การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น	1	1.23
- การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ	1	1.23
- การออกแบบแม่พิมพ์ลายผ้า	1	1.23
- งานหัตถกรรม งานฝีมือ	1	1.23
- จัดเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่นตัวเอง	1	1.23
- ช่องทางการขายสินค้า	1	1.23
- ทักษะการขยายอาชีพ	1	1.23
- ทักษะชีวิต	1	1.23
- ทุกรายวิชาที่ กศน.จัดกิจกรรม	1	1.23
- เทคนิคการประกอบอาชีพการค้าออนไลน์	1	1.23
- สื่อในการประกอบอาชีพ	1	1.23
- หลักสูตรเกี่ยวกับการประกอบอาหาร	1	1.23

จากการang 4.20 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้ พบว่า ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตร คิดเป็นร้อยละ 11.11 รองลงมา คือ การค้าขาย ออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 7.40 การทำอาหารและขนมต่างๆ และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 4.93 การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 3.70 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม อาชีพที่หลากหลายและทันสมัย และอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในยุคโควิด คิดเป็นร้อยละ 2.47 เท่ากัน การใช้เทคโนโลยี การตัดต่อวิดีโอขายสินค้าทางออนไลน์ การทำคลิปวิดีโอนำเสนองานอาชีพ การทำน้ำพริกสเต็ด การทำบรรจุภัณฑ์ใส่เครื่องสำอาง การทำอาชีพเพื่อส่งเสริมให้กับประชาชน การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ การออกแบบแม่พิมพ์ลายผ้า งานหัตถกรรม งานฝีมือ จัดเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่นตัวเอง ช่องทางการขายสินค้าทักษะการ ขยายอาชีพ ทักษะชีวิต ทุกรายวิชาที่ กศน.จัดกิจกรรม เทคนิคการประกอบอาชีพการค้าออนไลน์ สื่อใน การประกอบอาชีพ หลักสูตรเกี่ยวกับการประกอบอาหาร คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย

3.3.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4.21 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(N = 273)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- ส่งเสริมอาชีพ	4	1.46
- การดูแลสุขภาพในยุคโควิด	3	1.09
- เหตุการณ์ข่าวสารที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	3	1.09
- ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มอาเซียน	3	1.09
- การขายออนไลน์	2	0.73
- การใช้ชีวิตในยุคโควิด19	2	0.73
- เนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ	2	0.73
- ภาษาจีน	2	0.73
- สื่อสาระพื้นฐาน ของ กศน.	2	0.73
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2	0.73
- อาชีพที่เข้ากับแต่ละชุมชน	2	0.73
- การป้องกันเชื้อไวรัสโควิด 19	2	0.73
- การส่งเสริมประชาธิปไตยในสังคม	2	0.73
- ทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตของศตวรรษ ที่ 21	1	0.37
- การเกษตรชาวบ้าน	1	0.37
- การเขียนโปรแกรมมือถือ	1	0.37
- การจัดการเรียนการสอน	1	0.37
- การใช้คอมพิวเตอร์ในการสื่อสารออนไลน์	1	0.37
- ประวัติศาสตร์	1	0.37
- การใช้สื่อออนไลน์	1	0.37
- การตั้งครรภ์ในคุณแม่วัยใส	1	0.37
- การทำปุ๋ยชีวภาพ	1	0.37
- การทำอาชีพเสริมให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป	1	0.37
- การทำอาหารหวาน	1	0.37

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การแนะนำโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิต ด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย	1	0.37
- การปลูกเมล่อน	1	0.37
- การมีมารยาททางสังคม	1	0.37
- การเลี้ยงสัตว์	1	0.37
- การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	1	0.37
- การสอนภาษาต่างประเทศ	1	0.37
- เกษตรทฤษฎีใหม่	1	0.37
- ความต้องการในชุมชน	1	0.37
- ความรู้ทั่วไป	1	0.37
- ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	1	0.37
- คอมพิวเตอร์	1	0.37
- โภค หนอง นา โนเมเดล	1	0.37
- โครงการวิทยาศาสตร์	1	0.37
- จิตอาสา	1	0.37
- ช่างซ่อมสาขาต่างๆ	1	0.37
- ช่างเบื้องต้น	1	0.37
- คนดีศึกษา	1	0.37
- ตารางศาสตร์	1	0.37
- ต้องการให้คนกลับมาดูพื้นดินของตนเองโดยไม่เสีย สารเคมี การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1	0.37
- ต้องการให้เนื้อหาแต่ละหลักสูตร มีความกระชับ เข้าใจ ง่าย เวลาเรียนไม่มาก	1	0.37
- เทคโนโลยีออนไลน์	1	0.37
- เนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	1	0.37
- เนื้อหาแนวสิ่งประดิษฐ์ DIY	1	0.37
- แนวข้อสอบปลายภาค	1	0.37
- โปรแกรมตัดต่อวิดีโออย่างง่าย	1	0.37
- พัฒนาอาชีพ	1	0.37
- วิทยาศาสตร์น่ารู้	1	0.37
- วิธีการสร้างสื่อการสอน	1	0.37

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- วินัยจราจร	1	0.37
- ศีลธรรมในยุคการใช้สื่อโซเชียล	1	0.37
- เศรษฐกิจพอเพียง	1	0.37
- สารคดี	1	0.37
- สาระทักษะชีวิต	1	0.37
- อังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันแบบง่ายๆ	1	0.37
- อาชีพที่คนสนใจและพัฒนาขึ้นๆ	1	0.37
- อาหารเสริม	1	0.37

จากการ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา ส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 1.46 รองลงมา คือ การดูแลสุขภาพในยุคโควิด เนตุการณ์ข่าวสารที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.09 เท่ากัน การขายออนไลน์ การใช้ชีวิต ในยุคโควิด19 เนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการเมืองสาธารณะ ภาษาจีน สื่อสารที่นิยมงานของ กศน. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาชีพที่เข้ากับแต่ละชุมชน การส่งเสริมประชาธิปไตยในสังคมและการป้องกันเชื้อไวรัสโควิด 19 คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน หักษะสำคัญในการดำรงชีวิตของศตวรรษ ที่ 21 การเกษตรชาวบ้าน การเขียนโปรแกรมมือถือ การจัดการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสื่อสารออนไลน์ ประวัติศาสตร์การใช้สื่อออนไลน์ การตั้งครรภ์ในคุณแม่วัยใส การทำปุ๋ยชีวภาพ การทำอาชีพเสริมให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป การทำอาหารคาวหวาน การแนะนำโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวก สะดวกในชีวิตด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย การปลูกเมล่อน การมีรายทางสังคม การเลี้ยงสัตว์ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การสนับนาภาษาต่างประเทศ เกษตรทฤษฎีใหม่ ความต้องการในชุมชน ความรู้ทั่วไป ความรู้ที่นิยมที่จำเป็นที่ได้ในชีวิตประจำวัน คอมพิวเตอร์ โคก หนอง นา โนเบล โครงการวิทยาศาสตร์ จิตอาสา ช่างซ่อมสาขาต่างๆ ช่างเบื้องต้น ดนตรีศึกษา ตารางศาสตร์ ต้องการให้คนกลับมาดูพื้นดินของตนเองโดยไม่ได้สารเคมี การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ต้องการให้เนื้อหาแต่ละหลักสูตร มีความกระชับ เข้าใจง่าย เวลาเรียนไม่นาน ก็จะสามารถออนไลน์ เนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาแนวสื่อประดิษฐ์ DIY แนวข้อสอบปลายภาค โปรแกรมตัดต่อวิดีโออย่างง่าย พัฒนาอาชีพ วิทยาศาสตร์น้ำรู้ วิธีการสร้างสื่อการสอน วินัยจราจร ศีลธรรมในยุคการใช้สื่อโซเชียล เศรษฐกิจพอเพียง สารคดี สาระทักษะชีวิต อังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันแบบง่ายๆ อาชีพที่คนสนใจและพัฒนาขึ้นๆ อาหารเสริม คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ

ตารางที่ 4.22 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ

(N = 179)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร	3	1.67
- ความรู้ทั่วไปที่เป็นปัจจุบัน	3	1.67
- การจัดการศึกษาการค้าขายออนไลน์	2	1.11
- ธรรมะ ปัญญา	2	1.11
- การพัฒนาเทคโนโลยี	2	1.11
- ส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่อย่างสู่ตลาดให้กว้างขึ้น	2	1.11
- โรคอุบัติใหม่/โควิด19	1	0.56
- กฎหมาย	1	0.56
- การใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ	1	0.56
- การดูแลสุขภาพ	1	0.56
- การตลาด	1	0.56
- การทำงานเสริม	1	0.56
- การทำสื่อการสอน	1	0.56
- การทำหน้าที่ไวยาวัจกร มัคทายก	1	0.56
- การฝึกอาชีพระยะสั้น	1	0.56
- การพัฒนาอาชีพ	1	0.56
- การเลี้ยงสัตว์	1	0.56
- การศึกษาตามอัธยาศัย	1	0.56
- การสอนการทำแพ็คเก็ตของสินค้าและบริการ	1	0.56
- โคง หนอง นา	1	0.56
- ด้านการท่องเที่ยว	1	0.56
- ทำสื่อออนไลน์	1	0.56
- แนวทางการดำเนินชีวิต	1	0.56
- แนะนำการประกอบอาชีพ	1	0.56
- ลูกเสือ นัก наукการ เกม	1	0.56
- เศรษฐกิจพอเพียง	1	0.56
- สาระด้านสุขภาพ	1	0.56
- สื่อการเรียนสารภาษาอาเซียน	1	0.56

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- หลักสูตรการจัดการศึกษาให้กับผู้สูงอายุ	1	0.56
- อาชีพทำเงิน	1	0.56

จากตาราง 4.22 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ พบว่า ครุ กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร และความรู้ทั่วไปที่เป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 1.67 เท่ากัน รองลงมา คือ การจัดการศึกษาการค้าขายนอนไลน์ ธรรมะ ปัญญา และส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่อย่างสุดคลาดให้กวางขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยี โรคอุบัติใหม่/โควิด19 คิดเป็นร้อยละ 1.11 เท่ากัน กัญชา การใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ การดูแลสุขภาพ การตลาด การทำงานเสริม การทำสื่อการสอน การทำหน้าที่ไวยาวัจกร มัคหมาย การฝึกอาชีพระยะสั้น การพัฒนาอาชีพ การเลี้ยงสัตว์ การศึกษาตามอัธยาศัย การสอนการทำแพ็คเก็ตของสินค้าและบริการ โคง หนอง นา ด้านการห่อongเที่ยว ทำสื่อออนไลน์ แนวทางการทำเนินชีวิต แนวแนวการประกอบอาชีพ ลูกเสือ นันหนาการ เกม เศรษฐกิจ พอเพียง สาระด้านสุขภาพ ถือการถือสารภาษาอาเซียน หลักสูตรการจัดการศึกษาให้กับผู้สูงอายุ อาชีพ ทำเงิน คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคกลาง

ตารางที่ 4.23 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคกลาง

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การใช้งานสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน	1	0.71
- การใช้สื่อดิจิทัล	1	0.71
- การทำโครงงาน	1	0.71
- การปลูกบอนสี/การปลูกต้นไม้ต่างๆ	1	0.71
- การฝึกอาชีพนักศึกษา	1	0.71
- ความรู้ทั่วไป	1	0.71
- ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี	1	0.71
- สารบันเทิง	1	0.71
- อาชีพอิสระ	1	0.71

จากตาราง 4.23 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ พบว่า ครุ กศน.ตำบล มีความต้องการเนื้อหา การใช้งานสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน การใช้สื่อดิจิทัล การทำโครงงาน การปลูกบอนสี/การปลูกต้นไม้ต่างๆ การฝึกอาชีพนักศึกษา ความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สารบันเทิง อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน

3.3.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก

ตารางที่ 4.24 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก

(N = 88)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การทำเกษตรผสมผสาน โคง หนอง นา โนเมเดล	3	3.40
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์	2	2.27
- การประกอบอาชีพ	2	2.27
- ความรู้ทั่วไป	2	2.27
- การเกิดสืบnam	1	1.14
- ทักษะชีวิต	1	1.14
- การเลี้ยงกุ้ง	1	1.14
- การสร้างรายได้	1	1.14
- ความรู้ในชีวิตประจำวันที่ทันเหตุการณ์	1	1.14
- เนื้อหาที่ตรงกับหลักสูตร กศน.ทั่วไป	1	1.14
- วิชาจิตวิทยา	1	1.14
- ต้องการสื่อเทคโนโลยี	1	1.14
- อาชีวศึกษา	1	1.14

จากตาราง 4.24 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก พบว่า ครุ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตรผสมผสาน โคง หนอง นา โนเมเดล คิดเป็นร้อยละ 3.40 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ การประกอบอาชีพ และความรู้ ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 2.27 การเกิดสืบnam ทักษะชีวิต การเลี้ยงกุ้ง การสร้างรายได้ ความรู้ในชีวิตประจำวัน ที่ทันเหตุการณ์ เนื้อหาที่ตรงกับหลักสูตร กศน.ทั่วไป วิชาจิตวิทยา ต้องการสื่อเทคโนโลยี อาชีวศึกษา เทคโนโลยีต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้

ตารางที่ 4.25 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้

(N = 81)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
- การขายของออนไลน์	4	4.93
- อาชีพที่หลากหลาย	2	2.47
- การซ่อมคอมพิวเตอร์	1	1.23
- การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร	1	1.23
- การประดิษฐ์สินค้าจากต้นกล้า	1	1.23
- การป้องกันโรคโควิดสายพันธุ์ใหม่	1	1.23
- การส่งเสริมด้านกีฬา	1	1.23
- เนื้อหาเรื่องที่ทันสมัย	1	1.23
- พลังงานทดแทน	1	1.23
- ภาษาอังกฤษ	1	1.23
- การวิจัยอย่างง่าย	1	1.23
- วิถีชีวิตร่วมเป็นอยู่ยุคปัจจุบัน	1	1.23
- หัตถกรรม	1	1.23
- การทำงาน	1	1.23

จากการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้ พบร่วมกับ กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การขายของออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 4.93 รองลงมา คือ อาชีพที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 2.47 การซ่อมคอมพิวเตอร์ การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร การประดิษฐ์สินค้าจากต้นกล้า การป้องกันโรคโควิดสายพันธุ์ใหม่ การส่งเสริมด้านกีฬา เนื้อหาเรื่องที่ทันสมัย พลังงานทดแทน ภาษาอังกฤษ การวิจัยอย่างง่าย วิถีชีวิตร่วมเป็นอยู่ยุคปัจจุบัน หัตถกรรม การทำงาน คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
ตารางที่ 4.26 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

(N = 762)

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
- ควรส่งเสริมสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเพียงพอต่อ ความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน	94	12.33
- ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่เป็นที่ต้องการของประชาชน ไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจ	69	9.05
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อออนไลน์ ในช่องทาง ที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook Line Tik Tok	35	4.59
- ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ	12	1.57
- ขอบคุณที่มีสื่อดีๆ ให้กับชา กศน.	9	1.18
- การออกแบบรายการตามความต้องการของผู้ชม กับวันหยุด นักศึกษา กศน. จะได้เข้าไปรับชม	5	0.66
- ควรมีสื่อที่ครบถ้วนและหลากหลายในทุกระดับ การศึกษา	4	0.52
- ผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อดึงดูดความ สนใจผู้เรียน เช่น ผลิตรูปแบบคริสตัล ทำสื่อแบบ CAI	3	0.39
- ต้องการคู่มือครุ/ครุนักศึกษา สำหรับการรับชม ETV	3	0.39
- ควรมีการเพิ่มเติมองค์ความรู้ให้ครุอย่างทั่วถึงเพื่อการ ถ่ายทอดถ้อยภาษาต้อง และเป็นปัจจุบัน	3	0.39
- ต้องการเนื้อหาการขายออนไลน์ และการสร้างช่อง YouTube	2	0.26
- จัดให้มีการอบรมการใช้สื่อ	2	0.26
- รายการ ETV เป็นรายการที่ดีสำหรับนักศึกษา	2	0.26
- ขอให้กำลังใจทีมงานทำงานเต็มที่ให้ความสามารถเพื่อ พัฒนาการศึกษา	1	0.13
- ควรจัดให้มีกลุ่ม Line เพื่อแจ้งประชาสัมพันธ์รายการ ของ ETV	1	0.13

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
- ควรเน้นเนื้อหากลุ่มอาชีพเพื่อให้ นักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ให้ได้จริง	1	0.13
- ความวิชาเลือกเสรีครบทุกวิชา	1	0.13
- ความวิธีการสอนหรือสื่อที่น่าสนใจมากกว่าเดิม	1	0.13
- ความมีการสำรวจความต้องการทุกปี	1	0.13
- จัดทำคู่มือการค้าขายออนไลน์ให้นักศึกษา	1	0.13
- จัดเนื้อหาให้ครอบคลุมกับผู้เรียน	1	0.13
- ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ให้มี ความหลากหลายน่าสนใจยิ่งขึ้น	1	0.13
- ต้องการสื่อที่เข้าถึงง่ายเข้าใจง่าย	1	0.13
- ต้องการให้ประชาชนลงทะเบียนเข้ารับซัมและเรียนรู้ เพิ่มและได้ทำแบบทดสอบเพื่อรับเกียรติบัตร	1	0.13
- ต้องการอุปกรณ์งบประมาณ ที่เพียงพอต่อการจัด กิจกรรมแบบฝึกอบรมประชาชน	1	0.13
- ต้องการเทคนิคการสร้างสื่อเพื่อสร้างรายได้	1	0.13
- พัฒนาสื่อที่หลากหลายควบคู่กับสังคมปัจจุบัน	1	0.13
- เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้มากขึ้น	1	0.13
- ควรเพิ่มบรรยากาศการเรียนรู้ ทึ่งใน และนอกสถานที่	1	0.13
- ควรมีรูปแบบรายการที่หลากหลายทั้งความรู้และ บันเทิงควบคู่กันเพื่อตึงดึงความสนใจ	1	0.13
- ต้องการให้เวลาในแต่ละวิดีโอให้ความรู้ความมีเวลาที่ลึก กระชับ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาและ ประชาชน	1	0.13
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีการส่งเสริมการศึกษา ที่ดีมาก	1	0.13
- ควรมีการสร้างแอปพลิเคชัน การเรียนรู้	1	0.13
- สรุปประเด็นเนื้อหาอย่างๆ ไม่ยืดยาวย ลดความซับซ้อนกับการ ดำเนินชีวิต , ทันสมัยและนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันที	1	0.13
- ต้องการให้กิจกรรมการสอนสำหรับคนพิการ	1	0.13
- ต้องการให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	1	0.13

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
- ต้องการสื่อ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันมา ไว้ให้บริการใน กศน.ตำบล	1	0.13
- ต้องการสื่อที่สามารถเข้าใจได้ง่ายในวิชาภาษาอังกฤษ	1	0.13
- ต้องการสื่อแนะนำโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ในชีวิตด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย	1	0.13
- ต้องการให้ทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิธีชีวิตและ สถานการณ์ในปัจจุบัน	1	0.13

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อ เทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ของครุ กศน.ตำบล ส่วนใหญ่ คือ ควรส่งเสริมสื่อเทคโนโลยีที่ ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 12.33 รองลงมา คือ ต้องการ ให้ผลิตเนื้อหาที่เป็นที่ต้องการของประชาชน ไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 9.05 ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อออนไลน์ในช่องทางที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook Line Tik Tok คิดเป็นร้อยละ 4.59 ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ คิดเป็น ร้อยละ 1.57 ขอบคุณที่มีสื่อดีๆให้กับชาว กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.18 การออกแบบรายการตามความต้องการ จะปรับเวลาให้ตรงกับวันหยุด นักศึกษา กศน. จะได้เข้าไปรับชม คิดเป็นร้อยละ 0.66 ควรมีสื่อที่ครบถ้วน และหลากหลายในทุกรอบดับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.52 ควรผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อถึงดูดความสนใจผู้เรียน เช่น ผลิตรูปแบบละครสั้น ทำสื่อแบบ CAI ต้องการคู่มือครุ/ครุนักศึกษา สำหรับการรับชม ETV และควรมีการเพิ่มเติมองค์ความรู้ให้ครุอย่างทั่วถึงเพื่อการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.39 เท่ากัน ต้องการเนื้อหาการขายออนไลน์ และการสร้างช่อง YouTube จัดให้มีการอบรมการใช้สื่อ และรายการ ETV เป็นรายการที่ดีสำหรับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.26 เท่ากัน ขอให้กำลังใจทีมงานทำงานเต็มให้ความสามารถเพื่อพัฒนาการศึกษา ควรจัดให้มีกลุ่ม Line เพื่อแจ้งประชาสัมพันธ์รายการของ ETV ควรเน้นเนื้อหาทุกกลุ่มอาชีพเพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ควรมีวิชาเลือกเสรีครบทุกวิชา ควรมีวิธีการสอนหรือสื่อที่น่าสนใจมาก กว่าเดิม ควรมีการสำรวจความต้องการทุกปี จัดทำคู่มือการค้าขายออนไลน์ให้นักศึกษา จัดเนื้อหาให้ ครอบคลุมกับผู้เรียน ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒnarูปแบบใหม่ๆ ให้มีความหลากหลายน่าสนใจ ยิ่งขึ้น ต้องการสื่อที่เข้าถึงง่ายเข้าใจง่าย ต้องการให้ประชาชนลงทะเบียนเข้ารับชมและเรียนรู้เพิ่มแล้วได้ ทำแบบทดสอบเพื่อรับเกียรติบัตร ต้องการอุปกรณ์ งบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมแบบ ฝึกอบรมประชาชน ต้องการเทคนิคการสร้างสื่อเพื่อสร้างรายได้ พัฒนาสื่อที่หลากหลายควบคู่กับสังคม ปัจจุบัน เพิ่มนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้มากขึ้น ควรเพิ่มบรรยายการเรียนรู้ ทั้งใน และนอกสถานที่ ควรมีรูปแบบรายการที่หลากหลายทั้งความรู้และบันเทิงควบคู่กันเพื่อตึงดูดความสนใจ และการให้เวลาในแต่ละวิดีโอให้ความรู้ความน่าสนใจที่สั้นกระชับ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาและ

ประชาชน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีการส่งเสริมการศึกษาที่ดีมาก ความมีการสร้างแอปพลิเคชันการเรียนรู้ สรุประดีเด่นนื้อหาอย่างๆ ไม่ยืดยาว สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต , ทันสมัยและนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันที ต้องการให้กิจกรรมการสอนสำหรับคนพิการ ต้องการให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ต้องการสื่อเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันมาไว้ให้บริการใน กศน. ตำบล ต้องการสื่อที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ในวิชาภาษาอังกฤษ ต้องการสื่อแนวนำเสนอโปรแกรมที่ช่วยย้ำน้ำความสำคัญในชีวิตด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย ต้องการให้ทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสถานการณ์ในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.13 เท่ากัน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาอกรอบและ การศึกษาตาม อัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การใช้บริการ ปัญหา ข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับประชุมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา 2) เพื่อศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการ ผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ 3) เพื่อ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณในรูปแบบบิจิที่เจ็บสำรวจ (Survey Research) มีรูป ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 762 คน พบร้า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 72.44 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.56 ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครู ศศน. ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 95.41 รองลงมาคือ ครู ศศช. คิดเป็นร้อยละ 2.89 ครูอาสา คิดเป็นร้อยละ 0.92 และเป็นครูผู้ช่วย ครูสอนผู้พิการ นักศึกษา กศน. จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.26 ระยะเวลาการปฏิบัติ หน้าที่ส่วนใหญ่มีระยะเวลา 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.54 รองลงมาคือ ระยะเวลา 1 – 5 ปี คิดเป็น ร้อยละ 20.10 ระยะเวลามากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.40 ระยะเวลา 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 และระยะเวลา 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.96 ตามลำดับ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างนิยม ใช้ในการจัดการศึกษาอกรอบและ การศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุดส่วนใหญ่ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อ การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.21 รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV คิดเป็นร้อยละ 7.74 รายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ทั้งนี้ยังการใช้สื่ออื่นๆ เช่น หนังสือเรียน แบบเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.79

1. ความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.1 การให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรทัศน์มือถือ สมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 66.14 รองลงมาคือรับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์ โน๊ตบุ๊ก คิดเป็นร้อยละ 57.35 รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 35.43 และรับชมทาง เกเบิลทีวีส่วนห้องถิน คิดเป็นร้อยละ 1.99 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 57.87 รองลงมา คือ รายการตีวีเข้มเต็มเต็ม

ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 58.01 รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย คิดเป็นร้อยละ 41.20 รายการ ส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 40.02 รายการพัฒนาครุและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.64 และรายการอาชีวิน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เปิดรายการ ETV ให้บริการ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.54 รองลงมา คือ เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.71 เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.09 และเปิดให้รับชมทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 0.66 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้รับบริการโทรศัพท์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.02 ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 37.27 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 9.05 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 4.07 และคนพิการ คิดเป็นร้อยละ 0.13 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เพื่อการศึกษา (ETV) เมล็ดภายนอก ใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67.85 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.53 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 1.97 และ จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรศัพท์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.61) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.74) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.58) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากการ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.59) รูปแบบรายการและวิธีการนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.58) และ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.59) ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.60) เท่ากัน และระยะความยาวของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ และช่วงเวลาในการเผยแพร่องค์ความรู้ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.61)

1.2 การให้บริการและการรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนใหญ่คือ เครื่องรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมา รับฟังทางakuปรัชญารับสัญญาณดาวเทียมช่อง R32 คิดเป็นร้อยละ 11.00 และ รับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz คิดเป็นร้อยละ 5.19 ตามลำดับ โดยไม่เครื่องรับฟังรายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 30.71 ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 63.65 รองลงมา คือ ผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 28.87 และผ่านทางเครื่องรับวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 7.48 และ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบและรับฟังรายการย้อนหลัง คิดเป็นร้อยละ 68.11 และรับฟังรายการสด คิดเป็นร้อยละ 31.89 ตามลำดับ

1.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวิน พบร้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวินที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 81.23 รองลงมา คือ สื่อโทรศัพท์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.62 สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD คิดเป็นร้อยละ 20.20 และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ

9.58 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวฯ ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.59 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 56.56 ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.97 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 25.75 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 12.20 และกลุ่มผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาชีวฯ เฉลี่ยต่อสปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 65.09 รองลงมาคือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 32.68 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 1.71 จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.39 และจำนวน 100 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.13 ตามลำดับ

1.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบร่างกุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 72.31 รองลงมาคือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊กของครุ กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 18.90 และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 8.79 ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.98 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 61.42 ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.43 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 17.19 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 11.55 และอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 0.52 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอธิบาย ได้แก่ Line คิดเป็นร้อยละ 88.58 รองลงมา คือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 86.61 YouTube คิดเป็นร้อยละ 69.55 TWITTER คิดเป็นร้อยละ 3.41 และอื่นๆ เช่น Google classroom TikTok คิดเป็นร้อยละ 1.57 เท่ากันตามลำดับ โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 89.10 รองลงมา คือ เผยแพร่ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 53.80 การค้าขายออนไลน์ OOCC คิดเป็นร้อยละ 50.26 และ Digital Literacy คิดเป็นร้อยละ 46.19 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.27 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88 จำนวน 41 – 60 คน คิดเป็นร้อยละ 4.07 จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.52 และจำนวน 100 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ

2. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอธิบาย

2.1 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) โดยภาพรวมพบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหาไม่เสถียร และค่อนข้างช้า คิดเป็นร้อยละ 60.76 อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่าไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 46.06 เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับวันพักกลุ่มของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.60 โทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ

22.83 ต้องการให้ผลิตรายการ ที่มีข้อมูลที่ทันสมัยน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 1.83 ความมีการประชาสัมพันธ์ ช่องทางการรับชมย้อนหลังผ่านช่องทางต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.71 ควรจัดการออกอากาศให้ตรงกับเวลา เรียน/เวลาพักกลางวันของนักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.44 ความมีการตรวจสอบสัญญาณ TV อุปกรณ์ตลอดเวลาว่ามีความพร้อมในการให้บริการหรือไม่ เนื่องจากสัญญาณการรับชมไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 1.18 ความมีการพัฒนาการผลิตรายการ ETV ให้น่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 0.52 เท่ากัน ความมีงบประมาณสนับสนุนทางด้าน TV หรือสื่อที่สามารถใช้ ETV ได้สะดวกกว่าปัจจุบัน ควรส่งเสริมการรับชมผ่าน Youtube ได้และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ໂทรอทศน์เก่าและเสีย ควรส่งเสริมสื่อที่ทันสมัย และปรับปรุงอุปกรณ์ให้ทันสมัยขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.26 เท่ากัน การสมัครเป็นสมาชิก ETV เข้ายากมาก เเพระต้อง ผ่าน e-mail บางครั้งจำรหัสผ่านไม่ได้เข้าไม่ได้ ต้องการให้มีการสามาดแบบตอบโต้สองทาง ขอขอบคุณที่มีรายการดีๆ ขอให้จัดรายการดีๆ ต่อไปต้องการให้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ต ในทุกตำบล อย่างทั่วถึง กศน. ตำบล ขาดอุปกรณ์ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ความมีการติดตั้งระบบหัวไฟฟ้าในดาวเทียม หรือผ่านระบบออนไลน์ให้ครอบคลุมทุกตำบลความมีการผลิตรายการให้ครอบคลุมทุกรายวิชาที่ กศน. เปิดสอน ในแต่ละภาคเรียน ควรเน้นเนื้อหารายการด้านศีลธรรม วิชาชีวิต (การใช้ชีวิตในยุคสื่อโซเชียลเจริญเต็ม ศีลธรรมตอกตั้งมากความมีเสริมด้านนี้เสริมในทุกกิจกรรม) ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับชมที่ช่อง ETV เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตรับชมรายการ ความมีการนำคลิปของ ETV ลงใน YouTube ทุกสปด้าท์ ความมีการพัฒนาการเข้าถึงที่สะดวกมากขึ้น ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ความมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและให้ความรู้ที่กระชับและเข้าใจง่ายความมีตารางออกอากาศเวลาส่งให้เหมือนเมื่อก่อน อย่างเพียงพอ ความมีเนื้อหารายการในรูปแบบสื่อ VCD วิชาต่างๆ ส่งมาให้ กศน. ตำบล ความมีการพัฒนาด้านการผลิตอย่างต่อเนื่องในทุกรายวิชา ความมีลิงค์การเข้าถึงข้อมูลสื่อต่างๆ ให้กับ ครู กศน. ควรส่งเสริม การศึกษาแบบออนไลน์ให้กว้างขวางและครอบคลุม ความมีการปรับรูปแบบรายการ การนำเสนอให้ทันต่อ บริบทโลก ควรให้มีการสัมภาษณ์นักสถานที่ ตามที่ต่างๆ เพื่อเพิ่มความสนใจและมีส่วนร่วม ต้องการให้ จัดทำคลังข้อมูลของ ETV โดยเฉพาะ เป็นรายวิชาแล้วเผยแพร่ให้กว้างขวาง ควรจัดรายการให้ได้ตรงตาม ความต้องของผู้รับบริการ ต้องการให้เน้นเนื้อหาอาชีพที่มีความหลากหลายและตรงตามความสนใจของ ผู้รับบริการ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. ให้เป็นปัจจุบัน ต้องการให้มี การติดตั้งดาวเทียมที่ทันสมัยกว่านี้ ต้องการให้มีการติดตามทุกวิชารวมทั้งวิชาเลือกเรียนหลักสูตร กศน. ทุกอย่างตอนนี้สมบูรณ์แบบอยู่แล้วต้องการความรู้ เทคนิคง่ายๆ ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ให้สด ใหม่ ใช้ นักศึกษา กศน. บางคนไม่มีโทรศัพท์ ไม่สะดวกต่อการรับชม นักศึกษามิ่งสนใจสื่อของ ETV ช่อง ETV เป็นช่องสื่อที่มีประโยชน์มากๆ ช่อง ETV เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ของ นักศึกษา สื่อ ETV เป็นสื่อที่ดีและมีประโยชน์ในการที่จะเรียนรู้เพื่อจะนำไปใช้ในการทำงาน ต้องการให้ พัฒนาเนื้อหารายวิชาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและพัฒนาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ความเสถียร ต้องการให้พัฒนานาเนื้อหาและรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ปัจจุบัน ความมีพัฒนาเป็นรูปแบบ การ์ตูนอนิเมชั่นเพื่อดึงดูดความสนใจ ควรเพิ่มเนื้อหาการติวการสอบ ก-net หลักสูตร กศน. เพิ่มเติม ความมีคลังสื่อออนไลน์ในการติววิชาเรียนของ กศน. สื่อ ETV เป็นรายการดีแต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก วิทยากร ETV

สอนเรื่องเดินไปนักศึกษา กศน.คิดตามมีเป้าทัน อย่างเช่น วิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ ควรส่งเสริมนี้เนื้อหาด้านการทำอาชีพ ต้องการให้มีการสอนให้ตรงกับวิชาที่ลงทะเบียนเรียน รายการของ ETV สามารถนำสื่อไปใช้เสริมในการสอนได้ดี รายการ ETV สามารถเรียนรู้ได้ตามสนใจ หลังจากออกอากาศไปแล้ว ความนึงช่องทางแนะนำให้นักศึกษาได้ทราบและสามารถดาวโหลดเนื้อหาบททวนย้อนหลังได้ ต้องการให้ขยายเวลาการจัดรายการเพิ่มมากขึ้นในส่วนของรายการอาชีพ เพื่อความรู้ความเข้าใจ ต้องการให้มีเนื้อหาหลักหลายวิชา และต้องการให้เจ้าเนื้อหารายวิชาที่ลงทะเบียนของ กศน. ในภาคเรียนนั้นๆ มานำเสนอออกอากาศ คิดเป็นร้อยละ 0.13 เท่ากัน ตามลำดับ

2.2 ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา พบว่า ความมีการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจเพื่อการรับฟังรายการวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 17.20 ความมีการรับฟังวิทยุศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการรับฟัง คิดเป็นร้อยละ 13.97 ความมีการประชาสัมพันธ์ตารางออกอากาศในทุกช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 12.90 ผู้คนไม่ค่อยให้ความสนใจ สื่อวิทยุแล้ว คิดเป็นร้อยละ 8.60 ควรนำเสนอให้มีช่องทางการรับฟังผ่าน YouTube และสามารถรับชมย้อนหลังได้ คิดเป็นร้อยละ 7.52 ควรจัดรายการวิทยุที่มีเนื้อหาความรู้ต่อไปเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 6.45 ต้องการให้นำรายการวิทยุศึกษาไปเผยแพร่ในช่องทางที่เป็นที่นิยมของกลุ่มคนทั่วไป และความมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟังรายการวิทยุให้ครอบคลุมทุกคน ตำบล คิดเป็นร้อยละ 4.30 เท่ากัน ควรส่งเสริมการรับฟังได้จากมือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 2.15 ความมีการปรับกระจายสัญญาณการรับฟังให้ทั่วถึงหรือเพิ่มช่องทางอื่นๆ ความมีการพัฒนาคลื่นสัญญาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ควรกิจกรรมเนื้อหาที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้รับฟัง ควรใช้สื่อวิทยุในการพูดคุยเรื่องประสบการณ์ แซร์ความรู้ ควรผลิตรายการให้น่าสนใจมากกว่า นี้ และพัฒนาด้านเทคนิคการนำเสนอเนื้อหา ควรผลิตรายการให้มีการพัฒนาระบบให้เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกต่อการรับฟัง ความมีการอบรมพัฒนาการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาให้กับครุ กศน. ความมีกิจกรรมเชิญชวนการร่วมรับฟังรายการวิทยุ (ให้รางวัล/ถามตอบ) ควรส่งเสริมการรับฟังผ่าน YouTube แทนจะดีกว่า ควรให้ตรงเวลา กับนักศึกษาที่เรียนหรือเพิ่มช่องทางการรับฟังย้อนหลัง ควรจัดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียน รายการวิทยุดีมากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะประชาชนในชนบทยังรับฟ้าสารจากช่องทางนี้ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่มีข้อมูลใหม่ๆ ที่น่าสนใจ ควรการมีการพัฒนาคลื่นความถี่ เน้นพื้นที่ห่างไกลเพื่อการรับฟังที่ทั่วถึง ปัจจุบันมีสื่อที่ทันสมัยสะดวกต่อการรับฟัง รายการวิทยุต้องมีการพัฒนารูปแบบบริการให้น่าสนใจเพื่อให้นักศึกษาได้รับข่าวสารที่ทันสมัย และเพื่อพัฒนาตัวเอง สื่อวิทยุมีประโยชน์ต่อการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมความรู้ตามอัธยาศัยได้ สื่อวิทยุไม่ตอบโจทย์การเรียน เนื่องจากเป็นแค่การพังอย่างเดียว ไม่มีสิ่งเร้าผู้เรียนให้สนใจ รายการวิทยุรายการเดิมดีอยู่แล้ว รายการวิทยุต้องสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ความมีการส่งเสริมให้ นศ.กศน. เห็นความสำคัญของการวิทยุเพื่อการศึกษาและขยายเครือข่าย นศ.กศน. และผู้รับชมให้มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ สื่อวิทยุเป็นสื่อที่ได้รับฟังข่าวสารรวดเร็วเข้าถึงทุกคน และสื่อวิทยุเป็นสื่อที่ไม่สามารถตอบโต้ได้ระหว่างออกอากาศ คิดเป็นร้อยละ 1.07 เท่ากัน ตามลำดับ

2.3 ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน พบว่า ความมีการพัฒนาสื่อใหม่ให้มีความทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 51.06 ต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นสื่อที่นักศึกษา กศน. สามารถเข้าถึงได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 9.22 ความมีประชาสัมพันธ์ให้มีมากขึ้น ตลอดจนการแนะนำของทางการรับชมสื่ออาเซียน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ควรเพิ่มนื้อหาให้หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 6.38 สื่ออาเซียนดีอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.55 ควรจัดสื่อออนไลน์และสามารถรับชมย้อนหลังได้ คิดเป็นร้อยละ 2.13 ควรนำเสนอในรูปแบบ Infographic เข้าใจง่าย เพื่อเพิ่มความสุขแบบไปกับการเรียนรู้ ควรที่จะพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย และเข้าใจง่ายสำหรับประชาชนทั่วไป ต้องการของประมาณในการสนับสนุนการหาสื่ออาเซียน ต้องการสื่อการเรียนการสอนเนื้อหาอาเซียนเพิ่มมากขึ้น สื่ออาเซียนขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ศึกษา ควรปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ ความมีสื่อที่หลากหลายและทันสมัยในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ควรจัดทำสื่ออาเซียนในรูปคลิปวิดีโอ สร้างความน่าสนใจและนำเสนอผ่านระบบออนไลน์ ความมีการอบรมการใช้สื่ออาเซียน ต้องการเนื้อหาด้านภาษาอาเซียนให้ครบถ้วน ประเทศในกลุ่มอาเซียน นักศึกษา กศน. ไม่ค่อยสนใจสื่ออาเซียน สื่ออาเซียนเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์มาก ต้องการแผ่นโปรดัชั่นประชาสัมพันธ์ ต้องการให้พัฒนาเนื้อหาให้ตรงกับผู้เรียนต้องการพัฒนาสื่ออาเซียน ให้เข้ากับชีวิตประจำวันของประชาชน ควรเพิ่มข้อมูลข่าวสารด้านอาเซียนให้มากขึ้น ควรเพิ่มจำนวนสื่ออาเซียนที่หลากหลาย มีการสำรวจและพัฒนาปรับปรุงสื่อย่างต่อเนื่อง มีการอัพเดทข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันของอาเซียน สื่ออาเซียนมีประโยชน์ต่อการศึกษา ความมีการผลิตสื่อเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง ความมีการรับซองผ่านทางช่อง YouTube ควรส่งเสริมแบบกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในหลักสูตรและนอกสถานที่ ควรสอดแทรกความรู้ในเนื้อหาวิชาเรียน ต้องการสื่อใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาไว้ให้บริการใน กศน. ตำบล ต้องการให้มีลิงค์เฉพาะด้านอาเซียน เพื่อจะได้ส่งให้นักศึกษา และต้องการให้มีบริการสื่อเพียงพอ กับกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

2.4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า ความมีการสนับสนุนติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ใน กศน. ตำบล ให้หัวถึง คิดเป็นร้อยละ 12.95 ความมีการเพิ่มความเร็วสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.88 ควรเพิ่มความเร็ว WiFi ณ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 10.36 ควรจัดหาสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชน คิดเป็นร้อยละ 5.18 ควรจัดหากомพิวเตอร์ให้บริการ และคอมพิวเตอร์ไม่พอสำหรับผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 4.66 เท่ากัน ควรสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ให้ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ควรพัฒนาสื่อให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และควรให้จัดหาสื่อ online มาส่งเสริมสนับสนุนครูตำบล เพราครูตำบล มีภาระในการจัดกิจกรรมที่มากและหลากหลาย ไม่มีเวลาสร้างสื่อ บางคนไม่มีความรู้ความสามารถในการสร้างสื่อ online คิดเป็นร้อยละ 3.63 เท่ากัน สื่อออนไลน์ดีมาก ความมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.11 ต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 2.59 ส่วนมากใช้สื่อออนไลน์จากโทรศัพท์ มือถือสมาร์ทโฟน ความมีการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านนี้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 2.07

ต้องการงบประมาณจัดซื้อสื่อใหม่ๆ ควรปรับปรุงสื่อให้ทันสมัย ต้องการให้มีประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์มากขึ้นหรือให้ไปสเปเตอร์ติดที่ กศน. ตำบล ควรมีการสนับสนุนให้มีคอมพิวเตอร์ 5 เครื่องให้บริการที่ กศน. ตำบล และขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีในการส่งเสริมการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 1.55 เท่ากัน ควรมีการอบรมให้ความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัล ควรเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้นสร้าง Big DATA ควรมีการผลิตสื่อให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน นักศึกษา กศน. ขาดสื่อคอมพิวเตอร์/บางคนอยู่สถานที่ห่างไกล กศน. ตำบล ควรมีการพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ควรมีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กให้กับผู้รับบริการไว้ทุก กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 1.03 เท่ากัน ควรมีการกระจายสื่อออนไลน์เพื่อให้บริการอย่างทั่วถึง ควรมีการจัดสื่อออนไลน์ให้กับ กศน. ตำบล สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ใช้งานง่ายและสะดวก ควรมีการพัฒนาระบบออนไลน์ให้น่าสนใจ ควรมีการการอัพเดทข้อมูลเนื้อหาสื่อออนไลน์ให้เป็นปัจจุบัน ควรมีแผ่นพับแนะนำสื่อออนไลน์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียบพร้อมให้บริการ ควรมีอุปกรณ์รองรับความต้องการในการใช้สื่อออนไลน์ที่ กศน. ตำบลมากขึ้น จัดทำสื่อออนไลน์ที่เนื้อหาสั้นกระชับและเป็นเรื่องที่น่าสนใจ จัดรูปแบบสื่อให้เหมาะสม ควรมีการจัดทำคอมพิวเตอร์/สมาร์ทโฟน ให้นักศึกษา กศน. ยิ่งเรียนเพื่อการเรียนรู้ที่ไวขึ้นมากด้วย ควรจัดให้มีการพัฒนาสื่อทุกตำบลและพัฒนาเครือข่ายในการใช้เพื่อส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ต ควรมีการจัดอบรมการใช้สื่อออนไลน์ ควรมีการปรับขนาดไฟล์ข้อมูลให้เล็กลงเพื่อจ่ายต่อการดาวน์โหลด นำมาใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 0.52 เท่ากัน ตามลำดับ

3. ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

3.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 10.26 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.15 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.96 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 3.66 สาระพื้นฐาน ของ กศน. และการติวเข้มเติมเต็มความรู้ วิชาหลัก คิดเป็นร้อยละ 2.93 เท่ากัน ประวัติศาสตร์ชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 2.56 เศรษฐกิจพอเพียง วิชาบังคับที่ยก วิชาตรงตามรายวิชาที่ลงทะเบียน และทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 1.46 เท่ากัน สุขศึกษาพลศึกษา วิชาภาษาอาเซียน เนื้อหาที่นำไปใช้ได้จริง เน้นเนื้อหาภาษาฯ กัญชาและกระท่อม และภูมายกการใช้สื่อออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 1.09 เท่ากัน พลังงานทดแทน / โซลารเซลล์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน สิ่งที่เกี่ยวข้องการใช้ในชีวิตประจำวัน วิชาสังคมศึกษา วิชาคณิตศาสตร์ วิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาลูกเสือ การสรุปเนื้อหาย่อๆ เนื้อหาบุญคุณของพระมหาภัตติยไทยทุกๆ พระองค์ ใช้สื่อชีดี แทนหนังสือ ในรายวิชาสามัญ คุณมีการติวข้อสอบสรุปเนื้อหารายวิชาต่างๆ ความรู้ที่นักเรียนต้องมีเนื้อหาที่เจาะลึกกว่าเดิม คลังข้อสอบ

แบบทดสอบ เนื้อหาสั้นๆ การทำโครงการวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์ การดำรงชีวิตให้ปลอดภัยจากโรคต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากัน ตามลำดับ

3.1.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 17.32 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.08 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.29 วิชาสามัญทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 3.91 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 2.23 วิชาสังคม วิชาเลือกเสรี ภาษาต่างประเทศ ตัวเข้ม ตามที่ข้อสอบ ความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน และเนื้อหาเกี่ยวกับติดจัลการใช้เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 1.11 เท่ากัน หลักสูตร ด้านสุขภาวะการป้องกันตัว จากโรคระบาดในปัจจุบัน สื่อการเรียนการสอน กศน. วิชาภาษาญี่ปุ่น วิชาพัฒนาอาชีพ วิชาพัฒนาสังคม วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย รายวิชาเลือก เทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน เทคนิคบริการคอมพิวเตอร์ ทุกรายวิชาในหลักสูตร บังคับและวิชาเลือก ทักษะชีวิตในยุคปัจจุบัน ทักษะการทำบัญชี การออกแบบผลิตภัณฑ์ขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมด้านการเรียนการสอนวิชาต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ การปกคลุมในระบบประชาธิปไตย การทำวิจัย การทำโครงการ การใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง กัญชาและกัญชงศึกษา กลุ่มสาระวิชาพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากัน ตามลำดับ

3.1.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคกลาง พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 6.38 เท่ากัน รองลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.96 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 2.13 วิชาการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาคอมพิวเตอร์ รายวิชาบังคับทุกวิชา วิชาวัสดุศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา สื่อเสริมในรายวิชาที่ยก วิชาพื้นฐาน การตัวเข้มให้ตรงกับเนื้อหาของ กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.42 เท่ากัน กลุ่มสาระความรู้พื้นฐาน การใช้สื่อที่หลากหลายวิทยาศาสตร์ เนื้อหาเกี่ยวกับเซลล์ ทักษะการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ประวัติศาสตร์ ต่างๆ ของประเทศไทยในแต่ละยุคสมัย รายวิชาและเนื้อหาที่ตรงตามกับแผนการสอนในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน ตามลำดับ

3.1.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 13.63 เท่ากัน รองลงมา คือ วิชาเลือกบังคับทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 5.68 วิชาภาษาไทย และวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.54 เท่ากัน วิชากัญชาและกัญชง วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย วิชาเลือกที่เกี่ยวกับการทำเหมืองชีวิต และวิชาหลัก คิดเป็นร้อยละ 2.27 เท่ากัน การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ การสรุปย่อ ทุกรายวิชา วิชาการเงินเพื่อชีวิต วิชาภาษาไทย วิชาชีววิทยา วิชาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน

3.1.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคใต้ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 9.88 เท่ากัน รองลงมาคือ รายวิชาพื้นฐาน และวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.64 เท่ากัน การตัววิชาบังคับ การทดลองงานวิทยาศาสตร์ การทำโครงงาน เทคโนโลยีกับการเรียนรู้ เนื้อหาเกี่ยวกับเซลล์ เนื้อหา เกี่ยวกับพัฒนารูปแบบ เนื้อหาตัวเข้มในรายวิชาต่างๆ แนวข้อสอบ วิชาการพัฒนาอาชีพ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาดิจิทัล วิชาพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิชาภัยธรรมชาติ วิชาเลือก เสรี กศน. วิชาเลือกไม่บังคับเนื่องจากบางวิชาไม่มีข้อมูล สังคมยุคปัจจุบัน หลักสูตรห้องถีน คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพ

3.2.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา อาชีพตามความสนใจ ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ คิดเป็นร้อยละ 6.96 รองลงมา คือ การเกษตรกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 5.13 อาชีพการขาย ของออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 4.76 การทำอาหาร และอาชีพแปลงใหม่ ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 2.93 เท่ากัน การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ การพัฒนาอาชีพ การต่อยอดอาชีพเดิม และการسانตผลกระทบจาก Harvey คิดเป็นร้อยละ 1.46 เท่ากัน ซึ่งทางการเข้าสู่อาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ อาชีพใหม่ๆ ที่ตลาดต้องการ และส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับประชาชน คิดเป็นร้อยละ 1.09 เท่ากัน เรื่องที่สอดคล้องกับสังคม ภูมิภาคอิสาน การเพาะเห็ดฟาง การใช้เทคโนโลยี การจัดสถาน การตลาด การตัดเย็บเสื้อผ้า การห่อผ้า พื้นเมือง การห่อผ้าลายขอ การนวดเพื่อสุขภาพ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าพื้นฐาน สมุนไพรรักษาโควิด อาชีพที่สามารถทำเองได้ที่บ้านและมีช่องทางมีติดต่อรองรับ และอาชีพการสร้างรายได้ให้ชุมชนที่ยังยืน คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน 1 คน 1 อาชีพ กลุ่มสนใจ อาชีพที่สามารถใช้เวลาไม่นาน 3 ชั่วโมง เช่น สลัดໂโรตี เนื้อหาอาชีพที่กำลังนิยมในปัจจุบัน เรื่องการพัฒนาอาชีพ การต่อยอดอาชีพเดิม เศรษฐกิจพอเพียง การเพาะเห็ด การทำแพคเกจผลิตภัณฑ์ การเพาะเห็ดโคน การเลี้ยงโคนเนื้อ การเลี้ยงไก่ชน การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อผลิตปุ๋ยไส้เดือน การเลี้ยงปลา การแปรรูปอาหาร การแพคกิ้งผลิตภัณฑ์ การค้าขาย ออนไลน์ การขายภาพถ่าย กระทิง/ไอคอน การจัดทำ/การตกแต่งสวนหย่อม การจัดทำหลักสูตรอาชีพ การติดตั้งระบบโซล่าเซลล์ การห่อผ้าลายสายฝน การห่อผ้าลายสิริวัณวี การทำเซรามิก การทำไม้กวาด การทำงานไม้ไทย การทำข้าวเกรียบสูตรต่างๆ การทำอาชีพที่ยังยืนและสามารถเลี้ยงตัวเองได้ การนำนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน การปรับปรุงบำรุงดินโดยวิธีธรรมชาติ การมัดหมี, การย้อมไหม การส่งเสริมอาชีพ ตรงตาม ความต้องการของประชาชน การสนับสนุนการติดข่าว การทำข้าวเกรียบ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การอาชีพ แบบหลักสูตรระยะสั้น ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นวิชาภูมิปัญญาห้องถีนด้านอาชีพ สร้าง อาชีพเสริมในชุมชน อาชีพการเลี้ยงสัตว์ อาชีพการขันโคขาย อาชีพที่ใช้ทุนไม่มากเกินไป อาชีพที่มีวัสดุ ห้องถีนในตำบล อาชีพหลักหลาย คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคเหนือ พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 15.64 รองลงมา คือ การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 5.59 การขายสินค้าออนไลน์ และการทำอาหารหวาน คิดเป็นร้อยละ 5.03 อาชีพระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 3.91 การส่งเสริมอาชีพการมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 3.35 การทำงานไม้ไทย และการแปรรูปอาหาร คิดเป็นร้อยละ 2.79 ส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้บั้นคง คิดเป็นร้อยละ 2.23 ช่างท่อไป คิดเป็นร้อยละ 1.67 การประดิษฐ์จากใบตอง ซองทางพัฒนาอาชีพ เทคนิคการขาย อาชีพที่ทำรายได้ทุกวัน และการออกแบบผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 1.12 เท่ากับ กระบวนการกรุ่น การจำหน่าย บรรจุภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ การใช้สื่อออนไลน์ การทำอาหารในห้องถัง การทำอาหารเพื่อสุขภาพ การทำอาหารสร้างรายได้ การปักลายต่างๆ การแปรรูปเนื้อหมู การแปรรูปผลิตทางการเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพาะขยายเชื้อ การเย็บปักถักร้อย การเรียนรู้ การทำอาชีพเสริมรายได้เพิ่มเติม ที่หลักหลาด ตอบโจทย์ทันตามยุคปัจจุบัน การเลี้ยงปูนา การเลี้ยงหอยเชลล์ การส่งเสริมการประกอบอาชีพ การสร้างโลโก้สินค้า การหาตลาดส่งสินค้า การอุดสาಹกรรมอาหาร งานฝีมือ ซึ่งการทำมาหากิน ช่างพื้นฐาน ช่างสาขาต่างๆ อาชีพระยะสั้นทำง่ายขายเร็ว ด้านจัดการเรียนการสอน ต้องการหลักสูตรที่ หลากหลาย ทักษะการขาย ทักษะการดำเนินชีวิต เทคนิคการสร้างแบรนด์ เทคนิคสร้างอาชีพพื้นฐาน ง่ายๆ สามารถทำวัสดุในห้องถังทำได้ ธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จ เรื่องที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และนำไปทำขายได้ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบไม่ใช่สารเคมีแต่ให้ผลผลิตสูง หลักสูตรอาชีพที่สามารถนำมาใช้ได้เลย ออกแบบผลิตภัณฑ์ อาชีพเกี่ยวกับงานฝีมือ อาชีพที่สามารถจัดสอนในรูปแบบออนไลน์ อาชีพที่ หลากหลายทันสมัย อาชีพในยุคปัจจุบัน อาชีพสำหรับผู้ที่ตกงานและผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคกลาง พบว่า ครู กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่ตลาดต้องการ คิดเป็นร้อยละ 4.25 รองลงมา คือ การขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 3.55 การสร้างอาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน และอาชีพที่ทันสมัยใช้เวลาสั้นสามารถสร้างอาชีพได้ คิดเป็นร้อยละ 2.83 เท่ากับ การเกษตร และการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 2.13 เท่ากับ การทำจักสาน การทำอาหารขนมเพื่อการค้า และช่างพื้นฐานแขนงต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.42 เท่ากับ การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การดูพระเครื่อง การทำอาหารหวานและอาหารหวาน, การทำสิ่งประดิษฐ์ ช่างต่างๆ การปลูกบอนสี การแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ห้องถัง การเลี้ยงสัตว์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ งานพานิชยกรรมและบริการ ซึ่งทางการขายผ่านออนไลน์ ตลาดที่รองรับผลิตภัณฑ์ของ กศน. ซึ่งทางการพัฒนาอาชีพ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ วิชาที่มีความทันสมัย เน้นสอนการปฏิบัติอาชีพงานเดียว คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากับ ตามลำดับ

3.2.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคตะวันออก พบร่วม ครุ กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การฝึกอาชีพที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 9.09 รองลงมา คือ การเกษตร การค้าขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 5.68 ซึ่งที่นิยมต่างๆ และอาชีพระยะสั้นที่สามารถทำได้ในวันเดียวคือไม่หน้าเบื้อง คิดเป็นร้อยละ 2.27 ความรู้เกี่ยวกับกัญชาและกัญชง การค้าขาย การใช้คอมพิวเตอร์ การหอยสืบ กการทำกรอบรูปหล่อ การทำงานเบօกรี การทำโซล่าเซลล์ การทำบรรจุภัณฑ์ การทำไม้กวาดดอกหญ้า การปลูกและการแปรรูปสมุนไพร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ สถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาตนเองในด้านทักษะการประกอบอาชีพเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับคหกรรม ทำกินได้ ทำขายราย เนื้อหาพัฒนาให้ทันสมัย เรื่องเกษตรอินทรีย์ การทำงานประเภทต่างๆ ส่งเสริมการจัดอาชีพ อาชีพที่สามารถสร้างรายได้ และต่อยอดในชุมชน อาชีพในห้องถัง อาชีพเสริมสร้างรายได้ คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน ตามลำดับ

3.2.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาอาชีพของภาคใต้ พบร่วม ครุ กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตร คิดเป็นร้อยละ 11.11 รองลงมา คือ การค้าขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 7.40 การทำอาหารและขนมต่างๆ และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 4.93 การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 3.70 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพที่หลากหลายและทันสมัย และอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในยุคโควิด คิดเป็นร้อยละ 2.47 เท่ากัน การใช้เทคโนโลยี การตัดต่อวิดีโอยากรู้สินค้าทางออนไลน์ การทำคลิปวิดีโอนำเสนองานอาชีพ การทำน้ำพริกรสเด็ด การทำบรรจุภัณฑ์ใส่เครื่องสำอาง การทำอาชีพเพื่อส่งเสริมให้กับประชาชน การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น การปลูกต้นไม้เชิงธุรกิจ การออกแบบแม่พิมพ์ลายผ้า งานหัตถกรรม งานฝีมือ จัดนิทรรศการ เนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพในห้องถังตัวเอง ช่องทางการขายสินค้าทักษะการขยายอาชีพ ทักษะชีวิต ทุกรายวิชาที่ กศน.จัดกิจกรรม เทคนิคการประกอบอาชีพการค้าออนไลน์ สื่อในการประกอบอาชีพ หลักสูตรเกี่ยวกับการประกอบอาหาร คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัตรายศัย

3.3.1 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัตรายศัย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัตรายศัย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบร่วม ครุ กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา ส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 1.46 รองลงมา คือ การดูแลสุขภาพในยุคโควิด เทฤตการณ์ข่าวสารที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 1.09 เท่ากัน การขายออนไลน์ การใช้ชีวิตในยุคโควิด19 เนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม และการเมืองสารานะ ภาษาจีน สื่อสารที่นิยม ของ กศน. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาชีพที่เข้ากับแต่ละชุมชน และการป้องกันเชื้อไวรัสโควิด 19 คิดเป็นร้อยละ 0.73 เท่ากัน ทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตของศตวรรษ ที่ 21 การเกษตรชาวบ้าน การเขียนโปรแกรมมือถือ การจัดการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสื่อสารออนไลน์ ประวัติศาสตร์ การใช้สื่อออนไลน์ การตั้งครรภ์ในคุณแม่วัยใส การทำ

ปุ่ยชีวภาพ การทำอาชีพเสริมให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป การทำอาหารหวาน การแนะนำโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย การปลูกเมล่อน การมีมารยาททางสังคม การเลี้ยงสัตว์ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมประชาธิปไตยในสังคม การสนับสนุนภาษาต่างประเทศ เกษตรคุณภูมิใหม่ ความต้องการในชุมชน ความรู้ทั่วไป ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน คอมพิวเตอร์ โคล หนอน นา โมเดล โครงการวิทยาศาสตร์ จิตอาสา ช่างซ่อมสาขาต่างๆ ช่างเบื้องต้น ดนตรีศึกษา ดาวรากสตร์ ต้องการให้คนกลับมาดูพื้นดินของตนเองโดยไม่ใส่สารเคมี การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ต้องการให้เนื้อหาแต่ละหลักสูตร มีความกระชับ เข้าใจง่าย เวลาเรียนไม่นาน ก็สามารถเข้าใจได้ แนวโน้มเรียนออนไลน์ เนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาแนวสิ่งประดิษฐ์ DIY แนวข้อสอบปลายภาค ประชาธิปไตย โปรแกรมตัดต่อวิดีโอ อย่างง่าย พัฒนาอาชีพ วิทยาศาสตร์น่ารู้ วิธีการสร้างสื่อการสอน วินัยจราจร ศิลธรรมในยุคการใช้สื่อโซเชียล เศรษฐกิจพอเพียง สารคดี สาระทักษะชีวิต อังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันแบบง่ายๆ อาชีพที่คนสนใจและพัฒนาขึ้นๆ อาหารเสริม คิดเป็นร้อยละ 0.37 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.2 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ พบว่า ครู คุณ.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร และความรู้ทั่วไปที่เป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 1.67 เท่ากัน รองลงมา คือ การจัดการศึกษาการค้าขายนอนไลน์ ธรรมะ ปัญญา และส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่อย่างสุดยอดให้กว้างขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยี โรคอุบัติใหม่/โควิด19 คิดเป็นร้อยละ 1.11 เท่ากัน กฎหมาย การใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ การดูแลสุขภาพ การตลาด การทำงานเสริม การทำสื่อการสอน การทำหน้าที่ไวยวajor มัคทายก การฝึกอาชีพระยะสั้น การพัฒนาอาชีพ การเลี้ยงสัตว์ การศึกษาตามอัธยาศัย การสอนการทำแพ็คเก็ตของสินค้าและบริการ โคล หนอน นา ด้านการท่องเที่ยว ทำสื่อออนไลน์ แนวทางการดำเนินชีวิต แนะนำการประกอบอาชีพ ลูกเสือ นันทนาการ เกม เศรษฐกิจพอเพียง สาระด้านสุขภาพ สื่อการสื่อสารภาษาอาเซียน หลักสูตรการจัดการศึกษาให้กับผู้สูงอายุ อาชีพทำเงิน คิดเป็นร้อยละ 0.56 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.3 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคกลาง

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคเหนือ พบว่า ครู คุณ.ตำบล มีความต้องการเนื้อหา การใช้งานสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน การใช้สื่อดิจิทัล การทำโครงงาน การปลูกบอนสี/การปลูกต้นไม้ต่างๆ การฝึกอาชีพนักศึกษา ความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สาระบันเทิง อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 0.71 เท่ากัน

3.3.4 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคตะวันออก พบว่า ครู คุณ.ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตรผสมผสาน โคล หนอน นา โมเดล คิดเป็นร้อยละ 3.40 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ การประกอบอาชีพ และความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 2.27 การเกิดสีนามิ ทักษะชีวิต การเลี้ยงกุ้ง การสร้างรายได้ ความรู้ในชีวิตประจำวันที่ทันเหตุการณ์

เนื้อหาที่ทรงกับหลักสูตร กศน. ทั่วไป วิชาจิตวิทยา ต้องการสื่อเทคโนโลยี อาเซียน เทคโนโลยีต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน ตามลำดับ

3.3.5 ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้

ความต้องการด้านเนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคใต้ พบร่วม กศน. ตำบล ส่วนใหญ่มีความต้องการเนื้อหา การขายของออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 4.93 รองลงมา คืออาชีพที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 2.47 การซ่อมคอมพิวเตอร์ การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร การประดิษฐ์สินค้าจากต้นกล้าโดย การป้องกันโรคโควิดสายพันธุ์ใหม่ การส่งเสริมด้านกีฬา เนื้อหาเรื่องที่ทันสมัย พลังงานทดแทน ภาษาอังกฤษ การวิจัยอย่างง่าย วิถีชีวิตร่วมเป็นอยู่ยุคปัจจุบัน หัดกรรม การทำขนม คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน ตามลำดับ

3.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา คือ ควรส่งเสริมสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 12.33 รองลงมา คือ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่ทันสมัยและเป็นที่ต้องการของประชาชน ไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 9.05 ควรมีการประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อออนไลน์ในช่องทางที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook Line Tik tok คิดเป็นร้อยละ 4.59 ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 1.57 ขอบคุณที่มีสื่อดีๆ ให้กับชาว กศน. คิดเป็นร้อยละ 1.18 การออกแบบรายการติวเข้มควรจะปรับเวลาให้ตรงกับวันหยุด นักศึกษา กศน. จะได้เข้าไปรับชม คิดเป็นร้อยละ 0.66 ควรมีสื่อที่ครบถ้วนและหลากหลายในทุกรอบดับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.52 ควรผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียน เช่น ผลิตรูปแบบ ละครสั้น ทำสื่อแบบ CAI ต้องการคู่มือครุ/ครุนักศึกษา สำหรับการรับชม ETV และควรมีการเพิ่มเติมองค์ความรู้ให้ครุอย่างทั่วถึงเพื่อการถ่ายทอดอย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.39 เท่ากัน ต้องการเนื้อหาการขายออนไลน์ และการสร้างช่อง youtube จัดให้มีการอบรมการใช้สื่อ และรายการ ETV เป็นรายการที่ดีสำหรับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.26 เท่ากัน ขอให้กำลังใจทีมงานทำงานเต็มให้ ความสามารถเพื่อพัฒนาการศึกษา ควรจัดให้มีกิจกรรม Line เพื่อแจ้งประชาสัมพันธ์รายการของ ETV ควรเน้น เนื้อหาทุกมิติเพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ให้ได้จริง ควรมีวิชาเลือก เสริมครบทุกวิชา ควรมีวิธีการสอนหรือสื่อที่น่าสนใจมากกว่าเดิม ควรมีการสำรวจความต้องการทุกปี จัดทำ คู่มือการค้าขายออนไลน์ให้นักศึกษา จัดเนื้อหาให้ครอบคลุมกับผู้เรียน ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ พัฒนารูปแบบใหม่ๆ ให้มีความหลากหลายน่าสนใจยิ่งขึ้น ต้องการสื่อที่เข้าถึงง่ายเข้าใจง่าย ต้องการให้ ประชาชนลงทะเบียนเข้ารับชมและเรียนรู้เพิ่มและได้ทำแบบทดสอบเพื่อรับเกียรติบัตร ต้องการอุปกรณ์ งบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมแบบฝึกอบรมประชาชน ต้องการเทคนิคการสร้างสื่อเพื่อสร้าง รายได้ พัฒนาสื่อที่หลากหลายควบคู่กับสังคมปัจจุบัน เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้ มากขึ้น ควรเพิ่มบรรยากาศการเรียนรู้ ทั้งใน และนอกสถานที่ ควรมีรูปแบบรายการที่หลากหลายทั้ง ความรู้และบันเทิงควบคู่กันเพื่อดึงดูดความสนใจ ต้องการให้เวลาในแต่ละวิดีโอให้ความรู้ความเวลาที่สั้น กระชับ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาและประชาชน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีการส่งเสริม

การศึกษาที่ดีมาก ควรมีการสร้างแอปพลิเคชันการเรียนรู้ สรุปประเด็นเนื้อหาอย่าๆ ไม่ยืดยาวย ลดคล้องกับการดำเนินชีวิต , ทันสมัยและนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันที ต้องการให้กิจกรรมการสอนสำหรับคนพิการ ต้องการให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ต้องการสื่อ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันมาไว้ให้บริการใน กศน. ตำบล ต้องการสื่อที่สามารถเข้าใจได้ง่ายในวิชาภาษาอังกฤษ ต้องการสื่อแนะนำ โปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตด้านออนไลน์สำหรับทุกกลุ่มอาชีพในทุกช่วงวัย ต้องการให้ทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิชีชีพและสถานการณ์ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 0.13 เท่ากัน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ครั้งนี้ ได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากข้อค้นพบ การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบร่วม สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

ส่วนใหญ่รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมารับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โดยใช้การรับชมผ่านระบบออนไลน์ ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ กศน. ตำบล และสัญญาณ อินเทอร์เน็ตของตัวเอง รายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ คือ รายการตีวีเข้มเต็มความรู้ รองลงมาคือ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ตามลำดับ การเปิดรายการ ETV ส่วนใหญ่ให้บริการสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีผู้รับบริการโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา (ETV) คือ นักศึกษา กศน. รองลงมาคือครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยรายใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน จำนวน 41 – 60 คน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหา อุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) คือ สัญญาณ อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชมบางครั้งมีปัญหาไม่เสถียร และค่อนข้างช้า รองลงมา คือ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่าไม่ทันสมัย เวลาตารางในการอุกอาจาไม่ตรงกับวันพักกัลุ่ม ของนักศึกษา โทรศัพท์มือถือขาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกัลุ่มใหญ่ ตามลำดับ ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษา ETV พบร่วม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ รูปแบบรายการและวิธีการนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ และระยะความยาวของรายการ (นาที) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือและช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัตตันวี คงดี (2552) กล่าวว่า พฤติกรรมการรับชมรายการโทรศัพท์มือถือเพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) กัลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการจำนวน 1 – 2 วัน / สัปดาห์ จาก True Vision ซอง 96 ซึ่งเป็น ประเภทรายการโทรศัพท์มือถือเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในช่วงเย็นและกลางคืน คือ เวลา

15.01 – 24.00 น. และรับชมรายการของสถานี (ETV) แต่ละครั้งเป็นเวลาประมาณ 15 – 30 นาที โดยมักจะรับชมจากที่บ้านของตัวเอง แสดงให้เห็นว่า โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีเนื้อหารายการที่ดี มีประโยชน์สามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพิ่มความปรับเปลี่ยนทางในการรับชมที่สามารถถ่ายทอดความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมถึงความต้องการ ให้กับผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ผู้สนใจ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ประกาศ บูรณะโสภณ (2551) กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนที่ มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กร คือ ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยีและนโยบายการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเข้มแข็งกันในการสนับสนุนการบริหารงาน เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยให้มีคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักคือการดำเนินงานภายใต้ระบบราชการ งบประมาณ และแรงกดดันจากการเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรครอง คือ วัฒนธรรมองค์กร แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ และโครงสร้างองค์กร

สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

กลุ่มผู้รับฟังที่รับฟังสื่อวิทยุเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เคยรับฟังวิทยุผ่านทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net และรับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ของ R32 ส่วนใหญ่รับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมา คือ รับฟังผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ และผ่านทางเครื่องรับวิทยุ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบและรับฟังรายการย้อนหลัง ปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจเพื่อการรับฟังรายการวิทยุ รองลงมา คือควรมีการรับฟังวิทยุศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการรับฟัง ควรมีการประชาสัมพันธ์ทางออกอากาศในทุกช่องทาง ผู้คนไม่ค่อยให้ความสนใจสื่อวิทยุแล้ว ควรนำเสนอให้มีช่องทางการรับฟังผ่าน Youtube และสามารถรับฟังรับย้อนหลังได้ ควรจัดรายการวิทยุที่มีเนื้อหาความรู้ต่อไปเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และต้องการให้นำรายการวิทยุศึกษาไปเผยแพร่ในช่องทางที่เป็นที่นิยมของกลุ่มคนทั่วไป และควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟังรายการวิทยุให้ครอบคลุมทุกคน. ตามลำดับ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันสื่อวิทยุเพื่อการศึกษาอาจไม่เป็นที่นิยมในการใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่นๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากกว่า อย่างไรก็ตามควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการได้รู้จักและเข้าใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุศึกษามากขึ้น และกลุ่มผู้ฟังเดิมยังคงคิดว่ามีรายการวิทยุที่จัดรายการนำเสนอ ผ่านคลื่นวิทยุเท่านั้น ยังไม่ทราบถึงช่องทางผ่านเว็บไซต์และสามารถรับฟังรายการย้อนหลังได้ จึงควรมีการแนะนำรายการวิทยุที่นำเสนอรวมทั้งนำเสนอในรูปแบบรายการให้มีความน่าสนใจ เช่น Live สตด โดยนำเสนอเนื้อหาที่กำลังได้รับความสนใจในปัจจุบันเพื่อสร้างแรงจูงใจในติดตามรับฟังต่อไป

สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ส่วนใหญ่มีการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษา รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษา เด็กและเยาวชน นักเรียนในระบบ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนน้อยใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ณ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน รองลงมาคือ จำนวน 21 – 40 คน จำนวน 41 – 60 คน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เห็นในการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า สื่ออาเซียนดีอยู่แล้วและควรมีการพัฒนาสื่อใหม่ให้มีความทันสมัย รองลงมา คือต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นสื่อที่นักศึกษา กศน. สามารถเข้าถึงได้ง่าย ความมีประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ตลอดจนการแนะนำซื้อทางการรับชมสื่ออาเซียน ควรเพิ่มเนื้อหาให้หลากหลาย ควรจัดสื่อออนไลน์และสามารถรับชมย้อนหลังได้ ควรนำเสนอในรูปแบบ Infographic เข้าใจง่าย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า รายการอาเซียนได้รับความสนใจสำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาอาเซียน ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงรายการให้น่าสนใจ รวมทั้งความมีประชาสัมพันธ์แนะนำซื้อทางการรับชมสื่ออาเซียนในรูปแบบการรับชมย้อนหลังได้ และผลิตรายการอาเซียนใหม่เนื้อหาเป็นปัจจุบัน

สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง รองลงมาคือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊กของครู กศน. ตำบล และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน. ตำบล ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษา เด็กและเยาวชน นักเรียนในระบบ และอีน ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line รองลงมา คือ Facebook YouTube TWITTER และอีนๆ เช่น google classroom TikTok ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา รองลงมา คือ เมยแพร์ช่าวสาร การค้าขายออนไลน์ OOCC และ Digital Literacy ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน จำนวน 41 – 60 คน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เห็นความมีการสนับสนุนติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ใน กศน. ตำบล ให้ทั่วถึงอย่างเพียงพอ รองลงมา คือความมีการเพิ่มความเร็วสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรงขึ้น ควรเพิ่มความเร็ว WiFi ณ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ควรจะจัดหาสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชน ควรสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ กศน. ตำบล เพื่อความสะดวกต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรพัฒนาสื่อให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้แก่ ครู กศน. ตำบล เพราะครูไม่มีเวลาสร้างสื่อด้วยตนเอง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้รับบริการมีการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้มีซื้อทางในการให้บริการ

ทางสื่อดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ YouTube และในบริบทของพื้นที่ยังไม่ค่อยมีการเข้าใช้มากนัก เนื่องจากบางพื้นที่ยังไม่ทราบว่ามีช่องทางดิจิทัลดังกล่าว จึงควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รู้จักสื่อและทราบซ่องทางการเข้ารับชมสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง

2. จากข้อค้นพบ ความต้องการทางด้านเนื้อหา พบว่า

การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความต้องการลำดับด้านๆ ของแต่ละภาคพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ภาคเหนือ มีความต้องการเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ภาคกลาง มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ ภาคตะวันออก มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ ภาคใต้ มีความต้องการเนื้อหา วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นลำดับแรก

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้รับบริการสื่อที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ยังคงมีความต้องการในรายวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ เป็นเนื้อหาหลักที่ยังคงมีความต้องการให้ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาดำเนินการผลิตอย่างต่อเนื่องต่อไป

การศึกษาอาชีพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเนื้อหา อาชีพตามความสนใจ ที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ ภาคเหนือ มีความต้องการเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ภาคกลาง มีความต้องการเนื้อหา อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่ตลาดต้องการ ภาคตะวันออก มีความต้องการเนื้อหา การฝึกอาชีพที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ภาคใต้ มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตร เป็นลำดับแรก

การศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเนื้อหา ส่งเสริมอาชีพ ภาคเหนือ มีความต้องการเนื้อหา การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร และความรู้ทั่วไปที่เป็นปัจจุบัน ภาคกลาง มีความต้องการเนื้อหา การใช้งานสื่อออนไลน์ในบุคคลปัจจุบัน การใช้สื่อดิจิทัล การทำโครงงาน การปลูกอนุสี/การปลูกดันไม้ต่างๆ การฝึกอาชีพนักศึกษา ความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สาระบันเทิง อาชีพอิสระ ภาคตะวันออก มีความต้องการเนื้อหา การทำเกษตรผสมผสาน โภค หนอง นา โนಡล ภาคใต้ มีความต้องการเนื้อหา การขายของออนไลน์ เป็นลำดับแรก

แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการส่วนใหญ่จะเป็นความต้องการในบริบทพื้นที่ของ กศน. ตามไลน์ แต่ละพื้นที่ ทำให้มีความต้องการที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเนื้อหาการศึกษาอาชีพการเกษตรกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร อันเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ทำการทำการเกษตรและประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม จึงมีความต้องการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการเกษตรและการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตเกษตรกรรมต่างๆ ให้มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น แต่หากพิจารณาถึงเนื้อหาสาระที่ต้องการกับรายการที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ดำเนินการผลิตและออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และสื่อดิจิทัล จะพบว่าส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีความสามารถผลิตรายการได้ตรงตามกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ รายการภาษาอังกฤษ เช่น รายการ English Battle ภาษาอังกฤษ 4 หักษะ ภาษาอังกฤษคิดบวก Yes I can do it เพราะฉัน (อยาก) รู้ภาษาอังกฤษ วิชาคณิตศาสตร์ เช่น รายการ

สนุกคิดคณิต ม.ปลาย สอนคณิตศาสตร์ เก่งคณิตคิดสนุก Math my Life เนื้อหาระบบออนไลน์ เช่น รายการตลาดออนไลน์ ค้าขายไทย เครื่องมือเสริมทักษะดิจิทัล เนื้อหาด้านการเกษตร เช่น รายการคิดเป็นทำเป็นเกษตรศิลป์ เครื่องสับต้มรับไทย ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอช่องทางอาชีพต่างๆ เช่น วิธีการปลูกผักอินทรีย์ การเลี้ยงปลาดุก การนวดแผนไทย เป็นต้น รายการทำกินก็ได้ ทำข้ายก็ได้ ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอวิธีการทำขนมต่างๆ ร้ายการวัยเก่าเล่าอาชีพ ซึ่งเป็นรายการที่แนะนำอาชีพของผู้สูงอายุ รายการที่นั่งฟูดเพิร์ม รายการสบายนี่ล่าวเอง รายการลาย เดียวรู้จัก ชื่อหนาเนีย เพียงชาแมร์ ซึ่งเป็นรายการเกี่ยวกับประชามอาเซียน ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าว ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรหาแนวทางที่จะประชาสัมพันธ์รายการให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มครู กศน. ตำบล และนักศึกษา กศน. ให้รู้จักรายการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรประชาสัมพันธ์แนะนำช่องทางการเผยแพร่ให้บริการรายการนั้นควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถรับบริการเนื้อหาที่ต้องการผ่านช่องทางตามศักยภาพของตนเองได้ และควรผลิตรายการใหม่ๆ สองคล้องกับเนื้อที่เป็นปัจจุบัน และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

จากข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา พบร่วม ควรส่งเสริมสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน รองลงมา คือ ต้องการให้ผลิตเนื้อหาที่ทันสมัยและเป็นที่ต้องการของประชาชนไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจ ความมีการประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อออนไลน์ในช่องทางที่เข้าถึงง่าย เช่น Facebook Line ตลอดจน Social Media ต่างๆ เช่น YouTube Tik Tok ความมีการสนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ

แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ กศน. ตำบล ต้องการให้มีการผลิตสื่อที่ทันสมัยน่าสนใจ และควรมีการประชาสัมพันธ์สื่อของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้นและเป็นไปอย่างทั่วถึง และพัฒนาให้เป็นรูปแบบสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น ซึ่งสองคล้องกับ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2563) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดศึกษาทางไกลผ่านโทรศัพท์มือถือระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบร่วมข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรศัพท์มือถือระบบดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบร่วม 1) ด้านบริหารจัดการ การพัฒนาการอุปกรณ์จากเดิมที่สามารถให้บริการผ่านโทรศัพท์มือถือระบบดิจิทัล ให้กับนักเรียนมากขึ้น จันมาสู่การออกอากาศผ่านโทรศัพท์มือถือที่สามารถพัฒนาเครื่องรับโทรศัพท์มือถือระบบดิจิทัล ซึ่ง 52 นักเรียนเป็นประสบการณ์ใหม่ที่ดีของผู้รับชม ที่ผู้รับชมสามารถรับชมผ่านเครื่องรับโทรศัพท์มือถือระบบดิจิทัล แบบซองที่วิสาหกรรมทั่วไปที่แต่ละครัวเรือนมีอยู่แล้วได้อย่างง่ายดาย สะดวกมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย และเห็นควรให้มีการเผยแพร่ในกรุงเทพฯ ต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง และควรมุ่งพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้กับกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการรับทราบผังออกอากาศรายการ เพื่อให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรนำผลการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นำไปใช้ในการวิเคราะห์การผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยการตัดสินใจใช้งานวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Policy Making)

1.2 ควรพิจารณาการนำเสนอเนื้อหาที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ ในหลากหลายช่องทาง ตลอดจน Social Media ต่างๆ เช่น YouTube Tik Tok และบริหารจัดการการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างประโยชน์สูงสุด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรเพิ่มจำนวนรายการของสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาลงในช่องทาง YouTube เพื่อความหลากหลาย

1.4 ควรมีการบูรณาการกับ กศน. จังหวัด/กศน.ภาค เพื่อสร้างสื่อที่เหมาะสมกับหลักสูตรของนักศึกษา กศน.

1.5 ควรพิจารณาการนำเสนอเนื้อหาที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ ในหลากหลายช่องทาง และบริหารจัดการการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างประโยชน์สูงสุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ควรมีการปรับปรุงคุณภาพการออกอากาศ ในด้าน คุณภาพของภาพที่ออกอากาศ ให้มีความชัดเจน สีสรรสดใสเข้มกว่าเดิม

1.7 ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์สื่อดิจิทัลเพื่อย้ายความสะดวกในการรับชมให้มีความทันสมัยต่อการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้รับบริการในทุกระดับทั้งผู้บริหาร ครุ นักศึกษา และประชาชน ทำเป็นวิจัยเชิงประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ฉัตรฉวี คงดี. (2552). ประสิทธิผลสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV). วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐกูล ทีปสุวรรณ. (2562).นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ประชาติ โต้ะเอี้ยม. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปราลี บุรณ์โสกน. (2551). ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชน : สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย. วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการการสื่อสารองค์กร) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรกมล สาร. (2557). ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ. (2558). นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานปลัดกระทรวง. กระทรวงศึกษาธิการ.

พนิดา โโคดา. (2557). ความพึงพอใจของนักศึกษา กศน.ตำบลล้อมค้อม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV. การค้นคว้าอิสระศึกษา ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

กรุงเทพ : พิมพ์คลักษณ์. สำนักงานทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร.

เพชรรัตน์ เวสน์ไฟบูลย์. (2556). สภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ราชบัณฑิยารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร.

- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2558. กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิลวรรณ เรืองอุไร. (2556). แนวทางในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษาสู่ประชาชนอาชีวศึกษา. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2557). รายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2562). รายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2563). ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทางไก่ผ่านโทรศัพท์มือถือ ระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล. สืบค้นจาก <https://www.scimath.org/article-technology/item/8477-2018-07-18-04-11-25>
- สรชัย พิศาลบุตร. (2551). การวิจัยตลาด. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.
- สุรศักดิ์ ปาเข. (2554). โนเนทศ์เทคโนโลยีการศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนาเข้มครั้งที่ 1 ชุดวิชาสัมมนาประดีนทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. ระดับปริญญาเอก. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรศักดิ์ นาควิล. (2544). ความพึงพอใจของผู้ใช้ยานพาหนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจจากราชสถานคำนวณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดิจิทัลที่ 11. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543).นโยบายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์บริษัทวันสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). Roadmap ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2556 – 2558. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). ข่าวประชาสัมพันธ์สำนักงานสถิติแห่งชาติ : อุปกรณ์รับชมรายการโทรทัศน์ในครัวเรือน 2561. กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม
สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2565). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน พ.ศ.2565. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- หลุยส์ จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : สามัคคีสารสนเทศวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา.
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรอนงค์ ໂໄບຕີທີພໍນ່າ. (2558) การเปรียบเทียบผลการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน
ของ นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประธานศิลป์ สารามนุษย์
ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (ตุลาคม 2558 –
มกราคม 2559)
- ออนไลน์. (2561). ความสำคัญของวัตกรรมและเทคโนโลยีสานтехเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้. สืบค้นจาก <https://nattarikablog.wordpress.com/author/nattarika010339/>.
- ออนไลน์. (2561). เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี. สืบค้นจาก <http://www.ops.mow.go.th/Ops2017/สาระน่ารู้/2876-ยุค-digital-4-0-เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี>.
- ออนไลน์. (2562). เทคโนโลยีและนวัตกรรมกับการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล. สืบค้นจาก <https://he2.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download/192006/161040/794449>.
- ออนไลน์. (2561). มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล สืบค้นจาก <https://www.scimath.org/article-technology/item/8477-2018-07-18-04-11-25>.
- ออนไลน์. (2564). คำแడลงนโยบายการจัดการศึกษา ของนางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก<https://moe360.blog/2021/03/29/29-3-2564/>.
- Dale, Edgar. (1969). *Audio-Visual Methods in Teaching*. 3 Ed. New York: The Dryden
Press Holt, Rineheart and Winston. Inc.
- Aday, L. A. & Anderson, R. (1975). *Acess to Medical Care*. Ann Arbor, Michigan :
Health Administration Press.

- Davis, K. (1967). **Human Relation at Work: The Dynamic of Organizational Behavior.** NewYork: McGraw - Hill.
- Maslow, A. H. (1970). **Moativation and Personanlity.** New York: Harper & Row.
- Shelly, D. F. (1995). **Tackling family member compensation.** American Printer, 215.

ភាគធម្មរក

ที่ ศธ ๑๒๑๐.๐๖/๓๔๘๘

สำนักงาน กศน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด

ด้วย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน กศน. โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้กำหนดให้มีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ด้วย Google Form เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านการผลิต การพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการและสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ สำนักงาน กศน. จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดแจ้งไปยัง กศน. อำเภอทุกแห่ง เพื่อมอบหมายให้ครุ กศน. ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล ตำบล ๑ ห้ามเข้าตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Form ตามลิงก์หรือ QR Code ด้านล่าง หากมีข้อสงสัยติดต่อ นายบุญยงค์ วงศ์จันทร์ นักวิชาการศึกษา ชำนาญการพิเศษ หมายเลขโทรศัพท์มือถือ ๐๖๑ ๔๔๖ ๔๕๓๙ ผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทรงศรี วิระรังษีภารณ์)
รองเลขานุการ กศน. รักษาราชการแทน
เลขานุการ กศน.

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

โทร. ๐ ๒๓๔๕ ๔๗๓๐-๔๐ ต่อ ๕๕๐

โทรสาร ๐ ๒๓๔๕ ๔๗๔๑

ลิงก์แบบสอบถาม <https://1th.co/g04Vf4Vf4Vf>

การวิเคราะห์ความสอดคล้องข้อคำถาม
ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ในภาพรวม

รายการ	ผู้เขียนราย			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ระดับความยาวของรายการ (นาที)	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. รูปแบบรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7. วิธีการนำเสนอรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่องค์ความรู้	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากการรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

หมายเหตุ

1. รายชื่อผู้เขียนรายที่ตรวจสอบเครื่องมือ

คนที่ 1 นายสหพัฒน์ ไตรรัตนวนิช ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานแผน และพัฒนาบุคลากร ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

คนที่ 2 นางอาภาภรณ์ ช่วยส่ง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนวิศวกรรม และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

คนที่ 3 นางสาวกัลย์เบร์ พรมสิทธิ์ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

แบบสอบถามการติดตามผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2565

เพื่อศึกษาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

*จำเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง

1 ประจำอยู่ กศน. ตำบล *

---

2 อำเภอ *

---

3 จังหวัด *

---

4 เพศ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

หญิง

ชาย

5 ตำแหน่ง *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

ครุ กศน. ตำบล

ครุอาสา

ครุ ศรช.

อื่นๆ:

_____

6 ระยะเวลาการทำงาน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

มากกว่า 20 ปี

7 สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ท่านนิยมใช้ในการจัดการส่งเสริมการศึกษากระบวนการและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อประเภทใด (ตอบเพียงข้อเดียว)

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

สื่อออนไลน์

รายการโทรทัศน์ ETV

รายการวิทยุเพื่อศึกษา

อื่นๆ:

_____

ตอนที่ 2 การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล

2.1 การให้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

การให้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลแก่นักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไป

8 2.1.1 ท่านให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผ่านช่องทางใด (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- รับชมทางอุปกรณ์เร็นโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม
- รับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น
- รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ก
- รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน / แท็บเล็ต

9 2.1.2 เนื้อหารายการ ETV ที่ท่านรับชมหรือใช้ในการเรียนการสอนเป็นประจำ ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ
- รายการส่งเสริมการศึกษาอาชีพ
- รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
- รายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- รายการอาชีวศึกษา
- รายการตีวีเข้มเดิมเดิมความรุ้ว

10 2.1.3 ภายใน 1 สัปดาห์ ท่านเปิดรายการ ETV ให้กับลูกเม้าท์อย่างน้อย กี่ครั้ง

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- 1 ครั้ง
- 2 ครั้ง
- 3 ครั้ง
- รับชมทุกวัน

11 2.1.4 ผู้ใช้บริการ ETV ที่ กศน.ตำบล "ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

นักศึกษา กศน.

ประชาชนทั่วไป

นักเรียนในระบบ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

เด็กและเยาวชน

อื่นๆ: _____

12 2.1.5 มีผู้ใช้บริการ ETV โดยเฉลี่ย สัปดาห์ละกี่คน ระบุจำนวน 24 *

_____

13 2.1.6 ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรายการ ETV ในภาพรวม

ทำเครื่องหมายถูกตามหนึ่งช่องเท่านั้น

	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	☐				
หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	☐				
ความเหมาะสมของ เนื้อหาของรายการ	☐				
ความยาวของรายการ (นาที)	☐				
รูปแบบรายการ	☐				
วิทยากรและผู้ดำเนิน รายการ	☐				
วิธีการนำเสนอรายการ	☐				
ช่วงเวลาในการเผยแพร่ ออกอากาศ	☐				
สารประโยชน์ที่ได้รับ จากการ	☐				

14 2.1.7 ปัญหาอุปสรรคที่ท่านพบในการรับชมรายการ ETV (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณดาวเทียมเสียและชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย
- สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อยข้างช้า
- เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับวันพักกลุ่มนักศึกษา
- โทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่
- ไม่พบปัญหา
- อื่นๆ: _____

15 2.1.8 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้ ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 วิทยุเพื่อการศึกษา

16 2.2.1 ท่านเคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือไม่

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งข้อ

- พึงจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92
- พึงทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net
- พึงทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม
- ไม่เคยรับฟัง

17 2.2.2 ท่านรับฟังรายการวิทยุทั่วไปผ่านทางช่องทางใด

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- เครื่องรับวิทยุ
- เครื่องคอมพิวเตอร์/เน็ตบุ๊ก
- โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน/แท็บเล็ต

18 2.2.3 ท่านรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบใด

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- รับฟังรายการสด
- รับฟังรายการย้อนหลัง

19 2.2.4 ปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- ไม่มีเครื่องรับวิทยุ
- รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ
- ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ
- ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง
- ไม่นิยนัชวิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ
- ไม่มีปัญหา
- อื่นๆ: _____

20 2.2.5 แนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3 สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน

21 2.3.1 ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียนที่มีให้บริการ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- โทรทัศน์เพื่อการศึกษา
- วิทยุเพื่อการศึกษา
- สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD
- สื่อออนไลน์

22 2.3.2 ผู้ใช้บริการสื่อเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- นักศึกษา กศน.
- ประชาชนทั่วไป
- นักเรียนในระบบ
- ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- เด็กและเยาวชน

อื่นๆ: _____

23 2.3.3 มีผู้รับบริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุมอาเซียน เฉลี่ย *
สปดาห์ละกิคน ระบุจำนวน 30

24 2.3.4 ปัญหาที่ท่านพบในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชุม
อาเซียน ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- นักศึกษาและประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ
- สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย
- สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ
- ไม่มีเนื้อหารายวิชาอาเซียนในการเรียนการสอนในบางเทอม

อื่นๆ: _____

25 2.3.5 แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน

2.4 สื่อออนไลน์

26 2.4.1 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ใช้สื่อออนไลน์อย่างไร (ตอบเพียงข้อเดียว)

ท่าเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน. ตำบล จัดไว้ให้
- ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน. ตำบล
- ศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ของตนเอง

27 2.4.2 ผู้ใช้บริการสื่อออนไลน์ ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- นักศึกษา กศน.
- ประชาชนทั่วไป
- นักเรียนในระบบ
- ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- เด็กและเยาวชน
- อื่นๆ: _____

28 2.4.3 มีผู้ใช้บริการสื่อออนไลน์ที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยสัปดาห์ละกี่คน ระบุจำนวน 24 *

---

29 2.4.4 ท่านนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ใด มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยหรือไม่ (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- Line
- Facebook
- Twitter
- YouTube
- อื่นๆ: _____

30 2.4.5 กิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา 'ได้แก่' (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- ส่งงาน / ส่งการบ้าน / แจ้งนัดหมายนักศึกษา
- สรุปย่อเนื้อหาล้วนๆ / เผยแพร่ข่าวสาร
- การค้าขายออนไลน์ OCCC
- Digital Literacy

31 2.4.6 ปัญหาที่ท่านพบในการให้บริการสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ตอบได้หลายข้อ)

(เลือกได้มากกว่านี้งช่อง)

- อุปกรณ์มีให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ
- สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร
- ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ
- การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อออนไลน์ไม่ทั่วถึง

อื่นๆ: _____

32 แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตอนที่ 3 ความ
ต้องการด้าน
เนื้อหา

(เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีเพื่อการ
ศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ)

33 3.2 เนื้อหาร่วมกับอาชีพ ต้องการเนื้อหาเรื่อง

---

34 3.1 เนื้อหาร่วมกับสายสามัญ ต้องการเนื้อหาเรื่อง

---

35 3.3 อื่นๆ ต้องการเนื้อหาเรื่อง

---

36 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์
เทคโนโลยีทางการศึกษา

*

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

1. นายวัลลพ สงวนนาม	เลขานุการ กศน.
2. นางสุขารัตน์ ศศิพัฒนาวงศ์	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.
3. นายสราเวช กองสุทธิใจ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่ทางการศึกษา
4. นายธนพัชร์ ชุนเทพ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
5. นางวรรณ ประสมศรี	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะกรรมการ

กลุ่มงานแผนและพัฒนาบุคลากร ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ